



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Sequu[n]tur questiones imp[er]tinentes

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

chil. i. gre in fustioez: Rñdeo ex doctria
 fcti Tho. j. ij. q. cxij. ar. viij. Cū i iustl/ j. ij. q. cxij. ar. ij. Et vtz altentis pctb/ fcatōe ipij qctuoze qdraf. f. gre ifusio z moru in pctō dlnā grām psequat/ mor^o libi arbi. p fide i deū: z mor^o eius Uide ibi. q. cxij. ar. yj.
 de i pctm: z rmissio culpe. Ita sē tpe sll Dñca aut. xxv. qri pr sicut qstuz est qz iustificatō ipij ē in istā: cū fiat a dō dñca qtra in qdragesima. Et sic tā cō/ q ifinitate sue potērie i istāri disponere pte sūt qstioes pñcētes drecte ad in pr aiām quā iustificat. s. tñ ordie natu re vnū eoz ē alio pus. Et pñū ē gre ifu sio. Scdm mor^o libarbitrij i deū. Ter/ tū mor^o eiusdē i pctm. z Quartū rmiss sio culpe. Nā i qlibz moru nālter Pñ/ mū ē morō mouē: q h ē gre ifusio. Se cū dū pō ē dispō māe seu mortō mobil q ē vtz mor^o pdict. s. pō ē q i deū est: cū sit cā z rō alteri. qz n drectaf qd pec catū nll qz ē p deū. Tertū at ē fmin^o mor^o: q h ē rmissio culpe. ad quā tota trāmutatio ordiat. S. p. Prio. Nā re cedere a malo pus est qz accedere ad bo nū: fm illō ps. Declina zc. S. z rmissio culpe pñet ad recessū a malo: z ifusio gre ad psecutionē boni. q naturalr pō ē rmissio culpe. So. Si recessus a ter/ mio z access^o ad fminū pñderent ex pte mobil: naturalr pō ē recessus: qz pus ē i mobili oppositū qd obij cū: z post ter/ min^o quē asseqt. S. z ex pte agēt: ē ecō/ trario. qz agēs ad r mouēdū pñuz/ agit p formā q i eo pexistit: sic sol ad r mouē dū tenebras agit p lucē. Et tō ex pte so lis pus ē illuiare qz remouere tenebras: lz ex pte aer^o p sit purgari tenebras qz illuiari. Et qz ifusio gre z rmissio culpe dicunt ex pte dei iustificat: tō naturalr ifusio gre ē pō. S. z libatio a culpa ē p/ or qz assecutio gre: qz ista sumūt ex pte hois iustificati. Vt pr dicit q fminū ius tificatōis sē culpa sic a q. z iusticia sic ad quē. S. z pō ē cā rmissiois culpe z assecutiois iusticie. Scdo dispō nālter ē pō forma ad quā disponit. s. z mor^o li berrarbitrij ē dispō ad susceptōez gre: q ē pō. So. Dispō subiecti pcedit natu/ rali susceptōem forme: s. z seqt actionē agēt: q subiectū disponit. Pō mor^o libi arbitrij naturalr pcedit psecutioez gre s. z seqt gre ifusionē. Hec scriūs Tho. Quert erlā pr vtz sine tactu manus chū. i. sine ifusioe gre dei. resurgere pos

lit p pctm spūalr mortua puella: Uide
 fcti Tho. j. ij. q. cxij. ar. ij. Et vtz altentis pctb/ fcatōe ipij qctuoze qdraf. f. gre ifusio z moru in pctō dlnā grām psequat/ mor^o libi arbi. p fide i deū: z mor^o eius Uide ibi. q. cxij. ar. yj.
 Dñca aut. xxv. qri pr sicut qstuz est dñca qtra in qdragesima. Et sic tā cō/ pte sūt qstioes pñcētes drecte ad in tellectū euāgeltoz

Bequūtur que
 stiones imprinentes

Casus Primus



Donā nōnulli diuini pbi pcones existimātes auditō/ res suos z bēiuolos z atretos diuis fmo ntibz eē: z spa māe di ussioe posse doctes reddi vice exordij breuī dubiolo eoz morali vti p̄sueuer: ppositū ē nīm ac in stitūtū mō qstūculas nōnullas morat les ipñcētes euāgelijz breuif ex autoit bus varijs colligere: vt opis nri tertiaz pte rotalr absoluam. P̄mo igit qstif Utz bona opa z p̄cipue ozo pctōis exi stētis i fide z extra charitatē aliqd vale ant ad vitā etnā: Ad hāc dubiū fm s. Tho. i. iij. di. xv. q. j. ar. iij. q. iij. z. j. ij. q. cxij. Et Ray. i. ti. de peni. z re. s. lte circa. z Pisanū in sum. ti. charitas. Et Rich. i. iij. disti. xv. sic rñdet. In pctō mortali ē ille sol^o q mortale cōmisit z n peniter sufficent. Sec^o ar si ē in p̄tate p̄rit^o i actu: z p̄fessus i p̄posito: qz talē i grā: vt p̄z p s. Tho. iij. dist. xvij. q. ij. ar. v. q. j. z h̄ de pe. di. j. porro. Cū tñ ne fallaris p̄pter nō diffiguere inf attri tōem z p̄ritōem. Nō valēt igit bona opa existētes in mortali p modū meri/ ti fm oēs: qz charitas est p̄ncipiū merē ram eternā p modū gaudij accidētalīs ad hunc sensum q si peniteas ac tandē salueris/ in eternū gaudebis te illa bo/ na fecisse: vt patet de se. Et secūdo vtz

De questiōibus impertinētibus

lent fm sc̄m Tho. ad eandē p modum
dīspōsitiōis. q. i. p̄ ista dīspōnerē ad pe
nitentiā: z lumē gr̄e dī. de penit. vi. v. fal
sas. Et t̄tlo valēt fm eūdē ad tolerabi
lī iudiciū futurū. d̄ penit. dist. iij. S̄ q̄s.
qd̄ vt s. Tho. iij. vbi s. declarat n̄ itel
ligit q̄t penā debitā in inferno tollant
aut minūat. cū n̄ tollāt aut minūat cām
ei. i. culpā. s̄ qz penā et̄nalē futurā ip̄e
dīūt. dū q̄s sic opando nō omittit. aut
qz ad bonū dīspōnūt: z p̄r a mlt̄ mal
z erabunt: z faciūt qz ex miorē temptu
q̄s peccet. Et q̄rto valēt fm eūdē p mo
dū p̄gru ad t̄palem p̄speritatē. de pe
nit. iij. cauendū. z. ij. q. ij. si q̄libz. Et
q̄nto fm eūdē. q̄ assuefaciūt bonis op̄i
b̄: s̄c̄t̄ oli baptis̄m̄ Joāns: de p̄se. dist.
iij. n̄ regenerabat. Et sexto: qz diabol̄
nō h̄z tantā p̄tātē sup̄ pctōrē. fm P̄sā
nā. Et septimo valēt ad p̄solatiōē in
p̄nti. qz vt docet experientia z Arist. testa
tur. Null̄ ē adō mal̄ q̄ de suo bono ope
si letet: z maxie oīo cui videt appropriari
iste effect̄ p̄ excellentiā. iuxta illd̄ Jaco
i. Aristat̄ q̄s i vobis oret eq̄ aio z psal
lat. Et octauo: qz inf̄ oīa talia oīo habz
effectū p̄p̄iū. i. impetrare: ip̄a valēt ad
imperrandū a deo sp̄ū alta z t̄palia dōa
S̄ p̄ P̄rio: qz de pctōrēs nō exaudir.
Jo. ix. Solu. Illa p̄ba n̄ sūt dī aut euā
gelistē: sed cūfusa cecī Illuminat̄ corz
poralit̄: q̄ fm glo. adhuc sp̄ūalit̄ n̄ plene
vidēbat. qz de aliquē exaudir pctōrēs.
vt patuit feria. iij. an̄ d̄nīcā d̄ passione
Sebo. Nā q̄nto fuitū v̄ opus ē mīn̄
debitū tanto est maḡ meritorū: vt p̄z
de fuitio exhibitio tibi ab amico q̄ ad il
lud n̄ tenet. z a suo q̄ tenet. Op̄ ar̄ bo
nū peccatorz est mīn̄ debitū q̄ existen
tis i gr̄a. q̄nta ille a deo pauciora h̄nt
eta suscept̄ saltē possibilī. Sol. Dicit
sc̄tus Tho. i. ij. q. vbi s. ar. ij. ad sc̄d̄z. q̄
ista rōcluderet si verū q̄ op̄ ē et̄ eq̄lī er
bonū: qd̄ n̄ est i p̄posito: qz sp̄ melius est
opus existens in gr̄a. Et dicit̄ aut̄ pat̄
r̄t̄ he p̄lōes.

P̄ria. Licz sit i mortali q̄ de mortā
lī n̄ p̄r̄it̄. sec̄ de eo q̄ p̄r̄it̄ ē.

Sec̄da. Licz valēt ad vitā eternā p̄
modū meritū opa bona p̄r̄it̄: t̄n̄ ē sec̄ d̄

op̄ibz bonis ei q̄ est i mortali.

Tertia. Opa existens i mortali val
lent q̄ntū est de se ad gaudiū accidenta
le in p̄tā. z ad dīspōsitiōē gr̄e ad vitā
dā aliquā penā i gehēna: z ad t̄palem p̄
speritatē: z ad bonā p̄suerudinē genera
dā: z ad rep̄mendā p̄tātē diabolicam et
ad anīme consolatiōē maxime oratio
sancta.

Quarta. Oratio q̄ntū est de se: sup̄
posita gr̄a tres habet effect̄ q̄ sit merent̄
impetrare: consolari: Quorum prim̄
est cōis omniū bonoz opey. z sc̄d̄s est ei
proprius: z tertius appropriatus qd̄ d̄
modo.

Quinta. Oratio iusti sp̄ h̄z p̄mū effect̄
ctū: et̄t̄st̄ de n̄ yelit̄ ip̄m exaudire. z s̄c̄t̄
tertū si sit ar̄t̄ta: sed n̄ sc̄d̄m.

Sexta. Oīo iniusti nūq̄ h̄z p̄mū ef
fectū: z sp̄ h̄z tertū si sit ar̄t̄ta. sc̄d̄m ar̄
habet aliquē t̄m.

Septima. Nunq̄ oīo est inanis siue
iusti siue iniusti. z p̄r̄ est ab omni b̄ fre
quētanda.

Octava. Oīs bō q̄ntūcūq̄ mal̄ de
bet incessanter bene opari. qz bona opa
nunq̄ sūt sine fructu: z forte aliquē ran
tū dīspōnent ad gr̄am dei q̄ mala supe
rabunt iuxta exēplū aromatarij: species
ponentis in statera cōtra pondera me
talozum.

Casus secundus

Querit̄ ij. Quid sit gra
uius peccatū: aut negligent
audire p̄bū dei. aut negligē
ter permittere cadere christi
corpus i terram: Ad h̄ aut̄ r̄ndet Ar
chidia. sup̄ capt. Interrogo. j. q. j. et ibi
dominus Joannes dominici. et Augu
stinus. qui vt in dicto caplo patet exp̄s̄
se dicit: q̄ non est mīnor p̄ma negligē
tia. i. circa p̄bum dei q̄ secunda. Pro h̄
autē nora q̄ tripliciter aliquid alicui p̄
fert. i. dignitare: necessitare z causalita
te. Dico igit̄ Primo: corp̄ christi veruz
est digni^o mystice: qz nihil meli^o ē cor
pore z sanguine christi. j. q. j. e. multū. z i
telige i creatur̄: vt ibi tenet loānes do
S ij

mntel z serus Tho. j. dist. xliij. dicens
 dignitate chri esse qd meli^o oi creatura
 etiā possibili: vt cōntra pbo. Et cōtra
 h dicit qd verū corp^o est figura mystici.
 figura at ē ignobilior figurato fm glo.
 j. Loz. v. Rūder Alb. z serus Tho. iij
 dist. xliij. qd illa glosa est vera solū i his q
 rū vñs est in significādo solū: vt ē agn^o
 pascal. Dico scdo q illud corp^o mat^o est
 pbo dei dignitate. vt prz i dicto c. mlti
 Et itez. qz illd ē substantia: h pbo accidēs
 Sed tñ necessitate est ecōuerso. qz ma
 gis necessaria est actualis auditō pbi di
 qz ex auditu ei^o ē fides. Ro. viij. z cog
 nitio necessarior ad salutē. Et sñr cau
 salitate: qz pbi dei tollit mortalia q sñ
 in subiecto: vt eucharistia: z vlteri^o etiā
 q in pscia. z habet effectū i bonis z ma
 lis. Dico tertio q lz sit maior negligē
 tia i chri corp^o qntū est ex parte rei ne
 glecte. vt prz ex dictis: tū alia est maior
 qntū ad grauitatē nocumētī fm Joan
 nē dñici qñ. s. ex negligētia pbi dei pue
 nit ignorātia agendor vlt credēdoz ne
 cessario. z pñrē aliq mō mat^o malū. Nā
 fm Aug. i enchir. malū sō est malū qd
 nocet q mat^o malū ē: qz mag^o nocet. Et
 bis at prz q male faciūt parochiani cu
 rati volētes pplm p̄missio fmōe au
 dire missā i p̄a parochia: marie nō de
 pecorū salute: sed de lana z de lacte cog
 gitātes. Licet ei peccet q i die festo p̄e
 remissa sui sacerdot^o missa audiat altaz
 ex p̄emptu vt prz extra de paro. c. ij. se
 c^o sñ h facit ex iusta cā: puta p̄ pbi dei
 vlt ex maior deuotiōe: vt dī Archie. ij.
 pre. ti. ix. c. r. z p̄sentit glosa i dicto ca.
 Et similt Innocēt^o. z h est rōnabile.
 qz litz ius diuinū aut naturale nō abro
 get p̄ dñā p̄suerudinē. extra eo ca. vl. et
 xxx. q. viij. flagitia. sec^o de hūano. extra
 vbi s. dūmō p̄suerudo sit rāsonabilis:
 vt glosat Innocēt^o. z notat ibi. z etiā
 p̄cepta ad quod h canonistas recte Ho
 stien. requit tps qdragita annoz. extra
 de electiōe cumana. z extra de censib.
 olim. Et h habet locū i ecclīasticis qd
 qd sit. de legib. Sed h qz p̄ceptum ē
 audire missā: nō autē p̄dicatōne: ergo
 illud est magis necessarium. Solutio.

Negatur consequētia: quia facill^o ē au
 dire missam p̄ter multitudinē celebrā
 tiū. q̄ p̄dicatōne. sōq̄ p̄cipit illud z nō
 istud. Quāuis tamē aliq̄ dicat q̄ p̄ced
 ptū sit audire p̄bū dei: nō determinato
 tempore: qz nō habet v̄gens causa n̄
 audiēdi illud. z audiat^o nescit ad salu
 tem necessaria. Et arguit: qz curati te
 nentur p̄dicare. extra de offi. iudi. oꝝ
 dinarij. c. inf. cetera. xxxvj. dist. ecce. et
 xvj. q. j. cap. ad iūctm. z caplo. Ecce.
 Ellice p̄liones.

Prima. Deus chm magis q̄ omnem
 creaturā amat: quē tñ p̄ nra salute expo
 suit morti.

Secda. Corp^o chri v̄z est dign^o my
 stico z pbo dei.

Tertia. Verbū tamē dei est mag^o ne
 cessariū q̄ corp^o chri sub specie sacramē
 tali. qz sine eo nec fides nec salus ē adul
 to de lege cōi.

Quarta. Corp^o chri nō tollit mortale
 nisi illud sit extra p̄ciam cōmunicātis
 sed. solum veniale: z fructificat solum i
 bonis. verbū autē dei dispositiue tollit
 vtrunq̄ z fructificat tam in bonis q̄ i
 malis.

Quinta. Simplr maior est negligē
 tia. i corp^o chri: sed qntū ad nocumētū
 tū seqns maior ē alia.

Sexta. Cōsuetudo nūq̄ tollit ius de
 iuinū aut naturale: sed solū humanū:
 si sit rōnabilis z p̄cepta.

Septima. Qui nō audiat missam in
 sua parochia vt audiat fmōne p̄dicato
 ris. bene facit.

Octaua. Quilibet v̄z accedere ad p̄
 dicatōne sepe z deuote audire ac rumi
 nare: qz est cū aie. Gñ Aug. Quanta
 sollicitudine zc. Vlde in c. p̄dicto In
 rogo vos.

Casus Tertius

Queritur tertio vtrum
 habens ad restituendum in
 certa liberetur si pauperib^o
 perentibus elemosynam lar
 glatur sine licētia ep̄iscope. Ad hoc au
 tem respondent p̄mo Hostien extra de

De quonibus impertinentibus

vsuca. sup. c. cu tu. z in ca. cum sit. extra
 de iudels. z in sua summa de pnia. s. fina
 li. z Joa. and. de pent. z re. si eps. li. vj.
 in glo. z de reg. iu. in regula permi. li. vj.
 Et dicunt qd dispensatio incertoz pmet
 ad solu epm. Et pbat opntione sua p di
 eta capla. Et viteri? Jo. an. arguit sic.
 Talia bona icerta sut p aia veri possess
 foris fidelit erogada. s. sut diuino cul
 tui macipata. s. a solo plato diuini cul
 tus sut dispelanda. Probat tertio: qz e
 pmetudo. z Quarto: qz eps e pat pau
 per. Contra ista opntione pono duas
 clusiones. Quaz pma hec est. No e ne
 esse qd talis p solu epm dispensef. Se
 cunda. Ipe eps no pot h iuste statuere
 nec de iure excoicare sacerdotes hoc dis
 pensantes. Prima pbo auctoritate Ar
 chidia. qd deb fecit specialē qstione. z no
 taf. xliij. q. j. ca. j. no sane. qd etia dicit q
 raptor ea pot pua auctoritate dispen
 sare: vt colligit ex dicto ca. cu tu. Et h
 clare inuise glo. extra de homicidio. c.
 sicut dignu. s. eos. Idez sentit Joa. de
 ligna. z Paul? z Fezelin? sup Clemē.
 j. de pntlegis. z Joanes cald. z Recu
 pus. z dñs Hugo iuris vtriusq; doctor
 z frat Elar?. Et idē inuit Inno. extra
 de immu. eccle. ca. qz pleriq; z Seco. in
 liij. dist. xvj. z sanct? Tho. ad ducissaz
 brabantie. Itē pbo rōne sic. Quilibet
 obligatus z onust? licite pot seipm ex
 onerare. Instit. qb. mo. tol. obligatio. z
 maxime si nulla lege inuenit pbibita ex
 oneratio: vt i pposito. Talis aut est ob
 ligatus aut vero dño aut paupib. Ali
 am etia clusionem pbo auctoritate Joa
 nis de ligna. super ca. cum sit. dicentis.
 Quicqd dicat Joa. and. dubiuz est an
 eps h possit. Sed Joanes calderi. dr ex
 pisse qd no pot. Et idē tenet dñs Hu
 go z frater Elar?. Scienduz tamē qd h
 inolent: quia epī cōiter sunt peritē aut
 habent peritros. z simplices sacerdotes
 imperiti. ideo ad epōs recurrebāt olim
 qd tamen nō oportet. Est aut vera op
 posita opntio fm Archidia. quādo nul
 lus est deputatus a testatore qd incerta
 relicta dispelset. Est etia vera de bonis
 publicoz vsurarioz qd ad solu epm peti

nēt: vt expisse patet extra de vsuris. in c.
 qd. li. vj. Et de bonis iudeoz nō alit.
 Et licz ipi hoc sibi reseruēt: intelligitur
 tamē qntū possunt de iure. Ad pmiū eo
 rū mortuū dr qd illi canones nō loquun
 tur de chītanis: sed de iudels. quoz dis
 pensatio pot esse suspecta chītanis: vt
 parz in ca. cu sic. Ad secundū dr qd si ra
 tio valeret/ null? diues posset dispensa
 re superflua. ideo negat pma cōse qnta
 cuius auctor ostendit se ignarū dialecti
 ce. Ad tertiu dicit qd talis pmetudo est
 ptra legē naturālē: vt. s. p eam qd ad h
 obliget. Item est pmetudo qd epī sibi re
 seruet hoc: sed nō qd eis a doctis obedia
 tur nisi i his qd iura mādauerūt. Ad qd
 rū dr qd est pater pauper dispelando bo
 na sui patrimonij z sue eccle z iudeoz
 z publicoz vsurarioz. z qñ null? est a te
 statore deputatus executor testamēti.
 Et sic clusiones
 Prima. No est necesse qd incerta dis
 pensent p epm: nisi sint publicoz vsura
 rioz vel iudeoz: vel nisi testator non
 prouiderit.
 Secda. Quilibz hñs talia: pte ea dis
 pelare iudicio cuiuslibz sacerdotē pua
 det. z etia laici: imo supi?
 Tertia. Sine licētia tñ epī vt sut cōp
 fessoris nulla debz ea sibi retinere: qz i
 pua cā hō sepe decipit
 Quarta. Si eps reseruēt sibi dispen
 sationē icertoz: intelligēdū ē mādaturz
 qntū se extēdit ei? auctoritas. aliter aut
 null? ei tenet obedire: qñs bonū esset
 obedire si homo sit timoris z nō ama
 tor pecuntarū.

Casus iij.

Querit qro vtru mo
 rali peccet mulieres q suis ca
 pitibz p crinibz iponūt alie
 nos capillos: Ad h aut sup
 posit? his q de ornatu dr scrius Tho. ij.
 v. q. j. lxx. z sum. p. f. ij. li. tit. xxxij. z
 Pisan? z Archie. Et supposito q hūa
 naz opationū qdā sut de se bone: q non
 pnt esse male: vt amare deū. z quedam
 ecouerfo de se male que nō possunt esse



bonem: maxie autē hūana: vt eūde odire
 z qdaz indifferētes ad bonū z malū: vt
 tre ad eccliam vl' plateā. Et supposito
 etiā q' qdā ornat' sit ad abscondēdū tur
 pitudinē ex aliq' cā pueniētē: pura ex in
 firmitate: q' fm s. Tho. vbi s. nō ē pec
 carū. z qdā ad fingēdā p'ctitudinē ma
 lozē q' sp' ē p'ctū cū sit fictio: lz nō sit mor
 tale: nisi fiat i' p'ceptū dei vl' ad finē p'ci
 mortal'. sec' ad placēdū p'ugi: aut leuē
 vātrā. Supposit' inq' his rōndēdo ad
 qōnē dico: q' alienos capillos deferre nō
 ē mortale nisi ex itēōe deferēt'. Nā ēē
 p'ctū mortale ē p' legē nature vl' sc'ptaz.
 qz fm Amb. ē trāsgressio leg'. Hoc aut
 nō ē p' aliquā legē sc'ptā: vt patebit: nec
 etiā p' legē nature q's. f. malū d' se. qz nō
 possēt dari casus in q' sine mortali mu
 lier possz talia deferre: pura ne frigore
 morerē: vl' ne dephēsa ituste morerē: q'
 sūt isana. Ergo relinq' q' sit mortale so
 lū ex itēōe deferēt' eos ad finē p'ctū
 legi naturall' vl' sc'pte. S3 p' Primo.
 Nā p'cidere pres hūani corpis ab eo ē
 mortale: z talis opans ē excōicat' p' qn
 dā extrauagātē Bonifacij sc'di: q' ic'pit
 De restādū. S3 capilli sūt hūani corpo
 ris pres: qz nutriunt' z augent'. Solu.
 Quāuis aliq' dicāt q' nec sūt aiari nec
 nutriunt' p'cidēd' augent' p' appositio
 nē materie eo mō q' glacies q' pēdet a te
 ctis: tū hō nō est vep: qz illud argumētuz
 nō h'et terminū definiatū. Dico q' p'
 ficiunt' formall' aia rōnall' sicut dētes z
 vngues: fm opionē sc'i Tho. z sūt pres
 hūani corpis: s3 nō tales fm aliq's vt ille
 de qb' loquit' decretal' p'dicta. q' loq't de
 his q' sūt p'fecte p' aiam nō solū q' ad po
 tētiās vegetatiuas vt capilli: s3 etiā q'
 ad sensitiuas: vt man' z pedes: q's euē
 les vt alibi sepellat' excōicat' ē. Si tū
 etiā d' capill' loquat' h' solū h'z q' nō licet
 eos auferre a mortuo: sec' a viuo. alioz
 qn si talia necario sūt sepeliēda: oportet
 barbitōsores sepulcz facere i' apotheca
 sua. Sc'do: qz q' cām dānt dar: dānuz
 dedisse videt. extra de reg. tu. li. vj. S3
 iste dāt cām rutne. So. E'q' pbaret q' nō
 p'nt vultū ondere. Nō q' dāt cām: s3 occ'
 cāsionem: imo nec dāt sp' occasioez s3 aliq'
 cā accipiunt. vt cū mulier ex iusta cā se
 ornat: qz tūc ē scādaliū passiuū z nō acti
 uū. Nō ē etiā sp' mortale dare occasio
 nē in h' sicut nec i' alijs ornate. fm san
 ctos. Tertio: qz h' ē sup'breicū sit exced
 dere mēsurā suā. Sol. Sup'bre nō ē ex
 cedere mēsurā sue pulcritudis: s3 viuie
 leg'. qd nō sit i' p'posito: nisi ex itēōe.
 Quarto: qz nō mīn' mortale ē fingere
 pulcritudinē p' capillos p' vestes z fu
 cos: qd tū ē mortale: dicit' L'piano de
 talib': q' deū videre nō poterūt. So. fm
 s. Tho. L'pian' loquit' qn talia sūt ad
 lasciuā vel i' dē p'ceptū Quinto: qz est
 p' sc'pturā. j. Pe. iij. vbi dicit. Quaz. i. mu
 lier nō sit extrinsec' capillatura aut cir
 cūdatio auri. So. Dicit' tibi glo. z d' s.
 Tho. q' b. ap'ls loquit' d' q'busdā q' suis
 virtis ex'itib' i' t'bulatiōe: se ornabāt vt
 placerēt alijs. Verūtū nō oīne qd est p'
 sc'pturā ē mortale: vt p'z de mēdacio lo
 cōso z p'bo octofo. Et qd h'z. j. Amō. ij.
 nō i' totz cōt'ib': fm s. Tho. nō est p'ot
 natū sobriū z moderatū. s3 p' pudiciā z
 sup'fluū z iuerecūdiū. Sexto: qz p' tales
 ē lata snia excōicatiōis p' Joāne. xij. a
 q' citra papam nō p'nt: absolut' in qdam
 extrauagāt. Sol. Sic testat' Archie.
 iij. p'c. ti. xxv. ca. lxxij. Eugeni' sup' hoc
 p'sule' dixit se nō credere eā fuisse Joā
 nis. vñ i' regist'ro q'sta nō fuit inuēta. et
 eā si fuit ei' idē Eugeni' reuocauit tā
 q' p'culosam. Gl' z frat' Ange. d' Clau
 uat'. ordis mīnoz i' ti. ornat'. de hac nō
 facit mētiōem. Et tandē ibi p'cludit q'
 nō negaret absolutiōem mulierib' talia
 deponere nolētib'. Et q' h'z q' nō sit
 mortale. Ellice p'clusiōes.
 Prima. Alienos capillos deferre nō
 ē de se mortale: s3 solū ex itēōe
 Sc'da. Nō ē mortale vl' v'iale talia
 d'ferre ad abscondēdū suā accidētalē tur
 pitudinē: pura defectū capilloz ex infir
 mitate pueniētē.
 Tertia. Similiter si deferant' ex alta
 causa honesta z licita: fm discretiōem
 boni viri.
 Quarta. Talia d'ferre ex leuitate vl'
 inani gl'ia vl' lasciuia/sp' est mortale vl'
 ventale: iuxta tu tētiōem.

De quonibus impertinentibus

Casus. v.

Queritur quanto: **Utrum** recte diuinas teneat confiteri peccata quae sunt confessio: Ad quod respondeo: quod secundum scripturas Thome. i. iij. di. xxiij. q. j. ar. iij. de his sunt tres opiniones. Prima est quod talis teneat omnia etiam in particulari recitari: si confiteatur alteri: vel etiam sed in memoriam. Secunda pro quod nec in particulari nec in generali teneat. Tercia pro est: quod teneat solum ad recordandum in generali: et etiam in speciali quantum sibi videtur expedire in directe tanquam ad illud sine quo non potest debet esse remedium adhiberi suis peccatis. Unde sibi gratia. Si aliquis frequenter lapsus carnis ex aliqua occasione passus: illa per satisfactionem ampuetur. Hanc tertiam alius reprobat: sequitur scripturas Thome. 2. Pise. xi. p. 10. q. 2. Ray. 2. sum. p. 10. q. 2. Et est rationabilis: quia ita factum est confessio ut quis satisfactorie intentionem ecclesie quod intendit ut remedium adhibeat peccato. Unde igitur ad hoc tenent quod frequenter peccata id quod sacerdoti dicitur vel permittit lapsus est in idem ex consuetudine: quia tunc grauius peccat. ex tunc de consuetudine. c. vi. Tanto grauiora sunt peccata quantum diuini infelicem animam detinet. et grauius tunc remedium oportet ut peccatum de cetero caueat. Unde quantum confiteri: tenet dicere frequenter se lapsus in tale peccatum. Item quod ex naturali inclinatione: quia tunc oportet penitentiam esse proportionatam ad moderandum illam inclinationem. sicut et quod est nature calidae et lubricae magis expedit aqua potius quam psalmodia. Item quod ex commoditate peccandi: puta quia domicellam tenet in domo: et frequenter habet ad voram. Si tamen tu commoditate subtraxisti: videtur quod tu non teneas.

Sed contra: quia in nulla lege est scriptum. Sol. Hoc prout tenet in peccatis pro ecclesie de confessione: quod intendit ut taliter confitearis quod possis curari. Secundo: quia de penitentia dicitur. j. in ca. mensura. ubi: Non est necesse ut que semel confessi sumus de nouo confiteamur. Solum. Verum est dicitur recte. sed secus indirecte. quia prope non est confiteri peccata preterita sed presentia. Et hinc conclusiones.

Prima. Non est necesse recordari peccata

etiam seculi et confessione: nisi quantum sine eis non possunt sufficere confiteri presentia

Secunda. Hoc autem est: quantum frequenter laberis ex consuetudine vel robore aut inclinatione corporis: aut comoditate vel generaliter quocumque occasione

Tercia. Si tu es certus ex aliquo nouitate quod non reciduas: non tenentis ut videtur: quia iam remedium est appositum. Et si peccatum sit grauius in habitudine ad peccata: tamen ista grauitas non est essentialis ei.

Casus. vi.

Queritur sexto: **Utrum** existens in mortali possit explere satisfactionem in iuncta penitentia quod fuerat ante peccatum. Ad hoc respondet Guill. 2. Petrus de pal. iij. di. xv. et Rich. ac Scor. ibidem. et Pise. i. et. satisfactio. et multum multa loquitur. verumtamen forte non vere dissonat. Pro fundamento igitur accipio dictum Petri de pal. in. iij. quod non ad hoc possit: quod duplex est satisfactio. scilicet sacramentalis: quod fit ex inclinatione sacerdotis dispensantis sacramenta. Et prout: que. scilicet fit ex virtute penitentis pugnantis contra peccatum. Deinde dico cum Scor. quod penitentis quod sine causa non implet penitentiam in iuncta et acceptatam: committit in obedientiam mortalem. Utrum pro est possit in mortali explere: scripturas Thome. in. iij. ubi s. dicitur: quod quidam dixerunt quod sic. sed est iniquum impossibile. quia oportet opera satisfactoria esse deo accepta: cum non fiat et satisfactio secundum equitatem: sed secundum acceptationem. quod acceptatio non est respectu eorum que non placent: cuiusmodi sunt opera peccatoris. Subiungit autem quod satisfactio quod fit per opera relinquenda post se effectum non est iterum randa necessario. quia si talis penitentia illa satisfactio erit accepta deo in suo effectum. sed tamen ea quod transire oportet iterum rari: non autem confessionem. quia huiusmodi doctores non dicunt. Hec ille. Unde autem velle videtur mentem sancti Thome esse: quod si effectus salutem iam transisset quantum redire peccatum: non valeret satisfactio. Petrus autem ubi s. q. j. ar. xi. sic dicit. Tercia conclusio est: quod quantum

hō de oibz est p̄tens & p̄fessus & absol-
 lut: accepta penitētia / si illā pagat in
 mortali nouit̄ cōmissio: liberat se ab in-
 functōe sacerdotis: nec incurrit inobe-
 dientiā sicut si eā nō fecisset. qz nō ē for-
 titus vinculū p̄fessoris q̄ det vel ecclie.
 Sed hō in mortali existēs implēdo p̄ce
 p̄tū dī de honore parētū v̄l ecclie de se
 iuncto ecclie q̄dragesimali: se ab illa ob-
 ligatōe liberat. q̄ & hoc similt. Qñ aut̄
 satisfactio relinq̄t effectū: redeūte chari-
 tate: valet rōne charitatis & ex insuetōe
 sacerdotis. Hec ille. Videt̄ aut̄ mibi q̄
 opinto sc̄i Tho. sit eadē cū ista. qz san-
 ctus Tho. loquit̄ de satisfactōe p̄tuo-
 sa: vt p̄t̄ ex rōne sua. Dicendū igit̄ v̄l
 det̄ q̄ talis reditūas si expleuit̄ insuetā
 satisfactōne i mortali: nō tenet̄ replica-
 re illā in specie: martine cū null̄ sciat se
 esse sine mortali. sed sufficit si satisfaci-
 ar deo q̄ bona opa. Qd̄ si nō facit: non
 peccat mortali. s; i purgatorio exoluet̄
 equalit̄e insuet̄e sibi: nisi fuisset̄ insuet̄a
 excessiua. qz eo casu exoluet̄ r̄m debitas
 p̄ctis: s̄m Capō. iij. dist. xij. Cū ḡ dicit̄
 sc̄us Tho. q̄ si trāsit̄ reterāda est: non
 intelligit̄ eadē in specie: sed equaliter
 Et cum d̄t q̄ si relinq̄t effectū erit̄ accep-
 p̄ta in eo: intelligit̄ q̄ntū se extendit̄ ille
 effect̄. Ita p̄bi gr̄a: q̄ si effect̄ tot̄ tei-
 nij relit̄ ē vt. x. & qñ supuenit̄ charitas
 tā nō est nisi vt. v. illa satisfactio nō est
 accepta nisi vt. v. & alia q̄nc̄ op̄terz ali-
 unde supplere. & h̄ int̄debat̄ Aider: vt
 videtur. Sed cōtra. Pet̄a tua elemo-
 syntis redit̄e Daniel. iij. & tamē p̄stat
 q̄ ille repperat in pctō. So. Elemosyna
 relinq̄t effectū s̄m sc̄m Tho. Et tra-
 int̄debat̄ Daniel q̄ penit̄eret regē. Et
 ce igit̄ delusiones.

Prima. Penitēs est debitor pene sa-
 tisfactorie rōne pcti cōmissi: & rōne insue-
 ctōis a sacerdote: sic q̄ etiā si sacerdos i-
 iūgat maiorē debito: tenet̄ tñ ad eā.

Secūda. Si sacerdos iūgat satisfac-
 tōez minorē debito pcti penitēs tenet̄
 supplere residuū. si at maiorē tenet̄ eaz
 exple. si tñ an̄ expletione mortaf. n̄ sol-
 uet̄ nisi debitā pctō i purgatorio

Tertia. Qui insuetā satisfactōez nō

relinq̄ntē effectū explet i mortali tota:
 tenet̄ repetere nō eadē in specie s; equa-
 lentē. Si aut̄ effectū relinq̄t: tenet̄ equa-
 lentē tantū repetere q̄ntū d̄ illo effectū
 sine charitate trāsuit̄.

Quarta. Qualit̄cūq̄ expleat̄ p̄ntia:
 nō ē p̄t̄ h̄ necario iterāda p̄fessio

Casus. vij.

Querit̄ septimo **Utruz**
 q̄libz ch̄itan̄ tenet̄ teiunaz
 re totaz q̄dragesimā: Ad h̄
 r̄ndēt̄ oēs doc. q̄ q̄libz tenet̄.
 Qd̄ p̄t̄ Primo. qz d̄t. ij. di. In his rebz
 in q̄bz nihil certuz scriptura statuit̄: mos
 ppl̄: mos det̄. Nec refert̄ vtz voluntas
 p̄ncipis p̄bis aut̄ fact̄. declarē. s̄. de le-
 ḡbz. l. de q̄bz. Tñ obligat̄ rōnabit̄ & p̄
 sc̄pta p̄suetudo. di. ij. c. illd̄. & c. illa. Se-
 cūdo qz videt̄ exp̄sse p̄t̄pt. de p̄se. di. iij.
 nō liceat. & c. nō op̄ret. & c. placuit. & di-
 stin. v. q̄dragesima. Sed intelligit̄ si q̄s
 p̄t̄. Pro q̄ nota duas regulas. Prima
 est sc̄i Tho. iij. dist. xv. & tal. Quilibz
 p̄t̄ & debet̄ p̄seruare vitā & robur necel-
 sariū ad ea q̄ sibi incūbūt̄ faciēda necel-
 sario p̄ vita v̄l officio vel societate pul-
 uerū: vel respectu eoz q̄ facere p̄t̄ me-
 lloza teiunio. Et intelligit̄: incūbere nel-
 cessario: quādo al̄s esset̄ notabile dānū
 vel notabile incōmodū. Et similt̄ intel-
 go d̄ officio & societate quā relinq̄re nō
 p̄t̄ sine incōmodo: vt eū q̄s incidet̄ i
 latrones forte si sol̄ esset̄: vel si q̄s relin-
 q̄ret officiu vtz possit̄ viuere: vt curioz
 vel laborator & hm̄i. Qui cum p̄d̄ct̄
 p̄t̄ teiunare d̄t̄ posse. Secūda est Guill. de
 P̄ssa. tal. Si cū p̄d̄ct̄ cert̄ es q̄ n̄ pos-
 sis: nō req̄rat̄ disp̄sario. Si es dubius
 cōsule quēlibet̄ peritū & bonū: puta me-
 dicū conscientiaz vel p̄fessozē bonum &
 prudentē. Qui si nō remanet̄ dubius:
 ita iudic̄to eī sine alia disp̄sario. Si
 aut̄ remanet̄ dubī. op̄oret̄ adire pl̄at-
 tum q̄ nō solū declaret̄: sed declaret̄ au-
 torit̄atue disp̄sando. Unde p̄t̄e ep̄t̄
 scopum si potes s̄m Guill. & Hostien. &
 Pet̄rū de palude. Sin aut̄em p̄t̄e p̄d̄
 rochianum. Ad ista regula crede nullū

De quonibus impertinentibus

doctore vere discernere: etsi apparent.
Tempus autem quod obligat ad ieiunium secundum
secundum Thome et Petrum de paludibus et Pissam et
Aldem et Archiepiscopum in 2^o p. 23. annu. 2^o
cer ei an teneatur ex iure nature carnem
subijcere spiritui. non tamen per se medium propter
toto cibo indigere ad nutrimentum et augmen-
tum. Nec est simile secundum Petrum de indigentibus
b^o cibo ad generationem. quod diebus ieiunij
debent iuges abstinere a coitu: et semel
in anno sufficit fecundare: et cum ieiunio
pl^o abundat semel quod sit necesse. Modus
autem ieiunandi est secundum Thome et ceteros
omnes. semel comedere in ix. hora: quod incl-
pit in meridie si numeremur horas per tri-
plicitates. dicens prima: tertia: sexta: nona:
na. Si tamen numeremur per singulas vni-
tates hora nona est tertia post meridiem.
Et ista est hora prandij in ieiunio secundum legem.
Et si non secundum consuetudinem. Videtur tamen velle De-
er^o de paludibus quod de iure extra quadragesimam
liceat ieiunio prandere quod primum incipit
triplicitas nona. i. transacto meridie. non
autem in quadragesima. Dicit etiam Petrus de paludibus
quod in quadragesima. et si non operatur expectare
vesperam diei sed officij: tamen tardius debet co-
medi quod in alijs ieiunijs: ita quod in tali ieiunio
debet ante prandium esse transacta nona:
na: sic in alijs hora sexta. Sed secundum Thome in
istis. dicitur. xv. videtur velle quod in omni ieiunio
oportet expectare sine nona secundum legem
i. hora tertia post meridiem: Sed ego credo
hodie standum consuetudini populi dei. xv.
dicitur. h^o. De collatione serotina dicitur Ar-
chiepiscopus et communiter doctores quod per mo-
dum medicine. i. ne potius noceat: non autem per
modum cibi. Dicit tamen idem quod si non fiat cau-
sa medicine: pie in prandium est ratione
consuetudinis: nisi fiat in fraudem. quod
etiam sentit Abbas. quia standum est con-
suetudini: ex quo videtur de ius non est ad oppo-
situm. Intellego autem quod fit in fraude. quia
do propter famem. Intellego hoc quod licite fit
atque non propter potum: quando non fit propter fa-
mem: sed alia rationabili causa: pura propter
dormitorem vel vocem. Imo dicitur Ricardus. et
idem videtur sentire secundum Thome quod si quis
ex sensualitate comedat aliquid: in tali col-
latione non fragit ieiunium: nisi ratione magni
excessus. De pane autem in collatione dicitur

idem Archiepiscopus quod ieiunium soluit. Sed An-
gelica et Rosella dicitur quod non: maxime ubi est
consuetudo: quibus standum est quod aliud non habet
bet. vel si habet: illud nocet stomacho.
Et ex secundo Thome et Petro de palude non
potest quod ad hoc haberi distinctio inter pa-
nem et fructus et herbas. Et si dicatur quod con-
suetudo de non comedendo panem fecit
legem. Dico quod in foro consuetudo non
obligat nisi quia intendit princeps legislator
quod non intendit ut sine pane bibas quod si-
ne pane potest quod indiges obesse. Vel quod
fructus non habes vel si habes fructus
non habes stomachum fructibus oportunit.
Por^o autem est ante prandium secundum omnes fere li-
cer: etiam vini et p^o videret licet aliquid
inmere causa potest precise. sine quo. i. potest
impune sumi si posset) et habet expressum
a secundo Thome. istis. dicitur. xv. in questione de ieiunio
ar. istis. q. j. Sed primo. quod si tene-
mur: esse mus perfectiores cibis qui vna
tamen quadragesima ieiunavit. So. Ieiuna-
vna eo modo quod cibis nihil manducando: de
inde cessa si vis: quod te absolvo. Vel dico
quod cibis non indigebat ieiunio. sed ieiuna-
vna ad exemplum et formam nostram. Secundo
Suppono quod ieiunium fiat ad satisfacienda
duo per peccatis. Tunc sic. Cibis non ieiunavit
se: ut per. Et pro nobis. et p^o sufficienter
me satisfecit pro nobis. quod ei satisfactio erat
in finem valoris. Ergo nos non indigemus
ieiunio. So. Nego suppositum. quod fit est
ad mortificandum corpus et mentem elevan-
dam. Unde et iusti et sancti tenent ieiunare: secundum
secundum Thomam. Dato tamen supposito: dico quod
cibis non intendebat sic satisfacere pro nobis
vnum de cetero non affligeremur. sed sic:
ut nostra satisfactio esset deo grata medicina
te satisfactio cibis a qua nostra habet effi-
cacia. sicut etiam est passus pro nobis: et
tamen oportet nos sue passioni coniungi per
penam vel sacramenta: que penam nostram
non satisfacit deo: nisi iure passionis cibis.
Et sic resiones.

Prima. Quilibet qui potest ieiunare
teneat se.

Secunda. Ille dicitur non posse: qui cum ieiunio
non potest ea que sibi necessario facienda
incumbunt. vel que sunt meliora ieiunio:
pura pascare.

Tractatus tertius

Tertia. Utrū possis vel nō possis: si es cere? nō oportet adire aliū: nec nō se hūmādo peccas mortalit. etiamsi in parte fallaris: sicut Pisanū et Petrū de palude. q. 1. credis te hēre causam sufficē? et nō habes.

Quarta. Si es dubius: si ule peritū et bonū et illi ad hēse. si nō dubitat: magis meo timorato. i.

Quinta. Si aut dubitat redire eum q̄ possit dispēlare. i. ep̄m vel parochianū vel paratū i religioe.

Sexta. Tempus aut obligatōis est. xxi ann. et tps comedēdi hora. ix.

Septia. Pot. nec ante p̄ndiū nec post soluit nisi fiat in fraudem: siue sit vini siue aque.

Octaua. Panis nō soluit si sumat per modū medicie: ubi maxie nō habet rē.

Casus viij.

Queritur. viij. Utrū q̄ accedit ad sacramētū p̄fessio nis sine dolore: peccet mortaliter: Ad hoc aures r̄ndet sicut Scotū. in. iiij. et dñm Bonauenturā q̄ sic. q. q̄ntū in se est perdit sacramētū Idem uidet sentire sc̄tus Tho. qui dē q̄ accedens fict. tenet suā fictionem cōfiteri: qd̄ n̄ eēt ver. si eēt solū p̄ctm̄ uentale. Nō oportet tñ istū dolorē esse p̄cti onem. s. sufficit si sit attritio. Differēt aut sicut p̄fectū et imp̄fectū ista duo. Nā utriusq̄ est dolor de p̄terito peccato cū p̄posito emendandi. sed p̄terito ē quādo tantū intēdit iste dolor: q̄ p̄ctm̄ tantū displicet q̄ntū debet placere de. i. sup̄ omnia. Et ois reliqu. dolor extra istū ē attritio q̄ sufficit ad n̄ peccare mortaliter accedente ad p̄fessionē. Imo sicut Capreolum i. iiij. sufficit ut tūc p̄ficens grām p̄sequat. q. aliqui ista attritio est tanta ut p̄tute clautū fiat p̄terito. s. ut de nō semp̄ sit tāta. Imo uisio sc̄to Tho. i. iiij. vi. xvij. q. j. ar. iiij. q. j. et uisio nider: dicit eo q̄ ois attritio sufficit ad p̄sequendam grāz i b̄ sacro: et i bap̄tismo q̄ ordinat p̄ culpā nisi q̄s actu dū p̄cipit sac̄m̄ pot. nat obicē. Imo dico q̄ sufficit si q̄s uel

let eē uolēs i gñali et p̄clari: q. tal. nec cessario ē uolēs sicut uolūtate deliberatā ad quā eēt tal. p̄tinet attritio et p̄terito s. forte n̄ uoleat sicut sensū aut uolūtate naturalē: p̄p̄ qd̄ dē ē se non uolere. Est ei cōtradictio q̄ uellem mibi aliqd̄ displicere: et q̄ n̄ displiceat s. rōnē deliberatā quia cui aliqd̄ placet ip̄a et tñ cōplacētia placet p̄ eo tpe quo illd̄ placet. Uñ et m̄rem Gratiani h̄ mō fuisse absolutam Archiep̄s in chronica narrat. Et licet n̄ approbetur historia: tñ n̄ fecellit doctrinam. Sufficit igit omnis dolor de p̄terito et p̄posito de futuro simul. Sed aduertere q̄ p̄positū nō ē iudiciū uel optio. Uñ fiat q̄ uelim abstinere i futurū: et tamen credo q̄ non abstinēbo sed mutabo uoluntatem: quod tamen non uellem mōdo. et hoc multos fallit. Ellice cōcludi stiones.

Pris. Qui p̄fiteri n̄ uolēs de p̄terito aut uolēs n̄ cauere de futuro peccat mortaliter si p̄fiteri ut absoluat.

Secda. Qui p̄o uolero mō p̄fiteri: n̄ ut absoluat sed ad recognitiōem sui corā deo et sacerdote. n̄ peccat ex b. q. sicut Ricbar. n̄ p̄tēnt sed uerē sac̄m̄. Uñ talis cōfessio ē audienda et eis consulendum: ut dicat in cap. q̄ quidam. de penitētia et remis.

Tertia. Contritus ē cū p̄ctm̄ p̄p̄ de um displicet sup̄ omnia: sic q̄ ē parat. omnia in generali pati deo uolēte ante q̄ uenit peccare: licet i particulari non cogitet nec debeat cogitare de hac p̄ca uel illa.

Quarta. Attritio ē ois p̄terito: et dēum q̄ ali. uolēt de offēsa dī: ut sic dēum mō cū p̄posito emendandi.

Quinta. Quicūq̄ ē attritio sine p̄terito p̄t p̄fiteri et petere absolutionē.

Sexta. Sicut et dēum scit se uelle hēre dolorē de p̄terito i generali et p̄clari: et uolētū p̄positū: s. nesciat se uolere.

Septia. Quis tales p̄sequunt grām i absolutionē: clautū p̄fiteri: imp̄fectū dolorē: n̄ eundē numero actualit. cū attritio actuali nunq̄ fiat p̄teritois acc. iiij. vi. q. ii. ar. j. q. iiij. s. alii specie uel numero nisi ponat obicē.

De quonibus impertinentibus

Casus. ix.

Queritur nono Petri religiosus teneat ad officium actum. *See dicendum: Ad hanc respondet s. Tho. ij. q. liij. r. Psa. xi. hore. r. Petr. de pal. liij. di. xv. r. archiepiscopi. ij. pre. xi. r. Archidia. in c. grauis. de cele. mis. r. Hostien. r. Angelica r. Panor. r. omnes: ex quibus elicio multas conclusiones.*

Prima. Non est autem quod corona clericali obliget ad septem horas canonicas quia tamen gaudet tales privilegio clericali: debent per aliquid recipere. Et bene facit episcopus aliquid insurgendo: Petrus de palude.

Secunda. Non est etiam autem quod minores ordines obligent ad officium beate virginis: sicut eundem. licet debeant tales ut s. Cuius Petrus est Angelica r. ceteris opinio: quia tamen Archidia. cum Jo. and. videtur dicere quod tales tenent ad officium. Et Panor. dicit esse tunc iuxta canonistarum refugium. Est autem tunc etiam non comedere pisces officios. Jo. tu dic. episcopus non habet a lege quod non tenent: quibus teneant: ut dicit Petrus ad aliquid indeterminatum: ex ipsa honestate iuris naturalis.

Tertia. Tenent autem ad septem horas omnes qui sunt in sacris: nisi excusentur per non posse bene breviarum: (quod tamen potius quibusvis emere tenent) vel alia legitima causa. Concordant in hoc omnes: quia non debet ordinari quis in sacris: nisi qui habet beneficium: vel qui ad patrimonium suum loco ecclesiasticorum reddituum voluerit ordinari. extra de prebendis. ca. Episcopus. r. ca. Conferunt.

Quarta. Tenent etiam sicut omnes beneficia: etiam si non sunt in sacris. xij. di. c. finalis. ubi dicitur ecclesie deputat. s. per beneficium: ut exponit Angelica. Sed intellige sicut Petrus de beneficio respiciente officium spirituali. Nam instantia est de habente ecclesiasticos redditus per officium matricularium: quod tamen non est clericus. r. de magistro theologie vel grammatice. qui non venit ad choros: intellige etiam sicut Petrus si possunt percipere redditus.

Quinta. Item religiosi clerici professi extra de voto. c. Licet. quod sicut Petrus sunt pars ecclesiastici collegii. Et eadem ratio est sicut Archidia. si sit monachus. r. quod habet redditus: r. est in religione instituta ad orandum.

Sexta. Item sicut Petrus: monachi clerici etiam si non sunt in sacris: quia sustentantur clericis r. gaudet privilegio r. sicut quia nec corona nec ordines minores obligant ut dicitur: et licet etiam non obligant ad aliquid quod determinatum recipiendum. forte possunt dici quod tenent quidem naturali iure ad orationes r. psalmos vel huiusmodi: sed non ad septem horas: maxime si officium plene nesciunt. alioquin etiam quiescere tenerent addiscere horas. Sed contra. quod si ingrediuntur anio mutandi statum: sunt virtualiter ac tacite professi. Solu. Dico quod verum esset si ingrediuntur anio mutandi statum per professionem tacitam quod olim etiam in medicamentibus licebat in ipso ingressu exordium. secundo autem si ingrediuntur cum anio mutandi statum sed non se obligant ad istam mutationem: sicut communiter faciunt. Sed in hac re canonice multi fallunt. ut forte deo pulo alii patebit.

Septima. Item sicut Petrus r. Archidia. r. Aug. d. Ancho. quiescere tenent ad modum sibi taxatum: sed non ad septem horas. Sed intelligo: loquendo in ordine predicatorum quod tenent eodem modo quod tenent ad gratias r. suffragia mortuorum: non autem quasi mortali peccato si omittunt r. non ex precepto. quia nec naturali nec divina lege preceptum eis ille determinat modum orandi. similiter nec lege canonica vel civili: quod nihil inveniunt ordinasse de vii. horis per laicos exordium: nec per suas constitutiones: quod etiam ad veniale non ligant nisi ratione precepti vel precepti: quod preceptum in hac re non est factum. Magis autem sunt in statu peccato: quod circa exercitia corporalia sunt notabiliter negligentes: quod in die orationis ad hoc recipiunt. r. ea ratione licet eis clericis ordinis in suos usus convertere: quod sicut fuerit pro sicut sicut Tho. in op. contra religionem impugnantes. Possunt tamen orationi vacare sicut modum mandatum a constitutionibus r. premissum a prelatibus: imo r. debet quantum ad eum quod est in maiori

dato constitutionum.

Octava. Rōne general' p̄suetudis h̄cū q̄ tenet ad horas: tenet etiā ad officiu: b̄re p̄ginis: vt videt. r rōne p̄suetudis specialis ad vigilias mortuoz: r ad ali q̄n celebrādū iusta cā. Imo fm aliq̄s q̄ liber talis tenet q̄tidie ad missam legē dā v̄l audiendā: lz h̄ nō sit vez. q̄ i c. vl ri. de pul. li. vj. p̄z q̄ eps nō tenet ad h̄: l̄ez sic h̄ decēs: r p̄seq̄nt a fortiori min' tenent ali: nō obstāre q̄ hore ad missaz ordinent. Petr' d̄ pal.

Nonā. Quantū ad intētionē at v̄l at tētiōem q̄libz ad officiu obligat' tenet in p̄ncipio officij h̄ie intētionē satisfaciendi: ita q̄ officiu p̄ficiat ab intellectu r nō ad imaginariā: fm Petr'. qd̄ itel ligo actu vel habitu

Decima. Infra officiu aut tenet sic ad se redire si fuerit mēte vagat' q̄ nō p̄eat totalr dicta p̄ma intētio fm sc̄m Tho. i. fr̄q̄nt: q̄ t̄n fr̄q̄ntia nō p̄t sub certa regula comp̄hēdi.

Undecima. Nō t̄n tenet q̄uis p̄cepto eē attē: s̄ sine culpa mortali p̄t euagari etiā a p̄posito: d̄mō sc̄lar qd̄ facit sic. s. q̄ ster p̄ma itētio. Hec p̄bant aucte Pl̄sa. Pe. de pal' Angelice: r mltoz alioz. Et rōe: qz ecclia n̄ p̄t p̄cipē sup̄ infioribz

Duodecima. Horrāle est tali dicen do officiu se occupare p̄ lōgū spaciū in extioribz: fm s. Tho. r ex c. dolētes. qd̄ Petr' exponit q̄n nō cōpatiunt artētiō nē ad officium: qd̄ ego intelligo sec' ab his q̄ ad officiu spectāt: vt voluere char ras: parare lib: os r hmōi. L̄ez ei ecclia d̄ infioribz nō possit p̄cipē: t̄n d̄ extioribz bus p̄t. r de facto p̄cipit i d̄co c. dolen tes. vt deuote dicat S̄z p̄. qz s. Tho. vbi sup̄ d̄t: q̄ d̄ spōte vagat' videt' derib dere deū So. Illa deritō ē interpretari ua solū: cuiusmōd̄ ē in oi p̄cō etiā vent' ali. Et p̄trea videt' loq̄ n̄ de psallēte: s̄ d̄ orāte: sic q̄ aliqd̄ petiit a d̄co

Casus p.

Querit decimo Vt p̄ indulgētiā remitti possit pena iniūcta v̄l iniūgēda p̄ pec

cat'. Ad h̄c videt' s. Tho. r cōst' doc. in. iij. di. xx. P̄sa. et indulgē. r Petr' in. iij. r sum. cō. r multi ali. Dicit igit' s. Tho. Dēs dicit q̄ indulgētie aliqd̄ valēt. S̄z qd̄ dicit q̄ nō valēt ad penā taxatā fm iudiciū dei i purgatorio: sed q̄ntū ad taxatā a sacerdote. S̄z h̄ est p̄ illud p̄tlegiū Petr': erit solutū r i celo id est i foro dei. Itē ecclia imitteret ad penas cūtores. Valēt igit' ad penā deb̄itā siue taxatā: siue nō. qz p̄t v̄ntrate corpis mystici v̄n' p̄t p̄ alio satisfaciē re. Sc̄ti aut' q̄ habuerit satisfaciōem su p̄abūdantem: nō intēdebat satisfacere p̄ h̄ vel illo: alioq̄n tal' p̄seq̄ret remissio nē sine indulgētia: s̄ p̄ tota ecclia. sicut d̄ se scribit Paul' Col. j. Sic igit' ista mē rita sūt cōta: r p̄seq̄nt dispēdanda p̄ p̄s̄ dentē toti' ecclie. Sūt aut' tot' q̄ omne penā d̄busiq̄ deb̄itā excedēt rōne satisfaciōis ebr̄i infim̄e. P̄t aut' fieri p̄ aliq̄ spūali: sicut qui orat p̄ rege fr̄acie h̄z decē dies indulgētie. Et p̄ rpalibus vt ordinant ad spūalia. i. pacē ecclie et hmōi. Quātū aut' valeat: qd̄ dicit' q̄ mēsurant fm deuotionē suscipiētū: lz ecclia alit' p̄dicat: vt p̄t r v̄l decipiat

Sed p̄. qz ecclia null' eēt autoritat' si fieri doceret. Alij q̄ fm q̄ntitate vati vel facti p̄ indulgētia. Sed p̄: quia non valeret ad remissionē: s̄ ad cōmū tationē. Itē in p̄dicatōe ecclie eēt falli ras: cum aliq̄n p̄ minore p̄dicet maior. Alij q̄ fm cām faciēdi indulgētia. S̄z p̄tra: qz p̄ eadē cā aliq̄n maior: aliq̄n mi nor dat. Itē tāntū valēt q̄ntū intēdit' q̄ eas dat r applicat. Hec sc̄tus Tho. Et p̄seq̄nt q̄ntū valere p̄dicant. Et sic intelligit' q̄ valēt tantū q̄ntū sonant. i. si dicit' centū: nō sūt nonaginta. Valēt igitur fm P̄sanū: cui cōsonat Raym. r sc̄tus Tho. q̄ntū sonāt. i. xl. dies idul gētie valēt tāntū q̄ntū. xl. dies p̄nie fm taxatōem factā a iure v̄l sacer dote vel diuina iusticia: qz isti dies nō sūt dies celi seu purgatorij: sed m̄di. Intēdit' au tē q̄ isti. xl. dies tantū valēt q̄ntū: s̄ qz xl. dieb' faceret p̄niam fm cōm' impos sitionē iuris vel sacerdotū v̄l iusticie di uie: siue ista p̄nia sit iniūcta siue nō. Et

De qōnibus impertinētibz

Intellige fm taxationē diuise iusticie pñ
cipaliter iuris ar z sacerdotū secundario
in qñtum taxat fm iusticia dei. Isti autē
dies taxati hic fm iusticia dei z fm iu-
ra vel sacerdotes pformit ad illā: nō va-
lent pñse. xl. purgatorij. qz cum for sit
diuersū diebz pōt qā hic soluere pñiam
paucis diebz pōt qā hic soluere pñiam
sibi faciēdā longo tpe. Ideo dicūt isti q
non sūt dies purgatorij. s. qñtum est ex
intentōe ecclē: siue isti dies rñdeant illis
siue nō. In sic dr Pisa. z Berue. i. iij.
di. xx. sic. xl. dies pñie pl^o valēt vñ q̄ al-
teri rōne deuotiōis maioris: ita z. xl. vi-
es indulgētie. Sed hñ videt hñe locuz
vbi dat plenarie. Quibz autē valēt di-
ces i psonibz. Sz p̄mo. Deut. xxv.
Scdm mensurā delicti erit plagarum
modus. ergo nihil valent. Solu. Pla-
ga. i. penitētia ch̄i est mea. p attributō-
nē vicarij et^o: z ipa ē eque magna z ma-
lor omnibz peccatis. Et sic indulgētia
nō facit qñ fm mensurā delicti sit pla-
garū modus. Secundo. Nam infertoz
puta papa: nō p̄t absoluerē ab eo ad qd
superior ligauit. i. de. Solu. Papa nō
me absoluit a pena: sed dat mihi vnde
illā soluam. s. merita ch̄i z seroz. Et sic
igit̄ cellōes

Prima indulgētie valent ad remissi-
onem pene hic vel in purgatorio tolerā
de.

Secda. Possunt fieri p causa spiritu
ali. z p rēporali in ordine ad spūalem. s.
sine legitima causa nō valent llez valez
ant si fiant indiscrete. s. q̄ hoies q̄si p ni-
hilo ab operibus penitētie reuocentur
Hec s. Tho.

Tercia. Hoc qd dr q̄ tantū valēt qñ
tū sonāt: intelligēdū ē qñtū valere p̄di-
cant siue de qñtitate indulgētie z nō de so-
no p̄boz. qz valēt tantū qñta ē intentio
datis q̄ pot^o attēdēda ē q̄ p̄ba.

Quarta. Valēt ar qñtū valere p̄dicā-
tur qñtū ad qñtitate discretā sz Berue
um. i. si dant. x. dies sūt. x. sz q̄ iusticia
diuina taxaret. sz qñtū ad p̄tinuā seu in-
tēstūā nō valēt eq̄lis oibz

Quinta. In doctrina ecclē nulla fal-
sitas continet. z ipa debet eē regula fi

dei nostre

Sexta. Nō valēt existētibz in mortāz
li. qz dant ad remissionē pene z nō culpe.
Et licet sint magis idigētes: tñ sūt mīz
nus capaces.

Septima. Valēt ar z religios si obf
uēt tenorē bulle. sz tñ p̄ illas nō remittunt
imposita i foro capll. qz nō est pñiale sz
iudiciale. s. Tho.

Oraua. Nec tñ opz religiosos ex-
ire claustra p indulgētijs. qz lz indulgē-
tie pl^o valēt q̄ ad remissionē pene q̄ obf
uātia: tñ ecōuerso est q̄ ad adq̄sitionem
p̄mij: qd ē mell^o. Tho.

Nonā. Valēt et defunctis si p̄ncip i
tenore bullaz: dūmō aliq̄s faciat qd mā-
dat. s. Tho. Nec tñ seq̄t q̄ plar^o possit p
suo libito aīas a purgatorio liberare
dr s. Tho. qz inq̄t ad h̄ q̄ indulgētie va-
leant req̄rit cā p̄ueniens.

Decima. Auxiliū dare intelligit: q̄
dat fm suā facultatē. nō ar q̄ citra. vt rex
dās obolū. s. Tho. Sed tñ dās citra fa-
cultatē p̄seq̄t parē indulgētie p̄portio-
nalē. vt innuit serūs Tho. iij. di. xx. ar-
t. iij. q. ij. ar. iij.

Undecima. Cū qd dat citra suā fa-
cultatē: p̄seq̄t plus vel min^o fm q̄ dat.
serūs Tho.

Duodecima. Cōfessio requirit vl nō
requirit fm q̄ intēdit is q̄ dat indulgēti-
am. qz qñtū ē ex natura rei fm oēs non
req̄rit p̄fessio sed sufficit charitas z con-
tricio.

Tredecima. Lz pbabilr dicat q̄ cū
papa dr: z p̄fessis. intēdat dare solū is q̄
p̄fessione nō inciderūt in mortale: tñ
mihi videt q̄ pbabilr dicat alij q̄ intēdat
dare oibz q̄b: p̄: si sel i āno sit p̄fessi. s. ot-
bus q̄ sit i charitate facientibz id qd mā-
dat. qz papa nō facit indulgētiā vt suppo-
no ad inducēdū ad p̄fessione sed ad ali-
ud: pura elyā. Qz autē dr: p̄fessis. itel-
ligit fm statutū ecclē q̄ mādat sel i an-
no p̄fiteri: sic exp̄sse tenet Panoz. in ca-
ois. extra de penit. z re.

Quartadecima. Qui pōt p̄fiteri añ
q̄ accedat ad indulgētiā. bonū est: qz sel
curi^o q̄ tñ nō pōt: nihilomin^o accedat: qz
certū nō ē. q̄ eā nō p̄seq̄t

Tractatus

tertius

Casus

xi.

Queritur xi. utrū liceat adorare imagines? Ad qd re-
spōdet ex s. Tho. iij. di. ix. q. 1.
1. ar. ij. q. ij. 2. ij. q. restij. 2 i
tractatu de decē pceptis. Pro q sciedū ē
vt pz. ij. q. ctiij. q. deū honoram^o hono-
re latrie vt ei exhibeam^o reuerētā rāq̄
pncipio oim bonoz. angelos ar 2 hoies
dulia. s3 hoies excellētes hipdulia: vt be-
atā vrginē. Eodē ar honore q̄ aliquē ado-
ram^o possum^o adorare imaginē eius vt
imago ē: vt dicitur. iij. vbi s. qz fm Aris. de
memoria 2 rminiscē. eodē motu fert q̄s i
imaginē vt imago ē: 2 i id cui^o ē imago.
sec^o vt imago ē res. Igit^o imagines chri
vt imagines adorant latria: scōz ar du-
lia vl hipdulia. Sed 3. Prio. Nā Ex-
od. xx. dicit. Nō facies tibi imaginē. 3 a
fortiori nō debet adorari. Solutio. dicitur.
Tho. i. iij. q. in veteri lege fuit phibitū
facere imagines: n̄ simplr: cū i factuario
fuerit cherubin: sed ad adorādū. Prio
qz ille ppls erat pn^o ad idolatriā. 2 Se-
cūdo qz de^o cū adhuc n̄ cēt incarnat^o nō
erat figurabil. In noua ar est excessū: qz
cessat vtraqz rō. Secdo: qz h̄ solū ē q̄ ido-
latrias irridem^o qz adorāt op^o manuum
suaz. So. Prio^o troducēt honore ima-
ginū i gētibz videt fuisse Nin^o: q̄ fecit
imaginē Belo p̄t s3 Bedā: 2 ei diuos
honores exhibuit s3 idolatre credebāt
ex vi s̄iderz imagibz inesse dicitatē: sic Her-
mes vt testat Augu. de ciuit. dei dicit
datū ē hoibz facere deos iō adorabant
imagines vt res: qd nos abhorrem^o. 3re
adorabāt imagines irrōnaliū: vt sol: lu-
ne 2c. Tertio. Nā imago siue vt res si-
ue vt imago sp̄ est creatura. 3 nunc est
adorāda latria. So. Licz creatura nūq̄
q̄ adoret latria vt termin^o vltim^o ado-
ratiōis. sec^o vt mediū 2 rō adorādū siue
vt imago. Quarto. In cultu diuio nō
st exhibēda nisi ea de qb̄ h̄r in scriptura:
cul^o mōtū s̄t imagines. So. Sic dicit sc̄tus
Tho. imagines s̄t troducere: Prio a chri-
sto ad abagaz mittente suā imaginē. vt
dicitur i Ecclesiastica histo. Secdo ab aplis.
qz tpe eoz Lucas fm Damalce. Depin-

xit imaginē chri 2 vrginis: 2 imaginem
chri secu ferebat: vt dicitur in eius historia.
Quarta ar apli tradiderūt q̄ nō s̄t sc̄pta:
2 h̄ ē vniū. Tū i p̄cilio romano vbi fues-
rūt mille epi fm sc̄m Tho. statutū ē vt
p̄tingerent imagines. Prio vt sine libi
laleoz. Secdo vt magis sint i memōria
mysteria chri. Tertio ad excitandā de-
uotionē. qz. s. magis solēt mouere vīsa
q̄ audita. Elice vt liber p̄cilioes.

Casus

xi.

Queritur xij. Utrū ali-
qd aliō ab imagine dicitur ado-
randū latria: Ad qd vīso san-
cto Tho. iij. di. ix. q. iij. q. xxv
2 vīso magro Petro hgo. in suis exymos
lo. rideo qz cū res irrōnal nō sit in se dī-
ana aliq̄ honore vl adoratiōe: non pōt
adorari nisi vt aliqd ē nāe vel p̄sone intel-
lectual. Qd duplx ē. Uno mō. qz ē ei^o
imago. Alio mō. qz ē ei^o instrumentū
quo tangēdo vīf ad agendū vel patien-
dū: vt vestes: calciamēta: partibulū: zhu-
lusmōt. nisi sit creatura rōnalis vt crux
cifixozes. Hoc ar instrumentū ē duplex.
s. q̄ddā tāgēs tactu p̄nt realit vel app-
hēsiue. 2 q̄ddā qd solū tergit i p̄terito:
nūc ar nō tāgēt realiter nec apphēdit
vt tāgēs actu seu vt p̄senti: vt crux que
olī tergit mēbra chri. Et h̄ t̄p̄ ē dup-
plex. s. q̄ddā qd tāgēt p̄ se 2 s3 se: vt sp̄a
total crux qn̄ erat itegra: 2 s̄l̄r (ne fiat
magna vīs i p̄bis) qliber ei^o ps q̄ re fuit
cōiuncta mēbris chri. Et q̄ddā qd tāgēt
solū grā alteri^o: vt ille particle q̄ mō s̄t
separe 2 n̄ fuerūt in extremitate crucis
sed vel sub terra vel intra grossicē illi^o
sc̄ti ligni. Cū t̄p̄ fm s. Tho. duplex sit
rō adorandū creaturā latria. s. qz vel ē s̄t
imago chri: vl qz ip̄z tergit: etiā si sit
imago. Dico qz rōne tract^o mltā s̄t ado-
rāda latria: vt q̄cūqz i n̄tra chri ip̄z tergit
runt s̄t p̄ intellectū accipiāt vt p̄iuncta plo-
ne chri vt calciamēta ei^o: 2 sp̄ice corde 2
vestes 2 h̄mōt: cētū chri s̄t tergit n̄t in
suo toto. Qd pz qz oēs partes de quibz
credim^o qz sint crucis q̄ tergit chri sic
adoramus. S̄t tū talia apphēdant non

De questiōibus impertinētibus

vr pūcta chō de pūctis: sed solū vt aliqd
 chū: sic adorant hypdulta: vr patet. iij.
 vbi s. Siquē ar dicat q i ea re q adoraf
 n̄ habz locū diuersa acceptio est fm pūcti
 derationē: dicendū est et q null' adoraf
 sane lignū absolute: s; solū distiguēdo
 p̄ intellectu actuyl' p̄rute. rōne lignū vr li
 gnū a rōne lignū vr imago. Crux igit' q
 chūm tetigit fm mentē scri Tho. adora
 tur triplicif. P̄mo vr imago. 2 h̄ est cōe
 et crucib; q̄ n̄ tetigerūt illū. Et scdo vr
 res chū et pūcta. Et tertio res chū et
 n̄ pūcta. Tertio mō adoraf hypdulta
 nō obstāre q ille honor sit chū et n̄ crucē
 q; lz chū i seipō et i sua imagine et i sua
 re sibi pūcta adoraf latrā: in re tū non
 pūcta adoraf hypdulta. q; adoraf in
 alio. Sed 3̄ P̄mo. Nā si p̄acr' ē suffi
 cētis ratio adorandī latrā: brā p̄go deq;
 beret adorari latrā. Solu. Brā p̄go et
 rōne imaginis et rōne p̄acr': ē qdē dī
 gna adorari latrā eq̄ bñ vr imago de
 p̄icta et vestimēta: s; tū adorari n̄ dz la
 trā. q; cū i se sit qd adorabile: videt' ille
 honor s̄stere in imagine vr res ē: et cēt p̄
 culū idolatrādī. Scdo. Nā idē sc̄q; de
 asello q̄ chū est vsus ascēdēs ad passio
 nē i hierlm. So. Utiq; ille asell' vr pū
 ctus chū cēt adorandus latrā: et vr nō
 pūct' hypdulta nec dz h̄ alscul' cēt rī dī
 culū: q; cū cēt aiar' dignior fuit lapide
 sepulcrī: quē veneramur. Et sic igit'
 p̄clusiōes.

Pris. Crux q̄ chūm tetigit rōne p̄acr'
 ctus et rōne imaginis adoraf latrā.

Scda. Lancea autē q̄ chūm tetigit et cla
 uis et reliq; adorant latrā vr pūcta chū
 rōne p̄acr': s; n̄ rōne imaginis.

Tertia. Omnis crux i q̄cūq; mate
 ria adoraf latrā: q; est imago: n̄ aurem
 omnis lancea vel clauus. q; hoz nulluz
 est imago. et qdam chūm tetigerūt qdā
 p̄o non.

Quarta. Ea q̄ chūm tetigerūt si p̄st
 derent p̄se vr res chū. i. nō vr ei pūcte
 adorant hypdulta.

Quinta. Partes sancte crucis q̄ chū
 tetigit: q̄ actu chūm nō tetigerūt de p̄
 quo nisi i suo toto: adorant latrā gra
 ua alia: id est chū et sul totius in q̄ teti

gerunt.
Sexta. Nō solū dei imago artificia
 lis sed et naturalis: puta hō marie cru
 cifixus vel angel' est digna adorari: sed
 rōnalis n̄ dz adorari nisi ea adoratiōe
 q̄ ē digna in se.

Septia. Vt brā p̄go sit duplct rō
 ne digna adorari latrā: tū illicitū ē sic
 eā adorare.

Octaua. Eadē est rō de reliquijs il
 l' aselli si inuentunt sic et de alijs q̄ chū
 tetigerūt: excepta substantialis forme
 mutatiōe: q̄ tū n̄ obstat adoratiōi: vr
 p̄z i reliquijs sc̄rōz.

Nona. Nulla creatura irrōnalis fm
 se est aliq; mō veneranda: s; solū vr ima
 go vel aliqd alid' alterius.

Casus. xij.

Querit' xij. Vtrum or
 nat' mulier fm mozem p̄re
 sit meritum aut peccatū vel
 n̄ tale aut mortale: Ad h̄ aut
 responder' sc̄tus Tho. ij. q. c. lxx. et Pl
 sanus et Augustinus ad Presidium. et
 Alexan. de ales in. ij. et archieps h̄ p̄r
 re. r. l. iij. c. v. Et q̄b; sic r̄ndetur Qd̄ sa
 crozum patrum documento sancitū nō
 est. supstitiosa adinuentiōe nō ē p̄sumē
 dū. ij. q. iij. p̄sulisti. Sed nec scriptu
 re nec sancti dicunt hoc esse mortale n̄
 sit in cert' s; casib; Igit' alijs n̄ erit mort
 tale. per argumētū a p̄ijs: vr dist. xxv.
 qualis. Sed cōtra P̄mo. q; scriptura
 talib; cōminatur Euse. iij. et Cyrtian'
 dicit q; purpura et serico induci chūm
 induere nō possunt. Solu. Intelligit' i
 casu in quo est mortale. Scdo. quia est
 p̄ra scripturam apostolicā. j. Petri. iij.
 Quaru nō sit rē. Et. j. Tim. ij. Non in
 totis crinib; rē. Contra istam autē scri
 pturam nō est disp̄satio. xxv. q. j. sunt
 quidam. imo p̄ antiquam cōpilationē
 decretalium phibent' vestes inesse et hu
 iusmodi sub pena p̄uatiōis sacramēto
 rum. Solu. Ratio militat de his q̄ cō
 tinent' i doctrina apostolica sub p̄cepto
 Que autē sint talia ex modo loquēdi et
 nēitate materie de q̄ est sermo et de cla

2

ratōe serōy accipit. Et ad antiquā com
pilationē dicit q̄ i noua nō habet q̄ obser
uat. Itē dicit q̄ aliquā leges vel nō recipiū
tur moribz vrentiū: vel p̄tā p̄suetudine
abolent. dist. liij. ca. deniqz. z seq̄ntibz.
Tertio Dicitur. viij. Ne illi p̄ quē scā
dalu venit. Sed ve fm̄ Hiero. impoz
tat damnationē etnā. ad qd̄ facit de in
sur. z dam. c. si culpa. So. Dicitur ali
qn̄ ē scādalu acceptū z nō datū de q̄ p̄
cedit rō. Scēdū ē aut q̄ in b̄ dupl̄r cō
tingit p̄ctm̄. s. ex intētiōe z ex ip̄o facto
qd̄ p̄ p̄ctones declarat.

Prīa. Dicitur semp̄ est mortale si in
cedat ruina alicui.

Secda. Siml̄r si intendat vana gl̄ia
finaliter. id est sic q̄ esset mulier parata
peccare mortalit̄r anteq̄ talem perdere
laudem.

Tertia. Siml̄r si intendat complacē
tia in ornatu sic q̄ ruina alcerit̄ nec intē
dat nec certā curet. Et sic intelligit Pe
tr̄ de rarāta. illud Aug. Nihil est adeo
ventale q̄n̄ fiat mortale dū placz. dist.
xxv. q̄. criminis: Et dico ruina n̄ curari
cū ē parata n̄ desistere: etiam si sciret ali
quē inde ruina passur̄.

Quarta. Si aut̄ intendat laus v̄l cō
placētia: curata ruina z nō finalit̄: est
ventale.

Quinta. Si autē intendit placere vi
ro ne se p̄renat vel sequat̄ alienas: nō est
p̄ctm̄ rōne intētiōis: nisi forte rōne ma
gn̄ excess̄.

Sexta. Si autē intendit abscondere ma
culā aut vitare alienas derisiōes: ē nul
lū p̄ctm̄ aut leue.

Septima. Quāntū p̄o ad factū ip̄m
rōe p̄digalitat̄is: erit mortale si sit ma
gn̄ excessus iudicio v̄tri prudēt̄.

Octaua. Rōne p̄o incēntus erit silr
mortale si sit magn̄ excessus: als n̄ erit
mortale si tibi sit aliq̄s excessus p̄uis: v̄l
nullū si null̄ excessus: qz nō erit occasio
data sed accepta: arti. xxiij. q̄. v. de occi
dendis.

Nonā. De fucis dico q̄ sine p̄ctō de
ferunt ad abscondēdā maculā a nup̄ et
nubilit̄o fm̄ sc̄m̄ Tho. als sp̄ est p̄ctm̄
licz n̄ sp̄ mortale rōne intētiōis vel incē

tlus. Hec oīa sunt doctrina Archie. et
mens p̄dictoz: q̄bz adde: q̄ q̄n̄ ornatu
nō est p̄ctm̄: tūc supposita gra est merit̄
tum. qz oīs act̄ deliberat̄ i habere gra
tiam est p̄ctm̄ vel meritū fm̄ doctrinā
Lapreo. z theologoz.

Casus riiij.

Omeritū. riiij. Vtrum
possunt remitti venialia sc̄a
re cōplacētia ad illa: Ad h̄
aut̄ r̄nder sc̄m̄ Tho. liij. di.
xviij. q̄. ij. z dist. xxxij. q̄. ij. cui concordat
Pisanus ti. p̄ctm̄. v. p̄ infra scriptas cō
clustones.

Prīma. Nullo modo pōt peccatum
veniale remitti q̄ diu placet in hac vita
q̄ ad culpā nec p̄r quo ad penam q̄ nō
tollitur st̄ate sua causa. i. culpa: qz n̄ pōt
remitti nisi voluntas inordinata reor̄
dinet̄ quod eē non pōt q̄ diu placet pec
catorum.

Secda. Nec tñ ad eī deletionē requirit̄
actualis p̄ctio de singulis: qz oblita n̄
possent deleri.

Tertia. Nec sufficit habitualis: qz n̄
staret cum p̄nia. z p̄r nec cum gra. qd̄
est falsum.

Quarta. Sufficit autē p̄ual̄ z impl̄
cita: q̄ est q̄n̄ q̄s talē exercet actū q̄ actu
aliter de venialit̄ voleret si occurreret. d̄
q̄ actu parebit̄ i seq̄n.

Quinta. Delent̄ p̄ actū general̄ p̄ssit
ontis: qz est actus charitatis p̄tra illa dī
rectus: nisi habitualit̄ teneantur i vo
luntate.

Sexta. Et p̄ sacrā cōmunionē. de cō
se. dist. ij. cum omne. z c. si q̄rit̄ sc̄m̄. z
vt addunt qd̄ p̄ extremā v̄nctionē. ex
tra de sacra v̄nctiōe.

Septima. Per aquā b̄ndictā: de p̄le.
dist. iij. aquā.

Octaua. Itē p̄ elemosynas. de pe. di.
stin. j. quā oblationē. z c. medicīne. z ob
stin. ij. sane.

Nonā. Itē p̄ orōnē p̄cipue v̄nicā. de
pe. di. j. q̄rit̄ sc̄m̄.

Decimā. Itē p̄ ep̄alē b̄ndictōnē. s. q̄
i. multi. imo p̄ sacerdotale fm̄ aliq̄s.

De quonibus impertinentibus

Undecima. Item per deuorā pectorū tū
sionē. de pe. di. j. tres actiōes.

Duodecima. Item per pritiōnē iterdū
etiā q̄ ad penā.

Tertiadecima. Si autē i hac vita nū
q̄ recedit ab eis volūtas: remittit post
hac vita etiā q̄ ad culpā fm sc̄m Tho
mā z Gregoriū.

Quartadecima. Et p̄ vnū ventiale
remittit sine alto. qz nō vnū in auersi
one aut p̄uersiōe vt mortalīa: de quibz
est secus.

Quintadecima. Nō p̄nt at remittit
stare aliq̄ mortalī: qz tollunt p̄ feruore
charitat̄ sibi p̄tū. Vñ z p̄ sup̄dicta re
mittunt talīa: inq̄ntū illa excitat̄ feruo
re p̄ se. vt remouēdo phibēs. Hec om̄ia
ex aliq̄ illor̄.

Sextadecima. Qui vult p̄solatiōes
q̄ pueniūt ex feruore charitat̄: studeat
p̄ pdicta purgari a ventilibz q̄ dicto fer
uori repugnāt.

Casus. xv.

Queritur. xv. *Utrum liceat*
at alicui re iua vendere q̄ntuz
p̄or. Ad h̄ aut soluit Scot^o
iij. dist. xv. Raym. in sūma:
z Archie. Et oēs p̄cludūt q̄ nō. qz ē sen
tētia iuris. r. q. ij. h̄ ius. Pro h̄ aut sc̄en
dū ex. ij. q. lxxvij. q̄ emptio z venditio
p̄tinet ad iustā cōmutatiōē. vt etiā d̄r
Arist. i. l. Et. de cul^o rōne est eq̄litas.
Vñ optz p̄tū ēē eq̄le rel z ecōuerso. Et
facere p̄ ē facere p̄ iusticiā: qd̄ sp̄ ē mor
tale de se: nisi sit qd̄ mīmū v̄l indeliba
tū. Iustū at̄ siue eq̄le p̄tū fm Inno. et
Ray. ē qd̄ cōiter currit i illo loco z tpe.
qd̄ tū fm sc̄m Tho. nō p̄stitt i indiuisi
bili. Et h̄ ē qd̄ d̄r glo. i. d̄co c. h̄ ius. q̄ iu
stū p̄tū tarat fm existimatiōem cōem.
Et idē h̄ i. l. p̄cia. ff. ad. l. falci. Et irel^o
lige fm Archie. nisi sit fraus minoratū
um rez p̄tū studiose v̄l augētū. Dicit
tū s. Tho. q̄ qn̄ veditoz multū ex vediti
one dānsificat. p̄r vendere z re z suū dā
mū. Sec^o at̄ si ip̄e nō dānsificet: z ven
ditoz multū tuet. qz cū h̄ nō sit p̄tū p̄d
tione veditis: videret qd̄ nō ē suū. Et

istis igit sequit q̄ licz vendere q̄ntuz p̄tē
p̄currētibz tribz. Primo: q̄ cesset fraus
minoratū. Secdo vis seu actio emētū.
z Tertio i grātia eorūde. Tūc em̄ p̄tū
est iustū. Addit aut̄ Angelica q̄rto req̄
ri q̄ cesset leuitas mēt̄: s̄z reducit ad i
rātā. Et q̄nto q̄ tales possint donare.
s̄z supponit p̄tū ēē iniustū: qd̄ ego nego
p̄currētibz p̄dicit̄: nisi q̄s tanq̄ stultus
vellet sua bona dilapidare Sed p̄tra
Pr̄io: qz leges p̄mittūt vt emētes z v̄
dētes se decipiāt: dūmō h̄ nō fiat vltra
dimidū iusti p̄cij: vt. L. de rescin. v̄. l.
ij. So. Leges hūane nō potuerūt phibe
re oia q̄ sūt p̄tū. qz dant multitudi
nī: q̄ sūt multi a p̄tūe deficiētes. s̄o p̄
hibet solū destruetia hoim societatē. s̄z
sec^o de diuīa. cul^o finis nō ē solū gubna
tio multitudis hoim. Secdo: qz natura
le est vendere q̄ntū q̄s p̄t. qd̄ patz: qz oibz
p̄uenit. Nā ab oibz fuit approbatū d̄t
ctū mīmū dicitis: Vili vultis emere z
care vendere: vt d̄r Aug. xij. d̄ trini. Vñ
d̄r Prouer. xx. Valū ē matū est: d̄r ois
emptoz zc. Sol. Aug. d̄r q̄ ille i grant
locut^o ē. Et ponit exēplū de q̄dā q̄ de
dit iustū p̄tū libri cuiusdā: cū venditor
mīn^o ex i grātia postularer. Vñ ista cōl
tas est oim simplr. z s̄o est vicij: nō nat
ture. Tertio ecōuerso videt q̄ debem^o
re vendere mīn^o q̄ valeat. qz q̄cūq̄ vult
vt factāt vob hoies zc. Mar. viij. Sol.
dictū d̄nī fm s. Tho. sic itelligit: Que
cūq̄ vultis. s. volūtate honesta z iusta.
z rōnabli: eadē facte zc. Et h̄ intelli
ge obseruata p̄ditiōe p̄sonaz. Non em̄
si rex vult seruū lauare sibi pedes: debz
velle facere ecōuerso. sed debet et velle
seruire in his que regem decet. Ellice cō
clusiones.

Prima. Debem^o ēē parati facere ali
is qd̄ vellem^o nobis fieri voluntate ra
tionabili.

Secda. Oportet p̄tū esse equale rel
z ecōuerso. quod sit si vendat p̄tū cur
rēte ad numeratū. vel si vendat quan
tum est possibile: cessante fraude z v̄l z
ignozantia.

Tertia. Om̄is q̄ emit aut vendit re
cedēs sc̄eter a iusto p̄tū notabilr: facte

L ij

contra iusticiā z peccat mortaliter: z te-
netur restituere.

Quarta. Quādo emēdo aut vendē-
do recedit a iusto p̄cio vltra dimidium
ei⁹ venditio est rescindēda. als aut si sit
infra: vel fm aliq̄s in dimidio p̄cise te-
net. z sufficite restituere qd̄ deest. vt di-
ctum est supra.

Quinta. Quicūq; volūrate delibā-
ta cupit v̄dere pl⁹ iusto p̄cio vel emere
mīn⁹ notabilr: peccat mortalk. sec⁹ si tā-
rū iclīnet ex sensualitate: s; rōne delibā-
ta nihil vult p̄ter eq̄tate.

Sexta. Licet v̄dere rē rōne dānt pl⁹
q̄ valeat i se. i. q̄ntū valet venditor: n̄ tñ
q̄ntū valet emptor. Et itelligit q̄n v̄di-
tor v̄dit vt seruiat.

Septima. Licet leges hūane aliqua
pmittat iniusta impunita: tamē secus
est de diuina.

Casus. xvi.

Verit. xvi. Utz liceat
carī⁹ vendere p̄p̄ dilatiōem
p̄p̄is: Ad h̄ dico q̄ cū oportet
at p̄cū esse eq̄le rei: si res pl⁹
iusto p̄cio v̄dat scilicet ad numeratū: ē
iniusticia. si ad r̄ps: est vsura. z si nō ex
forma: tñ p̄ualr. vt p̄z extra de vsu. i.
cluitate. vbi d̄r: q̄ ē tbi p̄cū. z si nō vsu-
ra ex forma. imo est tbi vsura q̄ ad deū
fm glo. i. c. p̄suluit. extra de vsur. Imo
z fm textū exp̄sse eccl̄a h̄ determinauit
Et declaro rōne: qz sic vendēs seruit de
p̄cio rei certo tpe: q̄ p̄cio deinde vult il-
lam excrementā. Nota q̄ iustū p̄cūz
rei nō p̄sistit i indistibill fm sc̄m. Tho-
mā. Ideo fm Scotū in. iiij. diuidit ius
sc̄ū p̄cū in tria p̄cia. s. Infirmū/mediū
z summū. sicut eandē peciā p̄mittit triū
extimatorz vnus possibiliter extimabit
xlj. aureis. a. i. xlj. cū dimidio. als. l.
Luz igit rē ad numeratū daret p̄ p̄cio
infimo. si rōne dilatiōis vadis vsq; ad
sumū tbi sistendo. nō peccas: qz stas in
fra līmites iusti p̄cū. Posset tamē q̄ v̄-
dit vt seruiat v̄dere rē tñ pl⁹ q̄ p̄simil-
liter extimat valitura tēpe alio. z hoc
si in t̄pus illud intēdebat seruare. Hoc

em̄ sentit Sco. z Archie. z h̄ exp̄sse in
ca. in cluitate. extra de vsu. z in. c. si. Et
h̄ itelligo q̄ a fortiori licet v̄dere s; hac
lege: vt q̄n v̄ditōr voluerit ponat p̄cū
currēs. v̄ vt soluat p̄cū qd̄ erit tali die
Si em̄ licet nūc rē v̄dere eo p̄cio qd̄ va-
lebit tpe q̄ eā intēdo exponere fm exti-
mationē hōim: multo magis licet eo qd̄
ualebit i p̄tate. Et h̄ fit i casu meo. Et
hec itellige vt d̄m ē q̄n v̄ditōr fit cau-
sa amicitie v̄ beniuolētie: als illic tñ ē.
Vide si vs Heruē. ij. q̄dli. v̄lri. q̄stio-
ne. Si ar nō intēdebat suare rē: vel nō
erat. pbabile rē pl⁹ valitura ē vsura fm
Archie. z extra eodē. nauigāt. Idē est
am itelligo suo mō d̄ emptorē: qz. s. l̄
cet ei nūc soluere mīn⁹ p̄cio currere tan-
tū q̄ntū p̄similr extimat res mīn⁹ val-
litura tpe acceptiōis. argu. i. c. in cluita-
te. z i c. nauigāt. Sed p̄ra: Primo
Nā res tantū valet q̄ntū v̄dit p̄. ff. ad
trebel. l. j. s. ff. de res. z. ff. ad. l. falci. q̄
rebat. z. ff. de furz. Sigs v̄xōi. s. vl. z
ff. de dona. cā mortz. Preca em̄ rez nō
ex affectu singlorz s; cōlter extimant. ff.
ad. l. falci. l. p̄cia. Sol. Glo. i. c. i. cluita-
te soluit. qz i isto tractu nō fit emptio
z v̄ditio extimatiōe cōl. Sic em̄. i. fm
extimatiōz eōz seu currētē tantū valet res
q̄ntū v̄dit p̄. Archie. ar. ij. p̄. tit. j. ca-
vij. soluit. qz res tantū valet q̄ntū v̄dit
p̄t cessante fraude minoratiū p̄cium.
Ego h̄o dico vt sup̄ q̄one p̄ia. Et ad
do q̄ ad emēdū cogit aliq̄s nō solū p̄p̄
naturales necitates: s; etiā ex auiditiā
te lucrādi. sicut q̄ n̄ curāt pdere. x. i. emē-
do vt lucent inde. xv. vel. xx. Sedo. qz
q̄libz p̄ se suare indēnē. Iste ar v̄ditōr
multū dāntificat ex h̄ q̄ suā pecuniā nō
habet. Sol. Quilibet licet se indēnē ser-
uare sed nō cū dāno iniusto p̄rimt. quia
nemo debet cū alteri⁹ iactura locupl. a
tari. extra de reg. iu. li. vj. Et q̄dē si da-
mū patit iste. qz posset de sua re nūc
h̄e pecuniā quā recusat vt fular empto-
ri: tūc p̄t v̄dere dānū suū. Si aut p̄p̄
cuntā h̄e nō p̄t z inde patit dānū: nō
est equū vt emptor faciat eū indēnē.
ex q̄ p̄p̄ emptorē nō patit. Nō em̄ tenet
de dāno qd̄ eius causa non sit. Tertio

De questiōibus impertinētibus

quia est ita consuetum. Consuetudo autē est
suis moribus institutum. vi. j. consuetudo.
Imo aliqui putant legi extra eodē ca.
vi. Sol. Nulla consuetudo naturalē eq
tate potest esse iusta sicut in Tho. Quarto
Quia aliqui creditor facit expensas in
exigendo. Et videtur quod liceat ei vendere ali
quod pro ad restituendum suū interesse: maxi
me cum hac intentione ut nihil pro accipiat
si tempore statuto debitor soluerit. Solutio
Hoc est laqueus diaboli. quia esto quod talem
habeas intentionem non potest mutari et
potest obliuisci iustum pretium et potest mor
ri et pauper remaneret in tuo libro aporthe
ca. Et propterea difficile est pecunia ob
lata remittere. Si ergo facis expensas: bene est
suis ut tibi facias pro illis recuperatione si
erit. Ellice conclusiones.

Prima. Quicumque scienter vendit ultra
iustum pretium notabiliter: mortaliter peccat
et est usurarius ex sine. et si non ex forma
si vendat ad tempus: excipiendo tamen ut
infra.

Secunda. Sicut usura est emere minori pre
cio quod soluit nunc res quam habebis in postea
et mortale si fiat in re notabilis.

Tertia. Quando venditor gratia empro
ris vendit quod suare volebat in aliud tempus
in quibus probabitur. Et hoc est prudenter iudicium ex
timate pro valituz. Et ei vendere tantum pro
quod pro extimate valituz.

Quarta. Si autem non intendebat serua
re: vel credit quod non plus valebit non licet
et.

Quinta. Licet emproxi soluere nunc
minori precio quam credit res minor valitura
tempore reddet.

Sexta. Licet tibi vendere rem tuam
hac lege quod quam volueris pones pretium quo
posito non ultra concedes et pretio pscen
dente: nec eo descendente descendes. Ita ta
men quod pretium ponas. non quod sit pteritum sed
quod currat quando ponet. et ita quod reinten
debas seruare donec occurreret pretium tibi
ubi placet.

Septima. Similiter licet vendere sub
hac lege quod detur tibi commune pretium
quod communiter currat tali die si serua
re intendis. et.

Octaua. Nulli licet pro vendere ad

tempus quam ad numeratum: dum res pretium suū
minus non excedat.

Nonā. In pretium istum multi et sepe laet
dunt: et ab eo pauci: et raro resurgunt.

Casus xvij.

Verisdecimoseptimo
Licet venditor teneat dicere
de defectu rei vendite: Ad quod tenet
dictus sanctus Thomas. ij. q. lxxvij.
ar. iij. Obscure. et ij. quodlibet. ar. x. et Pi
sanus et angelica. Doctrinam autem sancti
Thomas sic intelligo. Nulli licet pro infer
re damnū aut periculum. Quidam igitur defe
ctus dant dānū tamen: ut pannus malus. Qui
dā pro damnū et periculum psonae vel rei: ut
cibus corruptus seu venenosus: et equus ar
stus in cadens retrosum. In primis siue defe
ctus sit secretus siue non: venditor dicere non
tenet: sed sufficit si minuat de pretio rei quan
tum apprehendit ille defectus. quia neque dānū
neque periculum inferat emproxi. Si tamen periculum
non minuat inferat dānū. In secundis autem non
tenet si sint publici. secundum si occulti etiam
minueret de pretio: quia exponeret emproxi
re periculo. Et dicit Ambrosius libro de officiis.
In tertio vicia eorum que veniunt prodi
lubent. alioquin quibus in suis emproxi trans
erunt: vult in actione vacare. Sed
quia Tullius de officiis introducit quen
dam dicentem. Quid tam absurdum quam
dūm iussu pro pscereret: domū pestilentem
vendo. Sed. Licet non debeat defectus dicit
pro psonae: quia retraherent emproxi a psc
deratione bonitatis rei: tamen debet dici acce
denti ad emendum: quod pro omnia pscerare. Se
cundo. quia si tenet dicere hoc ideo est: quia dicit
do minueret pretium. Sed hoc est falsum: quia
partim ratione vendens frumentum in loco ca
ristie. et scies multos post se delaturos
tristitiam teneret hoc dicere: quod est falsum
Solu. Non est sile: quia viciū facit re esse
minoris pretij in pnti. non autem id quod futu
rum est et nescit. Ideo ille non tenet dicere.
Ellice conclusiones.

Prima. Licet nulli teneatur dare au
xilium nisi ratione cure vel necessitatis: tamen
nulli licet inferre damnū vel periculum.

Secunda. Si defectus res est dānosus et non
Elij

Piculosus: nō oportet illū occultū mā
difestare si p̄ctū minuat.

Tertia. Si at eo casu p̄ctū nō minua
tur: peccat v̄ditōr z restituere tenet.

Quarta. Si at nec v̄ditōr talē defe
ctū nouit: nō peccat q̄dē: sed tñ tenet resti
tuere cū nouerit.

Quinta. Si defect⁹ est piculosus z oc
cult⁹: sine p̄cō tacet si p̄c.

Sexta. Si p̄o sit public⁹ nō oportet
ip̄m patefacere: sed oportet p̄ctum mi
norare.

Casus xvij.

Querit decimo octauo

Utrū emēs raptū vel furatū
teneat restituere: Ad h̄ respō
det Archie. ij. pre. ij. z Pl
san. titu. Restitutio quarto. et Ray. z
Guil. z Host. Et fm istos distinguitur
Aut ei fecit ignorans aut scient. Si p̄
mū: sic est possessio bone fidei: nisi vt d̄
Ray. ignorātia eēt crassa vel supina: eo
q̄ lata culpa equipat dolo. extra d̄p̄st̄.
vt aiaz. li. vij. Pōt igit̄ retinere exp̄sas
q̄s fecit tpe bone fidei circa rē. z fruct⁹
p̄cepro. extra de in. lre. resti. req̄s̄sit.
Et si bona fide durate res perijt: n̄ tene
tur fm Ray. z Host. qz n̄ erat i mora.
Nec s̄lt̄ si alienauit: qz n̄ desijt posside
re dolo. Nec tenet reddere p̄ctū qd̄ inde
habuit. qz p̄ctū rei furtiue n̄ est furtiū
ff. de furt. l. q̄ vas. §. fina. Qd̄ itelligo
n̄ solū si illud distrapit: sed et̄si extat. qz
actio remanet vero dño p̄ scdm̄ empro
rē. Si tñ stante re illā agnoscat furtiua
tenet illā reddere cuz fructib⁹ extantib⁹
nec pōt a dño petere p̄ctū. L. de furtis.
l. in ciuilem. sed agit v̄d̄itorē. Si aut̄
scdm̄: adhuc distinguit. qz aut h̄ fec̄ ad
v̄tilitatē suā: aut dñi. Si p̄mū: tenet res
stituere rē z oēs fruct⁹ extātes z p̄s̄ptos
et̄si solū pbabilr̄ credebat. Nec libera
tur alienādo aut si res pereat. qz cōmissit
furtū rē alienā iusto dño p̄rectādo. ff.
de fur. l. j. Et tenet restituere eā i ea ho
nitate i q̄ em̄t. Imo z i ea in q̄ fuit tpe
intermedio: si qua fuit maior. Concord.
Ray. z Host. Et idē itelligit̄ de scdo

z scdo emproze tali. Nec p̄ petere p̄ctū.
l. in ciuile. Si at ad v̄tilitatē dñi v̄tilit̄
gerēs negociū e⁹ p̄t̄ reperere q̄cqd̄ sibi
abest p̄ illa restitue p̄ctū siue exp̄sas: z
tenet reddere q̄cqd̄ sibi p̄ ea re adest. ff.
Ray. z h̄ si v̄tilit̄ negociū gessit. qz p̄ctū
um. §. e modicū: z dñs alias n̄ erat habi
tur⁹. Elice p̄ctōes.

Pr̄ia. Qui bona fide ignorant emit
rē furtiua: tenet solū de re z fructib⁹ ex
tantib⁹: nisi ignorātia eēt crassa.

Secda. Talis p̄t̄ reperere exp̄sas fa
ctas i bona fide. n̄ aut̄ p̄ctū qd̄ dedit: h̄
agit p̄ voluntatem.

Tertia. Qui emit ignorātia crassa:
tenet in oib⁹ eo modo q̄ malefidei p̄o
fessor.

Quarta. Qui emit scient̄ ad suā v̄til
litatē. i. aio habed̄. p̄ se rem vel p̄ctū red
det de re z fructib⁹ extantib⁹ z de p̄s̄pt̄
z de oi melioratōe rei: et̄si res perijt
vt sit alienata.

Quinta. Qui aut̄ ad v̄tilitatē dñi ge
rendo v̄tilit̄ negociū ei⁹: z tenet reddere
re oēs fruct⁹.

Sexta. Utrū talis in foro p̄cie credat̄
tñ in foro p̄ctioso sec⁹. Utrū oportet ip̄s
prestari q̄ hac de cā emat. argumentū.
L. de fur. l. ij.

Septia. Probabilr̄ credo q̄ taliter
emēs parat̄ reddere vero domino si cō
paruerit: credēs tñ q̄ n̄ compebit. z cō
sequēter sperās p̄ se rem se habitur⁹: nō
peccat. qz p̄s̄it̄ pōt de veri dñi volun
tate p̄sumere.

Casus xix.

Querit. xix. Verū lice

at emere ab v̄surarijs man
fest⁹ pignera perditā: Ad h̄
respondet Archie. qvna opi
nio que est Alexan. de ales z Bonauē.
z Scoti. liij. distin. xv. est q̄ in v̄suramō
transferat dominū fm quā non possūt
em̄i vel insolucionem ascripi: sicut nec
rapta. Sed alia est dicens q̄ transferit̄
sed remanet repetitio que est sc̄i Tho.
z Bos. z Berni. z glo. xiiij. q. liij. si quis

De qōnibus impertinentibus

fm quā pnt emi vl in solutiōem accipi. Et ista inq̄t est cōtor: r inibi magis placet. Nam ista emptio nō est p̄tra aliquā legē scriptā: cū tamē lex p̄bibeat emere raptū. *L. de furtis. l. in ciuile. r. conse-* quent̄ intelligit̄ esse cōcessa. Argumen- tū. xij. q. ij. ebron. Nō est etiā p̄tra legē nature ex h̄ q̄ fenerator efficiat̄ impotē- tior ad restituendū. q̄ p̄ accipit̄ p̄ciū. aut quia fiat in iurta domino p̄gnoris quia sc̄cti r p̄sentit̄ nō fit in iuria nec dolus. extra de reg. iu. li. vj. §. licz. Trē dñi r cōmunitates volūt talia pacta esse rara. quia alii nullus vellet feneratori publice: quod nullū obesser ciuitatib: licz nō impediāt vel statuāt qn fiat re- p̄titiō: quia tenerent̄ insoluidū: r statu- entes ac obseruātes essent ex cōmunica- ti. extra de ysuris. ex graul. in Ele. Er- go idem. r p̄cipue quia inq̄t nullus do- ctroz a me lect̄ h̄ de exp̄sse. Sed p̄tra- quia fm Amb. vsura est rapina. xij. q. iij. Si quis. Raptū autē nō potest. Solutio. Est rapina. i. quid illicite adq̄si- tum. Intellige autē nisi res sit furata: aut sit sacra: que. s. p̄gnori dari nequit: ante factū tñ p̄hibendū est. q̄ materia est dubia. Hec omnia ille. Cū eodē vs̄ def̄ sentire magister Petrus bergo. qui vs̄o san. Tho. ij. q. lxxvij. ar. iij. r. iij. q̄dli. q. vij. ar. ij. r. iij. di. xv. q. ij. ar. iij. q. ij. dr. q̄ nō tranfert̄ dominū in lucro ysurario. r intellige si habz vs̄um a pro- p̄tate distinctū. sed sec̄ in p̄gnore per- ditio rōne pene positē in p̄tractu. Unde elice ista p̄clusiōem: q̄ omnib: est dissua- denda ista emptio ratione dubietatis: sed tñ nolēt̄ desistere nō est negā da ab solutio: nec aliq̄s post factū cogendus est restituere.

Casus. xx.

Querit̄ vigesimo: *Prz* licet emens blada vl alios fruct̄ p̄pe eoz vt postea cari v̄dat peccat: Ad h̄ r̄r fm Archi- epi. r Ray. r Bull. q̄ h̄ lucz ex se ē tur̄ pe. xij. q. iij. Quidē q̄. iō optet q̄ hoc nectet̄ aliq̄ bono fine. Si q̄s hoc facit

ad bonū cōtatis: vt Joseph. sic ē mer̄s corū: fm Ray. Si p̄o facit ad pullos nē suā nō vt v̄dat: r tñ postea v̄dit: est licitū fm Bull. Ray. r Inno. r q̄ fortio- ri si facit vt inde elynā faciat: dūmō cō- munitas p̄ caristā nō ledat: vt dr. Ar- chie. Si p̄o vt negociādo lucret̄ vitam suā r suoz: licz fm Bull. maxie si aliud negociatōis gen̄ facere nescit r nō habet vñ sustēret̄: dūmō nō int̄dat caristā am. Si p̄o facit ex auaricia: vt alij cō- pellantur ab eo emere r ip̄e vendat suo mō: aut si intendat caristā: est mortale fm Bull. r tenet̄ restituere paup̄ib: fm Ray. r. xij. q. v. q̄ h̄ctis. q̄ fm Bull. ē v̄z de honestate s̄z nō de p̄cepto. Con- cordat̄ p̄dict̄ sc̄us Tho. q. ij. q. dr. q̄ fm phum. j. polit. lucz mercatoris de se est turpe: q̄ ordinat̄ ad fūl̄dū cupiditat̄. iō optet q̄ honesto fine honestet̄: q̄ est p̄ fūitio sui: vel elyna ad paupes: vl opu- lentia cōtatis. Et subdit̄: q̄ bon̄ mer- cator omnes istos fines debet̄ int̄dere Ellice p̄clusiones vt vis.

Casus. xxi.

Queritur xxi. *Prz* lice- at mercari: Ad h̄ respondeo fm Pisa. tit. emptio. r Pe- trū de Ancha. in c. j. de vsu- ris. li. vj. r Archi. iij. pte. ii. vij. r sc̄m Tho. ij. q. lxxvij. r dico q̄ cuz duplex sit cōmutatio. Una. s. rei ad rem: vl rei ad pecuniā ordinata ad necessitatē vs̄ re. Et alia pecunie ad pecuniā: vl rei ad pecuniā ordiata ad lucz. Prima p̄t- net ad leonimos r politicos: q̄ h̄nt̄ p̄- dere domū vl ciuitatē. Secūda p̄o ad mercatores: vt prz. j. Polit. Mercator̄ igit̄ est q̄ emit̄ aut v̄dit vt inde lucret̄. Querere igit̄ vtrū liceat mercari: est q̄- rere vtrū liceat emere vt vendat̄ cari. Et dico q̄ clericis hoc nō licet: fm san- ctū Tho. r di. lxxvij. Fornicarij. Lai- cis aut̄ licet eo modo q̄ dicit̄ in cōcluss- onib: Sed p̄tra. q̄ Chry. sup̄ Dat. theū dr̄ q̄ nullus debz esse mercator: q̄ nullus mercator potest̄ deo placere. vii. tin. lxxvij. c̄. c̄. Un̄ p̄. Quoniam

nō cognouit negotiationē. Solu. Dicit
 scrius Tho. q. ista intelligunt de his q
 tibi ponit sine. Licetū igit est in aliqbo
 casu mercari.

Cōclusio Prima. Licet carū rē ven
 dere q̄ sit empra fm Archle. qm̄ emt in
 magna q̄ntitate. z vedit ad minutū. qz
 tales laborant discurredo: extigēdo: res
 videndo: scribēdo zc. Et dignū est ope
 rari mercede sua. xij. q. ij. Quicunqz
 z Luce. x.

Secūda. Et secūdo fm Petz de An
 cha. z sanctū Tho. si res mutet in se. vt
 equū factū formosior. Et tertio fm eos
 dem: si mutet p̄ciū rōne tēporis. Et q̄r
 to fm eosdem: si mutet p̄ciū ratiōe loci
 Et q̄neo fm sanctū Thom. ratiōe peri
 culi z laboris in transferendo vel faci
 endo fieri aliquid. sed hoc reductur ad
 predicta.

Tercia. Nō apparet clare fm Archi
 epi. q. sit iustū vt aliq̄s emat rem intēti
 one statim reuēdēdi rem minutatā i eo
 de loco z tēporē. Imo de Nider. vij. p̄ce
 pro. c. vl. q. talis esset a republica exter
 minandus. qz nocet vtriqz eoz q̄ vellēt
 economice cōmutare. Et vt mibi videt
 ista sunt vera de emēte tali intētiōne. se
 cus si quis emat vt rem als reuēdat tā
 q̄ retragiatōz: z statim occurrit sibi ad
 vendendū. Iste em̄ tam fecit partē sui
 laboris: ratiōne cuius dictum est q̄ li
 cet ei lucrari.

Quarta. Talis q̄ nō emt vt statim
 vendat: z tamē statim vendit: p̄t ven
 dere z emere iusto p̄cio: z tamē lucrari.
 quia iustum p̄cium non consistit in in
 diuisibilitate.

Quinta. Omnia p̄dicta intelligunt
 cōcurrentibz p̄dictōibz requisitis ad illas
 cōmutaciones esse licitas: que. s. sunt vt
 vtraqz pars sit liba: nō coacta: z q̄ res
 sit veditibilis: z q̄ sint sine fraude i sub
 stācia vel q̄ntitate vt q̄ntitate rei: z q̄ cō
 mutantes habitu alr velint nulli intus
 ste nocere: z q̄ p̄cium rei sit equale: z q̄
 finis sit honestus quo ad mercato: tam
 cōmutatiōem.

Casus. xij.

Queritur. xxij. Suppo
 sito q̄ vsura sit p̄ctm: qre sit
 p̄ctm: Ad qd̄ respōdeo q̄ si
 cut docet experientia z d̄r san
 ctus Tho. ij. q. lxxvij. z. lxxij. q. vj
 ar. ij. Res sūt in duplici differētia. Nā
 qdā sūt q̄ suo vsu p̄ctio totālī p̄sumunt
 vt nihil eoz remaneat i seip̄is: vt panis
 z vinū. vel q̄ ad vtēre: vt pecunia. Que
 dam p̄o nō p̄sumunt totālī: vt dom⁹ z
 equus. Et in p̄mis q̄dez cuiqz p̄cedit
 rei vsus: p̄cedit etiā rei substācia z in il
 lū trāsfert d̄ntum rei: nō aut i alijs. Vbi
 ridīculū est dicere: accommoda mibi pas
 nē istū donec eo vrar. nō sic aut de equo
 Sicut igit p̄tz ex sc̄to Tho. ij. q. vbi s.
 vsura sumit generālī: z ē p̄ciū qd̄ soluit
 p̄ vsu rei: z specialī vt est p̄ctm. z sic vsu
 ra ē p̄ciū qd̄ soluit p̄ vsu rei q̄ vsu p̄ctio
 ex toto p̄sumit. Et norant d̄r: p̄ctm. qd̄
 sumit p̄ interesse dānt emergētis: vt qd̄
 gratis offerit: nō est vsura. qz nec p̄cium
 vsus. Et ad h̄ deducit diffinitio Ray.
 cui p̄cordat Innocē. extra eodē ca. gra
 ut. f. Usura est lux ex mutuo pacto de
 bitū vel eractuz. Nota ex mutuo p̄ctio
 em̄ illud solū d̄r mutū qd̄ nō p̄t cōce
 di alteri ad vsuz sine trāsfarēte dominij
 qz fm etymologiaz vocabulū mutū d̄r
 ex meo tuū. qz. l. qd̄ ē m̄: n̄ sit tuū. trāsta
 to d̄nto. insti. q̄bz mo. re. cō. ob. s. mutū
 cū alijs p̄cor. Large tñ sumit aliq̄n mu
 tuū p̄ p̄cesso. z sic aliq̄n licz inde lucrari
 vt q̄ p̄cedit lib̄ vt equ⁹. Et ad idē rōnē
 diffinitio Bodoff. dicit. Est oē lux for
 ti accedēs intētiōne p̄cedere vel pacto. z
 itellige intētiōne p̄ncipali. Est igit vsu
 ra p̄ctm nō solū fm p̄hm: s̄ etiā fm sc̄l
 prurā vtriusqz testamēti: ita q̄ asserens
 p̄ctm p̄tinacit ē heretic⁹: vt i. cle. ex gra
 ut. Et rō est fm sc̄m Tho. ij. q. vbi s.
 qz i his q̄ vsu p̄sumunt i q̄bz p̄sumit vsu
 ra: nō p̄t seorsuz p̄cedi vsus a re. s̄z cui
 cunqz p̄cedit vsus: p̄cedit substācia rei
 p̄ dominij. Igit si q̄s velle seorsuz vē
 dere vinū z vsu vini. aut vedit qd̄ nō
 est: aut idē vendit bis: z similit̄ mō intus
 sticiā cōmittit. qz vult tibi p̄ mutuo fieri
 rei. P̄t etiā dici q̄ rō hui⁹ est: qz vedit.

De quonibus impertinentibus

vsus rei aliene. i. rei: cui? dñum tam nō est penes vendētē. z redit i idēz cū pōit rōne. Sed cōtra videt q nō sit pctm qz dicit Deu. xxiij. Nō feneraberis fratri tuo: s. alieno. imo pmitit i pmtū: eiusdē. xx viij. Feneraberis gētib; multis: z ipe a ne. zc. Sol. Fenerari alieno nō fuit tu deis pcessum qst liceret: fm s. Tho. sed pmissum ad vitādū malū: ne. s. accipere vsuras a fratrib; suis ppter auariciā: cui erāt dediti. Cū vō dicit: feneraberis zc. sumit fenerari p mutuo: qd ē signuz abūdātie q tu dicit pmittebat. Ultra alia argumēta habes. ij. vbi s. Conclutiones elice.

Prima. Usura nunq̄ fuit licita: sed est contra legē naturālē: moylatē: euāgē: licē z canonicā: z dicere oppositum est hereticum.

Secunda. Omne lucz accrescēs ex mutuo: interueniente pacto vel intentione pncipali: est vsura.

Tertia. Lucz accrescēs mutuo ex benivolētia grati dātis etiāsi intuenit in tēto secundaria: nō ē vsura.

Quarta. Lucz accrescēs ex vsura pncipali argētū mutuatū nō monetariū: nō ē vsura. nec silt si argētū sit monetariū: s. tñ signatū: ita. s. qd idē nūero sit restitū: qz tale argētū vsu nō psumit.

Quinta. Qui mutuat pacto vel pncipali intētoe vt qd tret ad suā apothecā ē vsurari? z tenet restituere nō illi cui mutauit fm Joā. de ligna. z Joā. calde. s. paupib; tātū qntū extimat ille cōkursus ad apothecā.

Sexta. Qui mutuat qnū vt re ciptat nouū: pncipali intētoe illā meli orationē: ē vsurari? fm Ray. Goffre. z Hosti. Sec? si facit ne suū pereat: z alteri faciat grām.

Septima. Dñs mutuat rustico vt colat suā possessionē: est vsurari? si rōe mutui vult sibi de aliq̄ rñderi: nō aliter fm Bieg. de Ari. z Lau. de ridol. qz redimit ius suū.

Octaua. Qui mutuat vt sibi rēmu tuel cessante pacto: nō peccat fm aliq̄s

Casus xxij

Querit xxij. Vtrū vsurari? teneat restituere qēqd adquirat ex lucro vsurario? Ad h rñdet s. Tho. ij. ij. q. lxxvij. z. ij. q. vii. art. ij. di. In his qz vsus ē psumptio: nō tenet hō nisi d eo qd accepit. qz fruct? hāz rep nō dependet ex eis: s. ex industria hūana: nisi dñs illi? rei fuerit dānicatus. qz tenet z ei recōpēsare si qd amisit d bōis suis. Itē fm aliq̄s qz si iste tenet reddere lucz p cūte vsurarie: ille cui mutauerat posset recipere lucz ex sua pecunia. z sic vsura eēt pctm. Cū scō Tho. ē Rich. Pet? d pal. z Jo. an. z Jo. cal. z Ray. z Guil. z Pisa. Alij tñ aliq̄ tenet. Si aut sit res q vsu nō psumit: tenet ēē d fructib; bus fm oēs. qz fruct? sūt sp? rei: z ipa res ē in dño spoliati. S. v. videt q totū teneat restituere ēē i ill. Prio. Nā si radix sanā/ z ram. Ro. xi. g eadē rōe si radix ifecta/ z ram. S. radix hui? luti fuit ifecta: qz vsura. g z oē adq̄struz ex ea. So. Nō ē silt d radice z pecunia illa. qz radice solū hz rōne māe vt pecunia q ē mā solū: s. etiā aliq̄lit cāe effectū ue inq̄ntū misirat nutrimentuz: fm scō Tho. Secdo. Nā i e. cū tu. extra d vsur? possessiones empre ex pecunia vsuraria mādāt vēdi: z pctā restitui. g eadē rōne z oē ex tali pecunia exq̄strū. Sol. Non mādant possessiones restitui. qz forte pl? valebāt q vsur extorte. s. ipa pctā: qz. s. possessiones erāt qdē obligate spoliati: s. nō erāt sue: s. vsurarioz. Tertio. Nō habz vsurari? mal? ius in re empre ex pecunia vsuraria q in ipa pecunia quā reddere tenet. g tenet reddere rē empre Sol. Imo pl? iuris habz in illa empre qz debet ei ppter pecuniā sicut ppter cām instrale. sed ppter suā industriā sicut ppter cām pncipale.

Conclusio Prima hec est. Qui p vsurā aliq̄d lucratur? ē: cui? vsus ē ipa psumptio: nō tenet de fructib;.

Secda. Sec? si sit res cui? vsus sit vt stinctus a re.

Tertia. Tenet tñ vsurari? spoliato d oī interesse dānt emergētis: qēqd sit de dño lucrū cessantis

T v

Casus. xxiij.

Querit. xxiij. Vtru tan bellio scilicet officies istrumē scū vsurarij. Jec' peccet mort' talr. Ad h' aut' fm Hosti. r Petz r Pifa. r Archie. ij. pre. ti. lx. rñz def' q sic. qe piur'. cū iurauerit se tales Jec' nō recepruz. r pñter ē infamis. vj. q. j. ifamis. r ca. qeūq. Et nota ex scro Tho. ij. q. xcvij. q piur' iuramēto al' serozio nō ē infamis ipō facto: s' soluz postq' ē pñter' r J' eū lata snia. s' i pñs' forzo ē ipō iure ifamis qñ fult solēnt' fa rñ. Et tale videt' eē iuramētū notarij. Uñ credo q sic ifamis q' pñt' ē norozū um. r pñter nō debz admitti ad testio' nū: vt in dicto c. qeūq. r. xxiij. q. v. par uult. etiā si de h' egerit pñiam. extra d' re stib. testionū. Nec vltra pñt' tales in istrumēta pficere fm Hosti. Jt' debet eis imponi grauis pñia. xxiij. q. v. Quis cūq' scies plurauerit. lx. dles in pane r aq' seluener: r septe annis peniteat. Sed q's pñt' talem istituere vt pficiat infra: Dico q' null' ctra eū q' potuit eū insti tuere notarij. q' nō ē nūc habilior ad il lud officiū q' an suā ifidelit'atē. S' nū qd tenet restituere: Dico q' nō tenet de pecunia quā p ope suo etiā illicito rece pit: lz videat' q' debeat paupib' erogari arg. xxiij. q. v. Nō sane. Vtz pō teneat restituere vsuras: Berar. distiguit: q' si instrūm ponit Jecuz vsurariū sub forma licit' Jec': vtputa q' scit eē pignozatio: r tñ d' q' ē veditio. aut scit q' sūt centū: r tñ d' q' sūt. xc. ita q' iustificat Jec' ilu stus: tenet. q' efficacit' coopaf. Et h' nū si faceret i fauore accipiēris mutuū: pu ra q' indiget. r ille alit' nō vult mutua re. Tūc em' licz peccet mort'alr: tñ nō re net. arg. xxiij. q. v. de occidēdis. Si aut' instrūm facit mētionē de vsura: nō tenet q' nō coopaf efficacit': cū ille se possit in iudicio tunare. Et h' nisi in loco vbi cēt psuetudo iniq' aut iustitū statutū q' per talia instrū cogere debitoroz: q' tunc tenet. Sed ptra: q' multi sunt tales. Est aut' incōueniēs q' tot dānent. So. Ricz sic incōueniēs: est tñ vtz supposito

q' tot male viuāt: r male moriant. Et ce clusiones.

Prima. Dis tal' scilicet sic pficiēs: est plur': r peccat mort'alr

Secda. Dis etiā tal' ē infamis: si sit pñter' aut etiā noroz': r suū testimōi um ē inualidū etiā post pñiam: r Guic est pñter' d'. f. rē.

Tertia. Talis nō pñt' instrumēta pficere: nec restitui: nisi p eū q' possit eū cre are vel suploze.

Quarta. Nō tenet restituere qd' p suo ope accepit: lz videt' q' sit dādū paupib'

Quinta. Tenet aut' de vsuris si vsu rariū Jecū iustificat: nisi factat in fauore spoliatū.

Sexta. Nō tenet pō si vsurariū ptra ctū ponit sub pñtia forma: nisi vbi p et' instrūm nō possit se luuare rōne psuetudinis vel statuti.

Septima. Nō est mix' q' multi dānt' tuziq' mlti nō canēt a pccis

Casus. xxv.

Querit. xxv. Vtz com' mttat vsurā creditor q' ad uenēte termino solutiois nō vult progare tñtū nisi dā' ta pecunia: Ad h' rñr fm Archie. ij. pre. ti. j. q' si h' agit solū rōne rps: n' p euitā do dāno: vsura ē. extra de vsu. psuluit. Si at' h' facit p euitādo dāno emergere. f. ne opteat eū accipe sub vsura: aut ali qd' distrabere vili pto: nō est vsura: fm eūdē. q' fm Ray. nō d'z Guari ex fuitio impelo. Et addit Petz' d' Ancha. sup Cle. ex graui. de sepul. q' idē ē de dāno lucri cessant' si pecunia intēdebat exere cere. sec' si fuatur' erat in arca. Cui v' def' pcordare scūs Tho. ij. q. lxij. dū tñ nō erigat totū lucz qd' erat futuz: s' rārū qñrū valet illd' luczū sub dubio in q' est. Etice clusiones.

Prima. Nō ē vsura plōgare tñtū exacta pecunia: ad euitādū dānū emer gēs v' etiā lucz cessans: qñ suā pecuniā q's intēdit exerecere: lz debeat cōputari piculū lucri:

Secda. est at' vsura si fiat rōe dilatois solū: aut si pecuniā nolebat q's exerecere

De quonibus impertinentibus

Casus xxvi.

Queritur vigesimosexto
Utrum sit usura in hoc actu.
Petrus de furno mutuatur de
rico de puteo: ad instantiam
eius. cc. aureos: quibus emere volebat merc
ces aut possessiones: huius pacto quod Hercules
reddat ei capitale et lucrum quod percipit erat
factum. Ad hoc autem respondet Archiepiscopus. ij. r. j.
c. j. et Pisa. et usura primo Ray. Anco.
de bus. Host. Inno. Jo. an. Jo. de lig.
Lauré. de ridol. et s. Tho. ij. q. lxxvij
et oes procedunt. quod si Petro accipere interesse
dant emergens: precipue s. Tho. q. h. non est ve
derecivum pecunie: sed vitare danum. idem Anf.
de bu. i. c. salubritas extra de usu. et Ray. et
Host. et Inno. Sed quantum ad interesse lucrum
cessans: est magnum dubium quibusdam. Nam In
no. extra de usu. i. c. si. de quo est usura. nec
sunt huius excusare. Et idem de Joan. an. et
Joan. cald. Res istorum est: quod pararet via
ad fenam. Sed Host. in eodem c. salubritas
tenet oppositum. et idem Jo. de lig. et ois An
ro. de bus. Res istorum est. quod cessante omni frau
de videtur ille martini teneri petro pro lu
cro quod percipit erat factum. Sed Lau. de ri
dol. de quo an factum omnibus prohibendum est. sed pro
i. foro scie si non fuit fraus: nec accepit quod
totum lucrum sed deducit periculum: non est cogend
us ad restituere. Ego pro dico quod hoc est
licitum: nec parat via ad fenam: nisi volentibus
fenerari: quibus est non parat via ad fenam: sed
pallium ad pallandum fenora. Sed non oportet
hac de causa tacere peritatem. Et hac viam se
quuntur tres predicti Pisa. et Ray. et Host.
et Archiepiscopus. quod si dicat huius non debere fieri: tamen in
predicto loco i. q. lxxvj. ubi agit de domo
re. de hoc est licitum. Sanctus Tho. autem vide
tur esse pro. sed loquitur quoniam lucrum non est certum.
Siquis tamen sic facit extra casum ne
cessitatis periculum amicitia finis Archiepiscopus est usu
rarius: quod quincit quod post vellet mutuari
et exponere pecuniam in mercatoribus. Sed h
intelligit i. foro periculosum. quod in foro periculis
statuere intentionem quam se de habuisse.

Elle actiones.

Prima. Casus non est dubius in dano emer
gente.

Secunda. Sicut non est dubium post factum quod

non est quod cogendus inuitus restituere: et si quod
accepit pro lucro cessante. quod perles et melius
omnibus fundamentis huius procedunt.

Tertia. An factum aut casus est aliquid
dubium in lucro cessante: et securus est tenere
quod non licet: sed oppositum est verum.

Quarta. Qui sic facit extra necessitatem
presumit usurarius. et quod huius facit libent. l.
quod quantum est de se et pro sua utilitate manuum
liberis illud: est vere usurarius.

Casus xxvij.

Queritur vigesimosexto
Utrum sit usura debitorum extra
stere i. mora recte interesse.
Ad hoc dico quod si interest dant
emergens applicat non tibi sed tertio. ut
quod debitor non solum tibi: oportet te soluere
usuras aliter. sic licet finem ois doctores. ex
tra de usuris. i. c. j. Similiter si applicat tibi
bi puta quod oportet te vendere rem visor
periculis licet: sed glo. in c. Conquist. et nos
rat Inno. i. ca. nauiganti. Imo est licet
in lucro cessante: finis Archiepiscopus. Sed est per
ri per ex super allegari. Ut per gratia. Gen
didi tibi predictum: et non solum in termino: et tamen
fructus factus tuos: possum elapso ter
mino exigere usuram pro fructibus: non ut
usuram: sed ut interesse. argumentum. riiij
q. lxxij. quoniam. Et est expresse textus. l. de
usuris. l. usuras. Est daret mihi ipsa pos
sessio in pignus: licet precipue fructus: cum
aliter est usura. Ut pro an ipsum solutio
terminum possum accipere fructus. Solu.
Petrus de ancha. et Barto. dicunt quod sic:
dummodo quoniam emptor soluit: ratum de
tur sibi de possessione pro rata: quantum
soluit de periculo: quod non videtur equum quod ille
fructus et pecunias habeat. Sed theod
logi ut dicit Archiepiscopus non approbant
hoc. quia videtur illi fructus haberi ratio
ne dilatoris temporis: quod sapit usura
extra de usu. in cluitate. Potest tamen inquit si
est pactum in pena: et non in fraudem: quod si
infra certum terminum non soluerit: fructus
amittat. Ego dicerem quod venditor per
cipere fructus quoniam possessio est sua: et non aliter
an mora. l. an terminum solutio: nisi for
te videtur periculis ad futendum amittit

co: qd nō ē i casu. Igr si veditio fiat nūc absolute: z nūc def mihi medietas pēij: si pēij fruct' reliq' medietatis pēij fruct' rei nō mee. z sic itellige theologos Si vō fiat veditio pōtionata. i. vt statuat qdē pēij q' ego spōdeo pēij me veditio: qn exhibebis pecuniā. s; nō itelligat facta actualis venditio nisi actu exhibeas pecuniā z interm pēij stat pēij rictio meo. sic q' si raperes a flumine vel venteriorares: dānū eēt meū. Sic vey est dicitū Barto. z legistaz. Alio ei ē vendere nūc: atq' aliō nūc spondere z obli; gare me venditio: talē pēio infra annū qz in pmo casu apd me nō stat dicitū sic in scdo. **Ellice pōtionēs.**

Prīa. Quādo debitor ē in mora: itez accipe interesse dāni emergēt; cuiusq' applicet interesse.

Scda. Idē etiam est de interesse luy tri cessantis.

Tertīa. Si pēij absolute veditio nō sit et an terminū solutiōis pēij fruct' p rata pēij nō soluti.

Quarta. Si aut vendat pōtionate siue fiat sponso de venditioe fīda i potest' pro rata pecunie numerande: secus est.

Quīta. Post terminū aut solutiōis itez mihi accipe interesse p fructibus v' spōs fruct' si mihi dicitū pēij pigneri def: qd itellige si parior interesse sal; tē lucri cessantis.

Casus xxvii.

Queritur vigesimo octavo de iusticia bus tractus Petr' de furno muruat Henrico de puteo aureos. c. accipies i pign' domū valētē. c. z. r. pacifice do q' si infra annū nō soluat Henricus cedat debitum in cōmissū: z illa pign' ratio veditio fiat. Ad h' dicit s; Archi epif. q' iste casus includit illū in q' pena posita est in pēij. Iō aduerte q' si pena ponat a iudice ad coercendā pumaciā debitor; licite creditor illā pē ekigere. argu. xxij. dist. q' q' h. de iudi. q' aucte. Idē sentit Ray. z Hosti. z Inno. in c.

suā. extra d' pe. Silt si apponat de pēij su pēij: vt saltē metu pene soluat. argu metū extra de arbi. dilecti. Et pcordat Hosti. z Bult. z Inno. vbi s. Excepit at qn a pncipio fuit itēto corrupta: qz putabat q' nō posset solvere. In foro et pēitiofo s; mltre pēij pōtionales: d' qd ego q' i pēia loqr nō curo. Est at ēt idē de pēna legali: et si sit lex municipal: sic alicubi statutū est: q' tutor teneat pupillo ad v. p. c. si nō expdat et pēcūā i possessionē Tutor ēt si nihil lucret teneat fm Archie. ad hāc penā. qz noie suo pecūia v' ē. Ad qōnē igit distiguo. Si ei Petr' nō cōputavit v' fructū i forte: Petr' nō teneat z elapso termino teneat de domo z de v' fructu. qz Petr' nō tenuit s; fuit vsurari' z radice vitata zē. j. q. j. vulnerato. Se c' at si pputavit: qz pena ē pūtionalis. **Hec oīa Archie. Ellice pōtionēs.**

Prīa. Licetū ē (cōiter z regularit') pēnā exigere posita a iudice sine fraude et silt pūtionata z legalem: etiam municipalē.

Scda. Qui muruat super domo vel alio pignore: z fructus cōputat i fortez nō peccat.

Tertīa. Et si sic cōputādo fiat pactū q' infra annū si nō redimat debitū cadat in cōmissū: sic q' ipsigneratio tā sit veditio licite tenebit pign' creditor etāsi plus valeret.

Quarta. Si vō nō cōputat dicto mō teneat resistere pignus z fruct': qz Petr' non tenuit.

Quīta. Poterit tū elapso termino si damnificat ex carētia sue pecunie: pēre re suū iteresse. Hec oīa ille.

Sexta. Nō videt honestū i oī euentu expetere penā: imo nec licitū qn debitor sine sua culpa fact' ē impotēs ad solutiō dū. Pisan'. Et itellige i foro pēcie qd sit fm leges.

Casus xxix.

Queritur vigesimo nono Utrū sine viura possit generanda recipere ad. vj. p centū Ad hoc responder Archie. secūda parte

De quonibus impertinentibus

ti. j. ca. vij. et Joā. de ligna. et Paulus et Laure. de ridol. et Anto. de buf. et mult. et alij. Pro q̄ nota q̄ decretal. in ca. salu. bñf. extra d̄ vsu. et lex. ff. de doli exceptis. one. l. parer. dr. q̄ gener sustinēs onera matrimonij: puta qz nutrit vxorē: nō tenet cōputare fructus possessiōis obligare. Nā p̄ onera fructus dōtis sūt mariti. L. de iure do. p. onerib. Sed an l' ceat etiā aliqd̄ recipere ex pecunia p̄missa. Jo. an. and. i. dco. c. dr. q̄ nō. Tū qz papa de h̄ sult. r̄ndit solū de possessiōe. Tū qz pecunia de se nō fructificat. Lū eo sentit Joā. de ligna. S3 Paul. d̄ leaza. tenet qz l' cez: qz eq̄ iste vt ille sustinet onus. Et papa idē r̄ndit si fuisset infrogat de pecunia. Dicit etiā qz pecunia fructificat hominis idustria: sicut et terra. Vel dicit qz l' pecunia nō fructificat: tū vxor māducat et vestit: et h̄ p̄ tenet subleuare. Tū h̄ nō perit vt fructus pecunie: sed vt interesse. Lū isto videt eē Joā. cald. et Petrus de ancha. Veritas at ē quā tenet Archie. et Lau. de ridol. et Anto. d̄ buf. et Guill. fm̄ q̄s d̄ qz si sozer ē in mora. i. post terminū statutū soluēde dōtis: tū licet eo nō q̄ dicit i. p̄lonib. Si at nō ē in mora. i. ante dictū terminū: nō licet. Verū videt mihi (l' alijs videat alit) qz h̄ intelligit qn̄ a p̄ncipio nō fuit p̄ntio q̄ ante talē terminū aliqd̄ recōp̄sa ref. p. onerib. sec. vbi infuenisset pactū qz si cut pacifcitur de dote licite: ita et de hac solutiōe: cū h̄ sit pactet d̄ p̄cto ex p̄saz et nō d̄ fructu pecunie. Si vō nō fiat pactū: p̄sumit gener suscepisse in se on. exp̄saz vsqz ad terminū solutiōis. Tū si qd̄ peteret: retorq̄ref i. vsum fructū pecuniaz. Norādū tū ē qz mulier relicta fm̄ Inno. et Hosti. nō p̄r p̄cipe fructus possessiōis ip̄gnorate. p. dote reddēda. qz nō habet eā cām quā habebat marit. viu. Et intellige qn̄ ip̄a d̄ h̄ est p̄cta. Sec. aut fm̄ Archie. qn̄ illi q̄rū interest: nō possunt aut nō volūt soluere. Et licet p̄clusiōes.

Prima. Licet ē genero pro onerib. matrimonij p̄cipe fructus possessiōis ip̄gnorate p. dote solū postq̄ sozer est i. mora. Et sic intelligit e. salubrit. Et intellige de

ductis pact. a p̄ncipio. Secda. Idē est etiā iudicū de recipiēda pecunia ad sex vel q̄ncqz p. centū: saltem quādo gener pecuniā dōtis erat ex posturus.

Tertia. Ante terminū vō nō licet p̄cipiunt illi fructus aut illa pecunia. Et intellige tanq̄ p̄cū v̄ pecunie total. qz sec. ē si p̄cipiant ex iure pacti sup. oneribus fact. a p̄ncipio.

Quarta. Filij mariti eo tpe q̄ nō tenent restituere dote s3 alere relicta: non habēt dictū p̄uilegiū fm̄ Joā. an. et Jo. an. d̄ ligna. post Hostien. qz statim p̄nt reddere possessiōe mulieris: et p̄sēq̄nt se ipsos exonerare.

Quinta. Ip̄a etiā mulier tenet tales fructus cōputare i. sortē fm̄ Hosti. et Inno. nisi qn̄ dote h̄re nō p̄r. Sit q̄ cauta vt possessiōem nō accipiat p̄gnoratā s3 faciat distrabi v̄ accipiat i. solutū.

Sexta. Ista onera debet eē certa: sicut qz si sunt vt decē et fructus vt duodecim: tenet gener de duobus. quia alis est contra equitatem.

Casus. xxx.

Querit tricesimo: **Pr**o: Ad h̄ r̄ndit s. Tho. ij. q. q. lxxvij. et Archie. ij. p. ti. j. ca. vij. et Pisa. et mult. alij. Jo. aduerre vt dictū ē qz qdā res vsu ip̄o p̄sumunt: et qdā nō. Et ista distictio colligit istit. de vsufu. p. totū. et ibi vestimēta ponuntur ip̄mo genere: l' oppositū habent. ff. eodē. sed si qd. Et q̄cqd̄ sit de p̄ordāria glo. in insti. tū vestimēta sūt in sedo genere: qz eis v̄rimur salua substātia: ecce pro si sint extimata: qz tūc tenet vicē pecunie. Igit fm̄ p̄dictos: si res sit cuius vsus mensurat pecunia seorsum a re: si ille vsus nō computez in sortē: est iniusticia. Et si hoc sit de voluntate dñi: est vsura: cū ibi sit mutū: alis est furtū. ff. de fur. l. si p̄gnore. Et h̄ nisi p̄gn. sit tuū et iniuste detentū: vt p̄tz de possessiōe ecclie: extra de vsu. c. j. Est at eadē ratio de possessiōe latet fm̄ Joan. and.

Hostie. et Joa. de ligna. Sec^o ac si res
vfu suo columit. Et si gras: qd sit circa
h^o factidū. Dico q^o subuentas si potes si
ne lucro: et cū securitate. Si v^o nō po-
tes eme cū pacto de retrouēdēdo: qz
litū ē fm Ray. et Pifa. et Hostie. et In-
noc. i. c. ad nram. et fm mltos doc. vt no-
tat Anto. de bus. extra d^o i. c. i. dlo-
cest. Et h^o si fuit sine fraude: q^o p^osuppōit
si p^octū sit notabilr modicuz: aut si fiat
p^octio q^o aliquid p^oreddat. aut si emptor
p^ohuit fenerari. extra d^o pigno. illo vos
S^o p^o. Vides q^o liceat. Nā sic mutuā-
do fit qd vult charitas. So. Vlex ē qdē
mutuādo s^o nō depdādo vltra sortem.
Sec^odo. qz ille volūtate dar qd suuz ē. s.
fruct^o. Sol. Dar volūtate eo mō q^o qd
volūtate p^oicit merces i mare ne sūmer-
gat. Iste em vult dare: qz als tu nō va-
res. Tertio. Nā ibi ē eqtas iusticie. qd
v^o pignore vnt vt al^o pecunia. Sol.
Imo nō ē eqtas: s^o iusticias. qz v^o p^og^o
ris aliqd valet seorsuz a p^ogre: n^o at v^o
pecunie. Et sic igit^o p^oclusiones.

Prima. Vestimera: localia: et omē qd
vfu suo nō psumit in totū: habet vsum
distinctū a re: et psequēter p vfu talū all
qd licite pcpit

Sec^oda. Que suo vfu penit^o psumunt
nō hnt vsum distinctū a re: nec p vfu eo-
rū licz aliqd accipe.

Tertia. Qui vitē pignore cui^o vsum
est psumptio: nō tenet aliquē fructū cō-
putare in sortē.

Quarta. Sec^o si pign^o vfu nō psumit
m^o. als ē vsura vl furtū.

Quinta. Excpit qn pign^o est tuū: et
vt vides si nō ē tuū: s^o tñ creditor iuste
tenet aliqd tuū qd hie nō potes

Sexta. Cōtract^o emptōis cū pacto d^o
retrouēdēdo est licit^o: si recta intētiōe fi-
at: vt. s. vere emptor heat intētiōe emē-
di: et fruct^o oēs facit suos. de h^o tñ infra
diffusius.

Septima. Si aut ibi sit fraus: qz. s.
est pignozatio: quis infra tenet q^o sit
veditio: sec^o est.

Casus trigessimus primus

Queritur xxxi. Vtrum
emēs p^octū cū pacto retrouē-
dēdi illd: si sūma exhbita in
fra certū tps restituat: possit
instare tali tpe p^octū ex tali re em-
pta: Vides em q^o nō. Primo: qz Leuf.
xxv. d^o: q^o tales fruct^o i tali casu sūt com-
putādū i sortē. At em ibi d^os. Si arre-
nuat^o frat tu^o veditit^o possessiunculā
suā: et voluerit p^octū p^oerit redime-
re. Et inde cōputabunt fruct^o ex eo tpe
q^o veditit^o: et qd residuū ē reddet emptor
ri. Secūdo: qz i tali p^otractu veditiois nō
trāffer^o vntum i emptorē. q^o fruct^o p^octū
p^octū rei nō sue. et p^oseqnt tenet restituere.
Prz aut antedēs Primo: qz tal vendit^o
tor nō habet liberā volūtate vendendi.
Sec^odo: qz nulla veditio fca sub p^octioe
est vera veditio fm iura: vt d^o. et p^oseqn-
ter p^odicta venditio deficit a rōne vere
venditiois. Tertio pncipalr. qz vt qdā
referūt fm Hostie. et Joa. and. in c. ad
nostrā. extra de emp. et vedit. tal p^otract^o
est inuēt^o ab vsurarijs ad palliādū vsu-
ras: tō cauēd^o est. Quarto: qz sup isto
p^otractu varie sentiūt doc. et docti viri.
q^o est dubi^o: et p^onter cauēd^o: et via tutior
eligēda. iuxta notata p^o docto. i. c. in ciuit
tate. extra de vsuris. Est etiā ad h^o tere^o
extra de spol. in ca. inuentis. S^o p^o qz
mlti viri doctissimi et sc^o p^osoluerūt i op-
positū et q^o d^o p^osoluerūt: eo q^o h^o fiat i fauo-
rē veditōis: et nō emptōis. Rūdeo Pro-
teliectu dicēdoz sciēdū ē Primo: q^o all
ud ē loq^o de aliq^o re fm for^o p^octioisuz i q^o
solū de extoribz iudicat fm pbata et al-
legata. Altd loq^o fm for^o p^octioisuz i q^o iudic-
cat fm ea q^o penitēs fatet: cui p^o se et p^o se
credēdū ē. Vltra q^o sūt q^o i foro p^octio
so p^otractū istū redderēt in iustū: vt puta
si taliter emēs ē assuet^o vsuris et h^o mō:
q^o fm for^o p^onie n^o s^o ad rē p^octioisuz. Sciē-
dū est Sec^odo: q^o ea q^o ad hūc p^octū allega-
bo infra: oia sūt vicia ad p^octū explicitē
te et formalr: n^o at cauilloie tracta. Sciē-
dū ē Tertio: q^o q^o tuoz mōis sit iste p^oct^o
vere: et vno apparēt. P^oio sit sic. Petr^o
de furno emit ab Herico d^o puteo sum-
dū b. valor^o flozeoz mille: p^octo eodē qd
iustū est. et eidē Herico spondet sortē

De q̄onibus impertinētibz

hēdituz infra certū tps: pura. x. ānds vl
 q̄tens sūma fuerit oblata. Interim at
 tpe Petr' p̄cipit fruct' ex fundo: vl' dat
 Hērico fundū p̄dictū ad affectū: s̄z rō/
 nē. vj. p. centū. q̄ affect' iustus credit' z a
 me nūc supponit. Secdo fit sic. Petrus
 emit cū p̄dicto pacto dimidiū tpi' b. p. i
 diuisio florentis q̄ngēz: z dat Hērico ad
 affectū s̄z rōnē p̄dictā. Tertio fit sic. Pe
 trus cū p̄dicto pacto emit totū fundū
 b. q̄ngētis florentis: z dat Hērico ad af
 fectū s̄m rōnē p̄dictā. Ita tū q̄ i tali affi
 ctu nō p̄siderat valor fundi sed q̄ntitas
 p̄cij. ita q̄ q̄ngenta reddūt ei triginta z
 n̄ plura. Et ē idē acti emeret directū do
 minū fundi valent' q̄ngēta: nō empro
 viti qd̄ tantū dē valer. Quarto fit sic.
 Henric' egens pecunia: vendit. lx. floze
 nos aurū Petro annui reddidit' sup' fūdo
 b. z oibz bonis suis: z p̄ctū cōpetēs cō/
 stituit: puta mille florentoz aurū. ita tū
 q̄ si infra certū tps vl' q̄tenscūq̄ redda
 tur sūma p̄dicta liberet Hēric' a tali af
 fectu. Quinto fit apparent' sic. Petr' ac
 cipit fundū b. i pign' p̄ mille florentis:
 ita tū q̄ si infra certū tps sūma n̄ reddat
 ipignozatio fit veditio. Quia q̄ multz
 modis variat' casus: iuxta singlos enu
 cleandus est.

Casus xxxij.

Querit' igit' xxxij. Verū
 primo mō licite fiat: Ad qd̄
 r̄ndendo talem pono p̄ctio/
 nē. In foro p̄ctie cessante oi
 fraude z corrupta intētiōe ita q̄ inten
 tō emprois sit vere z realiter emendū
 z mallet emere absolute q̄ talit'. Dico
 q̄ casus ē licit' z ē opus pietat': z eproz
 interim licite p̄cipit oēs fruct'. Et hoc
 p̄bō rōne sic. Nā talis emproz sine alij
 cul' damno iniusto seruit' primo. Nec
 valet dicere q̄ damnificat venditorem
 q̄ accipit fruct' ex fundo. Fundū ei d̄ly
 co trāsluisse i d̄nū emprois p̄ veditō
 nē. Esti dicat' q̄ ibi n̄ fit veditio. Dico
 q̄ si absit fraus: est vera veditio. qz con
 ditio de redimēdo nō tollit venditiōnē
 vt p̄z Leul. xv. vbi d̄ns mādat q̄ ois
 terra ppli sui vēdat' sub redēptōis p̄cti

one. Qd̄ inde etiā p̄z: qz si raplat' sup
 uio aut sūmergat' terremotu: aut effodl
 atur p̄ metallo vl' lapide: aut q̄cūq̄ mō
 deteriorer. damnū ascribit' emproi: si q̄
 ue culpa sit lata siue legis siue nlla. qd̄
 n̄ ēēt m̄s res ēēt sua. Probo ēēt auctozit'
 ritate. Nā hāc sniam meā sic vt exp̄ssi i
 tēlectā explicitē z formalr' tenuerūt in
 frascripti doctores sacri ordiis mioz: vt
 testat' frater Bernardinus de Busto oz
 d̄nis etisdē. s. Alex. de ales. iij. pre sūh
 me. z Donald' i sūma. z scūs Bernar
 dīn' i suis tractatibz p̄ctū. z dicit' frat'
 Bernardin' i qdā suo p̄sillo. z fr' Ange
 lus de Clauaf. i angelica. c. de vsuris.
 Eandē tenuerūt de ordie p̄dicatozū.
 Ray. z Pisan' z Archie. z mlti alij imo
 oēs. Eandē et tēuit' Hugo: vt refert Ar
 chib. i. c. pleriq̄. xiiij. q. iij. z silr' Astes.
 Innocē. Host. z d̄ns Anto. de bus. i. c.
 p̄ct' z cōit' ibi oēs canoniste. sic cheolo
 gi i. liij. vi. xv. z legisse. l. si fundū. z. l.
 si a te. C. de pactis int' empti. z vendi.
 Super dicto casu vltimate sc̄psit d̄ns
 Bartholome' cepolla veronens': q̄ de h̄
 fere vñū volumē p̄fecit. z tandē i meā
 sniam z p̄ctiōnē se resoluit: vt p̄z sc̄do
 casu suo: colūna p̄ma. Hāc ēēt sniaz had
 bes exp̄sse z formalr' traditā s̄m iura ct
 uilla: vt z. vbi s̄. i. vtracq̄ lege p̄dicta.
 Similr' eandē habes s̄m canones vt z i
 glo. sup. c. Cōquest'. extra de vsuris. et
 sup. c. ad n̄am. extra de empf. z vendi.
 Nec obstat tex. i dicto c. ad n̄az. qz ibi
 reprobat' p̄ct' rōne doli: non rōne pacti
 de retrouendēdo. vt p̄z intūcti. Et sic
 pater p̄ctio.

Casus xxxij.

Queritur tricesimoter
 tio Verū licite fiat sc̄do mō
 Ad qd̄ dico q̄ ē idem iudic
 um de p̄mo z sc̄do mō. vt ex
 se pater. Si tū in vtroq̄ casu p̄ctū non
 ēēt equū: teneret emproz augere p̄ctum
 nō tū resc̄nderet' p̄tract': nisi ēēt fraus
 vltra dimidiū susti p̄cij. Teneret ēēt s̄m
 aliq̄s restituere fruct' p̄ceptos p̄ rata d̄
 minutionis p̄cij: vt videt' p̄ima fronte.

sed tñ veri⁹ q nō. qz si pcrus tenet res
est sua: z pñr fructus omes. Unde tenet
solū de residuo pñj. z de interesse si qd
passus ē venditor rōne illi⁹ residui. Sz
qz in vtroq modo ptract⁹ fit mēto, de
empbitheos: sciendū est q qdā dicit q
lz pactū de retrouendū solū n̄ faciat
pñj pñone vsure: factū tñ silcū empbithe
os: qz duo vincula mag⁹ ligāt qz vnum
rñm̄n aut. de p sangut. z fr̄ib⁹ vteri. §. si
nall. L. de edicto diui. adria. l. final.
Sz circa h̄ pono duas pñones. Pñia
Licet tibi latēo dare nouis fundū rñū
ad affectū ad vitā hois z ad. xx. et. xxx.
annos: z in ppetuū. Hec patet p Spe
cu. titu. de locatōe. z Pisa. ti. empbithe
osis z ē rex. de loca. z pdu. §. adeo. cum
glos. ff. si ager veertigal. vl empbithe. l.
7. Et tñ dicit Bal. z angel. q ppe sola p
pecua dicit empbitheos. Scda. Licet tibi
dare huc a q talis emis. altoqn esset de
bono ope lapidandus. l. de seruitio qd
ei exhibuisti talis emendo. Hic etiā te
net frater Bernardin⁹ de Busto. Ad
motiū dicit q duo vincula mag⁹ ligant:
supposito q ligēt. Neutz at illoz ligat
seu factū eē vsurāyere in pñcia: siue fact
ant suspitionē: siue nō.

Casus xxxiiij

Queritur tricesimo q
ro Ut rñ licite fiat tertio mō
Ad qd dico q in h̄ est ma⁹
difficultas z subtilitas. Sci
endū est igit p fundamento: q sic med
cras vl alia ps alicui⁹ fundi pōt posside
ri p inditūsum: ita z p inditūsu pē emi:
vr. l. emat medietas b. fundi indermi
nate. Et scdo q hec ps dupl⁹ emis aut
vendit. Uno mō absolute. i. sine resp
ctu z colligatiōe vl hypothecatiōe resi
due: sic q possessor alter⁹ pē illā libere
distrahere: z respectu ei⁹ ē eā liber sic re
spectu alicui⁹ fundi q tor⁹ sit tu⁹. Alto
mō tñ apothecatiōe residue part⁹: sic si
emat cū ista lege q residue n̄ possit vēdi
sine licētia emptoris: vl cū alia obligati
one. Et qñ emis pmo mō vocet ps abso
luta. qñ pō scdo vocet ps colligata. Et

sclo sciendū ē q ps dimidia b. colligata:
pl⁹ valer mediare euidē absoluta: qz fz
se valet tantū qntū illa: z vltra q valet
colligatio illa: qz ipa colligatio pecūta
mensurat: cū possit vēdi z emi. Eadez
rōne eadē ps absolute suprayaler mīn⁹
se ipa colligata. Ad casus igit rñdeo: q
tripl⁹ emptor intēdit emere. i. aut totū
b. aut pte absolutā aut colligatā. Et
tūc pono tres pñōes. Pñia. Emere
totū fundū minor⁹ pñio qz valeat si illa
minoritas sit vltra dimidiū iusti pñj:
pñ⁹ ē illicit⁹: z fz iura rescindendus: vr
dictū ē. Si pō n̄ sit vltra: ē qdā licit⁹ pñ
er⁹: sed iniusticia ē in pñio. vr patz. Vñ
tenet emptor augere pñiū. Nec si potest
def ad affectū fm rōne dicit pñj z n̄ valo
ris fūdi tollit qñ pñ⁹ sit illicit⁹ vl pñi
iniquū. qz posteri⁹ n̄ variat pñ. Scda
Si aut is q dicit emere totū b. n̄ inten
dat emere totū b. fz vñ ei⁹ pte absolu
tā p inditūsu z eā ver ad affectū fm pñ
portionē tot⁹ b. nulla ē iniusticia: vr de
se patet. Tertia. Si pō intēdit emere
re parte colligatā z locare p rata totius
affect⁹ quod est emere quasi directū do
minū sine vñli: aut plus soluit p parte
colligata qz valeat absoluta: aut n̄. Si
scdm est qdē licit⁹ pcrus emptoris z lo
catis: sed iniusticia est in pñio qz plus
valet ps colligata q absoluta. Et ista
matoritas valoris est maior z minor fz
varietatem legū municipalium z con
suetudinū. Nā est maria vbi nō solum
reliq medietas distrahi nō potest: fz eti
am efficii emptoris si venditor n̄ soluit
affectū. Vñoz pō vbi p leges municip
pales cauet ne venditor n̄ soluēdo pdat
de sua pre fundi plus q id qd debet sol
uere z nō soluit. Vbiqz pō qnta sit ar
bitrio boni viri. i. prudentis z timorad
ti dūdicabit. Si pō pñmū: nulla crit in
iusticia: dūmō pñj matoritas tanta sit
quā⁹ valor colligatiōis. Est at necesse
q talis pñoz intēdat emere totū aut pte
absolutā aut colligatā: quia inf ista nō
est mediū. Credo tñ q boni viri raro sic
ptractant. Sed tñ ista sepsi vr habent
rñsio ad maloz malicias z argutas cal
ullationes. Et

De questiōibus impertinētibz

Casus xxxv.

Queritur xxxv. **Utr licet** re fiat q̄ro mō: Ad qd̄ dico q̄ istā q̄nē p̄tractat Inno. i. c. in ciuitate. z mlti post eū pura Lau. Hosti. Jo. an. z qdā Guil. z Alexan. lombardus: z Abbas. In nocēt q̄ distiguit. Aut ei talis annu reddīt iā ē iſtitut⁹ sup rebz mobilibz v̄l immobilibz. aut n̄. Si p̄mā: s̄z eū z omēs alios canonistas p̄r est licit⁹: q̄rē vera v̄ditio: eū ibi sit p̄ctū z merces. i. annu us reddīt. E. de sacrosan. ecele. l. i. iube/ m⁹. Si scdm̄: sic d̄r Inno. q̄ fm̄ aliq̄s ē illit⁹: q̄r ibi nō videt eē vera venditio: eū merces n̄ sit in rez natura. Emptio aut z v̄ditio: sine re q̄ venear intelligi n̄ p̄t. ff. de p̄raben. empti. l. nec emptio. Ido p̄sulit a talibz abstinēdū. S̄z Jo. an. d̄r: q̄ p̄r est illit⁹: z v̄r videt quō sine fraude fieri possit. S̄z Guil. n̄ glo. faro: raymūd̄ s̄z ali⁹: z Abbas z Alex. lōbar. dicūt p̄r eē licitū. Imo d̄r iste Alex. q̄ nulla videt eam dubitādī in h. q̄r cū habeam⁹ tria. i. bōa mobilia: z bona imobilia: z ius in v̄risq̄: h̄ tertiu ē qd̄ h̄c vendit. Un̄ Inno. i sua rōne as/ sumit falsū. i. q̄ ibi non sit res q̄ venear: q̄r est v̄r q̄. i. cert⁹ redditus z ius erigē/ di illū. Et h̄ seu dato q̄ non eēt illd̄ ius z emptio n̄ fiat sine re: sit tñ sine re ext/ rēre: sed futura. vt cū emunt fruct⁹ p̄ue/ rurt ex agro: z part⁹ ancille v̄l pecudis .ff. de p̄rabe. empti. l. nec emptio. z sa/ ce⁹ rē. l. si iactū. ff. eodē. Vbi videt q̄ bñ d̄icat iste Alex. l. Archie. d̄icat q̄ res nō videt clara. Non em̄ possuz vide re differentia int̄ affectū p̄steturū heri z p̄steturū bodie. Si ei affect⁹ p̄steturus: quē fm̄ oēs licet emere: fuit institut⁹ licit⁹. q̄r n̄ p̄t eēt nūc licite ali⁹ institui sic tūc ille licite instituebat. Si p̄o illit⁹ te fuit institut⁹ q̄si res de se iusta: licite emi n̄ possit: q̄r non firmat tractu r̄ptio: qd̄ ab int̄to iure n̄ subsistit. extra de re. lu. l. vj. Iō rē habeo clarā si affect⁹ si q̄ ar sup re imobili q̄r h̄ est v̄dere aliquā e⁹ p̄rē p̄ indultum. Hoc igit⁹ supposito non qd̄ licet in h̄ facere pactū de retro

uēdendo: Ad h̄ dico q̄ sic ex dicit⁹ p̄rē et ex Raymundo: si sic emat p̄ctū n̄ ē dubiū q̄ licz. Sed z de p̄dicto annuo red/ d̄tu idem ē fm̄ p̄dictū Guil. Imo vt ait oia hec videt⁹ ep̄p̄sa. ff. de p̄ditōe adle. i. l. ij. z in. l. vbi aut. z si redimat n̄ tene bit emptor fruct⁹ cōputare in sortem. Sed p̄. q̄r aliqd̄ accederet sortē: s̄ esset vsura. So. Hic nulla est sors. i. mutū q̄r ille pecunie q̄ntū erat ex p̄e emptor/ ris fuerit v̄ditioz p̄petuo z irreuocab/ bilr tradite. Est aut⁹ sors. i. capitale: s̄ rli sorti aliqd̄ p̄r accedere sine vsura. q̄r q̄n̄ inuenit: inde licite aliqd̄ p̄cipit.

Casus xxxvi.

Queritur xxxvi. **Utr li** cite fiat q̄nto mō: Ad qd̄ di/ co q̄ nō est dubiū q̄ oēs fru/ ctus inde an̄ terminū restitue/ tōis recepti sūt vsura v̄l furtū. q̄r n̄ accē/ ptunt ex re p̄pta s̄z ex p̄gnore. ff. d̄ fur. l. si p̄igno. Sic igit⁹ p̄rē quō sit licit⁹ ca/ sus z quō n̄. Ad p̄mā grōnē p̄ncipalez factā in oppositū dico dupl⁹. P̄rio: q̄ id̄ qd̄ de se licitū ē p̄r ex lege p̄ncipis illicitū fieri. Un̄ qdā tō mala s̄: q̄r phibita vt edere carnes. vj. feria. Et sic iste p̄rē de se licit⁹: potuit ex d̄i determinatione talit⁹ limitari q̄ emptor n̄ possit lucrari fruct⁹: q̄r de v̄ltra h̄ q̄ ē d̄ns oim̄: sp̄ca liter tñ d̄ntū h̄uit illi⁹ t̄re quā p̄plo suo valida manu adq̄stuit. Nec tñ nos mō tenemur illd̄ statutū seruare. q̄r vt p̄rē ex doctrina theologoz maxie s̄. Tho. i. ij. q. clij. cū in lege veteri eēt tria gene/ ra p̄ceptoz. i. moralitū seu naturalitū ces/ ritimontalitū z iudicialitū. p̄ma sp̄ durat sic z nā: vt nō furtū facies. Secda p̄o vt imolare agnū: sūt phibita post ch̄ri pas/ sionē diuulgatā: q̄r prestaremur ea q̄ sit p̄rēta: eē futura. Tercia p̄o suari possit sūt s̄z n̄ tenemur: q̄r m̄ncat⁹ est stat⁹ p̄ll̄ ad quē ordiabant. Secdo dico q̄ sic ha/ bet ibi z in mltis alijs locis: d̄ns p̄stitu it q̄ illa terra v̄deret sub redēptiois cō/ ditōe: z si nō redimebat āno. l. redibat ad venditorē libera. Quanto ergo mlti/ nus tempus restabat vsq̄ ad annū. l. cā

U

to vltus vendebat: et quanto maius tanto ca-
 ri. Vbi possessio eade vendita in anno p-
 mo valet. l. aureos: in anno sequenti vale-
 bar. xlii. et in sequenti. xlvij. et in sequenti.
 xlvij. et sic de alijs. Et ita dominus iussit com-
 purari fructus in sorte: non quod tantum de precio
 minueret quantum valebat fructus: sed quod p-
 portionabiliter tantum diminueret de precio
 quantum de re fructuum percipiendo. Et quod
 iste sensus sit bonus signum est: quod postea quod
 illa terra redderet. vii. per centum: quibus pos-
 sessio in xvij. anno fuit ex toto libera si
 fuisset valor fructuum computatus in sorte.
 et per venditor in xvij. anno libere sine p-
 cio ea potuisset rebabere: quod est falsum.
 quod vsque ad l. annu erat emptor. Ad sedz
 nego antecedens. Ad prima pbatone di-
 co: quod aliqui talis venditor si posset habe-
 re pecunia super pignore nollet vendere sed
 quod aliter facere non potest. vult vendere. quod
 patet: quia si non inueniat qui faciat pactum
 de retrocedendo vendet aliqui absolute:
 et postea quod tunc vellet vendere et tamen non habe-
 ret magis voluntate vendendi quam vendit
 absolute quam quando vendit cum dicto pacto sed
 minus. Unde simpliciter vult venderet
 et habeat velle tamen non vendendi. l. si
 posset vellet non vendere. Notandum est
 tamen quod etiam venditor non intendit ven-
 dere. sed fingit et decipit emptorem: nihil
 loquens tenet venditorem si dicit se velle ven-
 dere alioquin etiam de vendente absolute
 idem dicit posset: et per si post decem an-
 nos diceret se intentione vendendi non habu-
 buisse: et habebat per testes vel iureiuran-
 do. vel si non probaret: tamen habebat emptor
 renere in pscia resignare rem emptam
 et fructus. quod dicere stultum est. Suffi-
 cit si dicat se velle vendere. Ad sedz
 aut dico: quod in venditione dupliciter est co-
 ditio. Vno modo ut intelligat annexa ipsi
 venditioni: quasi. scilicet venditio sit suspensa vsque
 ad certum terminum. Alio modo quod est an-
 nexa rei vendite: ut cum aliquid vendit
 cum tali vel tali onere. Et primo quidem
 modo non transfert dominium nisi aduentu
 ente termino: sed secundo modo secundo. Dico
 re. pro quod si iura venditio non possit fieri
 ut conditionate: est ignorant loquor: quod si nul-
 libi habet. sed postea Leuit. vbi supra.

habet oppositum. quia illa terra vendeba-
 tur sub conditione redimendi: et tamen tali condi-
 tione non obstante fructus erant emptoris.
 Et idem expressse habet in l. de empti. et ve-
 ditio. §. emptio. Ad tertium dico: quod illi non
 dicitur hunc tractum usurarios inuenisse
 sed eo fuisse viros. Et dato quod ab eis esse
 inuenit: non sequitur quod sit usurarius. Ad quartum
 dico quod nunquam videtur doctorem scribentem vel
 doctum dicentem oppositum ex finia. Si
 autem aliquid imperiti oppositum dicit non
 est curandum.

Casus xxxvij.

Queritur tricesimo se-
 ptimo. Ut liceat rem suam apud
 alium detentam furtim surripere.
 Ad hoc autem Rodericus Archiepiscopus. ij.
 preterit. i. et Petrus de palu. i. iij. et Henricus. et
 Pifa. et Aureo. i. iij. qd. q. xxi. et scriptus
 Thob. ij. q. lxxv. Dico quod autem res tua
 est detenta apud alium iuste: puta quia est de-
 positata: aut iniuste. Si prima: non licet tibi
 sine scriptura Thob. quod grauas depositarium
 ad reddendum aut ostendendum se innoxium. ff.
 depositi. vel legem depositum. z. l. si hodie
 Et idem intellige si est accommodata: quod is
 cui est accommodatum aliquid tenet de re amica
 ff. commodati vel contra. l. rem mihi. Et
 similiter idem est de pignore. ff. de furtis
 l. eum qui. z. l. creditoris. §. idem scribit
 Unde teneris releuare grauam de depo-
 sitarij sine scriptura Thob. Et idem intellige de
 alijs. Si vero secundum: tunc accipiendo re tu-
 am aut aliquid equalens sine Archiepiscopo. pcc-
 cas ut dicit scriptus Thob. quod mistras tibi tu-
 sticia. q. §. L. nequis in ppta ca. l. j. Non
 tamen tenet restituere. Hec scriptus Thob. et
 supradicti. Tamen sine Archiepiscopo. aliqui potest hanc
 cere et tunc se requirunt. Pro quod non sis du-
 bius: quod exponeres te pro furti Argu-
 mentum. dist. xxxij. habuisse. Secundo quod non
 possis re tuam habere in iudicio: quod si Petrus
 aureo. tunc est quando non habes quod velit restitui
 carl aut iudicis pntia et sine Archiepiscopo. quando
 non speras iusticia. Tertio quod non si ve-
 sit se sequi scandalum alijs: quod nemo debet
 cum alio sacra locupletari. extra de

De quonibus impertinentibus

reg. iur. li. vi. Quarto quod etiam non iminetur tibi periculum fame ex hoc quod scietur quod si des periculis famam suam negligit nimis crudeliter est. xij. q. i. nolo. Quinto quod non iminetur periculum propter personam quod si esset tentare deum. Argu. xxij. q. ij. q. r. Sexto quod tua pericula sit stabilita: sic quod dea non facias.

Ellice igitur conclusiones.

Prima. Qui furtive accipit rem suam iuste detentam. scilicet quod est depositata: commo data vel propter non data: peccat et tenet alium releuare.

Secunda. Qui pro accipit iniuste detentam cum possit habere in iudicio: peccat quodam sibi ministrando iusticiam: sed non tenetur restituere.

Tercia. Similiter peccat qui accipit et non est certus quod sit sua: etiam in iudicio non potest rehabere.

Quarta. Qui pro accipit credens idem scandalum sequi alijs: peccat. sed non tenetur restituere nisi ratione scandalum. id est est de accipiente cum periculo propter fame vel personam: vel propter pericula: quod scilicet peccat. sed non tenetur restituere: nisi forte propter erroneam conscientiam.

Quinta. Qui autem non potest habere in iudicio: et est certus. nec credit scandalum sequi alijs: nec sue fame: nec personam periculosa: nec facit pericula: non peccat furti surripiedo rem suam vel aliquid equalis.

Sexta. Adde quod cum res possit quodam via iudicij haberi: sed res est modica et per se fieret magne vel sequens inimicitie pro re parua: tunc etiam licet concurrentibus alijs perditionibus: quod impossibile est quod est possibile eum damno.

Casus xxxviij.

Queritur xxxviij. Vtrum quis possit mortaliter peccare in modo furtive rem parua: Ad hoc videtur per se. ti. furtum. et Archiepiscopus. ij. pre. ti. s. c. de furto. et s. Tho. ij. q. lxxv. ar. vj. et ex dictis eorum oportet facere duplicem distinctionem. Prima est: quod quidam sic furantur minimum quod non accipiunt magnum quodam modo etiam magnus accipiunt si possent. Et isti mortaliter peccant: quod non

quod ablatum est: sed mens furantis attenditur. xliij. q. vj. c. vlti. et idem sanctus Thomas. Secunda est: quod eorum quod ita accipiunt parua quod non accipiunt magna: quod accipiunt contra voluntatem domini: et quod non. Potest enim esse quod res minima erit multum cara possessori: Hanc innuit sanctus Thomas. ij. q. lx. ij. ar. ti. vij. tertium: et expressit pontifex Pisanus. Et primus quod peccat mortaliter secundum istos quod intelligo primo: quoniam dominus notabiliter egrefert. et secundo si presumit hoc. et tertio si potest aliter facere. Sed contra: quia parua pro nihilo reputatur: ex. ij. Phys. Sol. Quod in se est paruum: potestabiliter est magnum domino. et consequenter quod hoc accipit: accipit simpliciter magnum: quia a voluntate domini dependet tota gravitas in furto: cum de eius voluntate omnia eius bona possint accipi. Vel aliter et recte in idem. Quod est paruum licet non variet iusticiam nec sit contra: tamen potest esse contra charitatem quare notabiliter offendit.

Ellice igitur conclusiones.

Prima. Omnes fures damnabuntur nisi penitentiam et restituant: quia furtum de se est mortale.

Secunda. Quicumque percipit alienum iniuste. sicut quod est contra legem dei.

Tercia. Qui parua accipit: quod non potest accipere magnum: sicut quod deo respicit eorum.

Quarta. Qui parua sic accipit quod non accipit magnum: et sic accipiendo peristat dominum notabiliter et scienter et sine urgente necessitate: peccat mortaliter: et tenetur restituere.

Quinta. Si pro peristat modicum: aut multum: sed ignoranter: aut cum magna necessitate arbitrio boni viri: non peccat mortaliter. quia eo casu ille debet vellet tibi de re parua fuire.

Casus xxxix.

Queritur xxxix. Vtrum sic furtum non restituere iniuste: Ad quod videtur secundum sanctum Thomas. ij. q. lxxv. et Petrum de palu. in. ij. et Archiepiscopus. fm. quod distinguendum est. Si enim res inuenta nunquam fuerit ab aliquo possessore: ut aves aut fere.

Et ij

vel lapilli i litore maris inuenit: fm oēs occupati pcedunt. Si pō fuerit possessa qdē: s; ab antiq; vt thesauri d qb; nō extat mēoria cui? fuerint: eadē rō est. ex cepto q; fm Petz. leges statuerit mediey ratē p̄tinere ad dñm agri in q̄ inuenit. qd fm eūdē intelligit: qm̄ inuenit nō dedica opa z in agro alieno. De p̄suetudie aut vbiq; iuentat ē p̄ncipis. Sed ego credo q; ista p̄suetudo nō liget saltē i p̄scia qz nō est introducra p̄ modū leg; s; violentie. Nec fuit vnq; approbata morib; v̄tētū nisi violēt. Est etiā p̄tra iura canonica q̄ bona incerta volūt eē pauper; si talia sūt restituēda. z si nō sūt restituēda/ est p̄tra iura ciuilla: z vt videt; i naturalē eq̄tatē. Si at fuerint possessē de p̄pinq; z sūt derelictē: sūt occupatis: fm s. Tho. z Sull. Nota tñ q; p̄iecta i mare ad alleuādū nauē fm Archie. nō sūt derelicta: vñ illa tener; restituere. L. de statur; z p̄sue. l. j. Si at nō sint derelictē z accipis anio retinēdi tibi: vtputa bursaz inuētā: peccas mortāl: dic ente Hiero. Sciat h̄ viciū eē s̄lre rapie si in uēta nō reddiderit. xij. q. y. v̄lri. Et Aug. eadē qōne. Si qd inuēisti z nō restituisst: rapuisst. Intellige tñ q; ē rapina large. Nā p̄prie est furtū. ff. de fur. l. falsus. Iō fm Archie. talis debz facere p̄mo p̄contizare i ecclia. z si nō inuent dñm: ad arbitriū ep̄scopi vel penitētia rj vel sacerdotis restituat vel retineat si est pauper.

Etice igit̄ conclusiones.

Prima. Res inuēta z nunq; possessa est occupatis

Secda. Res possessa ab antiq;: tota ē occupatis si inuenit eā i p̄p̄to fundo v̄l i alieno data opa: ē tñ media dñi fundi si inuenit i alieno nō data opa

Tertia. Cōsuetudo at̄ i oppositū q; sit p̄ncipis nō ligat i p̄scia: nisi vbi p̄ba b̄it p̄sumeret fuisse ancessoz ei?

Quarta. Res possessa de p̄pinq; z relicta/ est occupat.

Quinta. Proiecta in mare nō sunt derelicta zc.

Sexta. Res de p̄pinq; possessa z nō de relicta: necessario ē restituēda si pōt iue

nri dñs: als dāda est paupib; v̄l retinēda fm arbitriū vt s̄.

Septima. Pctm̄ mortale ē nolle restituerē sic inuēta: z desiderare se inuēire cū tali intētiōe nō restituēdi.

Casus. xl.

Queritur. xl. Vtrū liceat dare pecuniaz mercatorū v̄l artificū vt lucz ide factuz sit cōc: Ad h̄ r̄ndet s. Tho. ij. q. lxxij. z Archie. ij. pte. ti. j. z Pifa. xl. societatis. z multi alij. Et p̄dicti dicūt licitū eē p̄trū/ dūmō capitale stet p̄culo dāris. Dicit tñ Godof. z Joā. calb. z Azoz: q; optet p̄culo spectare ad v̄trūq; s; nō ē necariū nisi de bñ eē: s; sit licitū: nō obstat q; possibit vna ps capital nō p̄dat. qz de ea nullū lucz p̄cipit: fm all qd. Imo ex p̄te dāris ē magis licitū: q̄nto magis stat p̄culo suo. Notādū tñ q; cū duob; modis p̄t̄ aliq; viciet. s. qz ē ibi vsura: z qz ē iniusticia: dū. s. vna ps nimis graua: etiā si nō sit ibi vsura. ad h̄ q; nō sit ibi vsura sufficit capitale stare p̄culo dāris: vt p̄z intelligēt diffinitōne vsure. sed ad scdm̄ optet q; neurra ps grauef: qd fm iudiciū boni v̄tri iudicabit. Et de h̄ iudicio meo debz intelligi dicitū illoz trū. Iste tñ p̄tract̄ trib; modis variat z aliqñ ex circūstātia illi cōt̄. Primo eū sit sic. Do tibi cētū aureos. h̄ pacto q; apd̄ Hēricū cētū p̄siles lucent̄ aut p̄dant. Et sic fm Archie. z multos docto. ē dubi?: z sapit vsuram. Tū qz est inuēt? i fraude vsuraz z sub pallio societatis lateat mutuū cū spe lucri. Tū qz ista pecunia nō ē data p̄ modū depositi: qz Hēric? cui daf eēt p̄mi and? nō tu. Nec p̄ modū societatis: qz in pacto esset q; deberet fidelit̄ expēdi i mercātis. ergo est data p̄ modum mutui. Concordat Innocenti? de vsuris. ca. final. Et Joā. and. ibidē. Secūdo sit: Petrus de furno p̄ducit Henricum de puteo ad opera sue artis. Id est ad sciendū in vestibus p̄cto florenoz. l. qd iustum creditur: cum hoc pacto: q; si

De questiōibus impertinētibus

īpe Henrici exercitū talis artē. ponet centū de suis recipiet p^l q^l. l. i. l. r. Et tē dīco q^l si illa centū substat pīculo hēret: ita q^l p^l dēte m^gro ē ipse p^l dat p^l rata et m^gro nō lucrāte ipse nō lucrē: sed in fine anni accipiet tē. l. ē licit^o. fm Archi. vt norat glo. r^lij. q. j. p^leriq^l. ff. p^l socio. l. v. q^l est societas. Si autē eā ponit per modū mutui ē vsura. Tertio fit bona si de. sic vt pecunia mea ap^l te lucrē cuz pīculo meo: ita q^l tu industriā z ego pecunia pono. z diuidim^o fm q^l p^luenim^o. Et sic ē licit^o fm cōem opīnionē doctorū.

Et sic p^lones.

Prīa. Itē p^lus p^lmo modo est vsura palliata.

Scōda. Sed scōdo modo est licita societas si data pecunia stet pīculo dātoris: z lucrū ac damnū sit incertū: als ē vsura cessantib^o his.

Tertīa. Tertio mō licet. dūmō pecunia stet pīculo dātoris.

Casus xli.

Queritur. xli. Vtrū ludus aleæ sit mortale. Ad hoc dīco q^l fm Archi. z P^lsa. z Bull. lud^o aleæ ē lud^o q^l intrit fortune: vt ludus taxilloz: z fz als q^l ē chartaz: q^l p^lncipalr intrit fortune: q^l p^libi valet q^l experientia. Ludū q^l nō fortune fz roboz: vt certare hasta vt de p^lteritari: vt lud^o pile: aut ingenio: vt lud^o schacoz: innitunt: sūt liciti fz doctores. z. ff. de aleatorib^o. l. ij. etiā cleric^o fz Lauren. q^l ad ludū schacoz. Sz ois ludus fortune: nisi fiat p^l recreationē vt dīct^o: est p^lhibit^o. vt. L. de religiosis z sū p^lib^o funez: z de aleæ lusu in p^lstitutiōe greca: i q^l etiā p^lhibet inspectio taliū. Vn inspectores z p^lncipes in alea z taxillis sp^l peccant fm Donal. saltē ventalter maxime si sint cleric^o. in aut. de sanctis ep^l. s. infelicim^o. z extra de vt. z ho. cler. i. c. cleric^o. Hoc at intelligo q^l lud^o illi ete exercet. Vt p^lo peccet mortali: spe ctozes q^l lud^o exercet cū pctō mortali: dicit rosella q^l nō optet eū q^l delectat de

eo q^l ē mortale: nō de se: sed ex intēione vt ecclē p^lstitutiōe peccare mortali: vt ille q^l inspicit torneamētū. sec^o si sit mortale de se q^l ego v^l suspicor q^l t^l dīsplicet i t^l re id q^l ē pctm: ita q^l simplr nollat talia fieri: lz supposito q^l fieri habeat velit pascere oculū de spā re q^l i se mala nō ē. Est at ludus aleæ mortale fm Ray. q^l p^l eo depōit cleric^o z lalc^o excōi cat q^l p^l ventali non fit. Et h^o nō itelligit Archi. q^l lud^o ē ob recreatōz ad aliqd modicū z moderate: vt q^l i p^lutulo v^l scendi cā pōit. ff. de aleatorib^o. l. ff. sz q^l ē ad adq^lredū aliqd notabile p^l ludū. Et idē innuit rex. i. c. ep^l. di. xxxv. dū d^l de serulēs: q^l i h^o notat assiduitas q^l nō nisi cū lud^o ex auaricia. Vn fz Bull. ē mortale cū ducti p^l etudine: q^l tū ad h^o nō bil fac. Intelligo at q^l lud^o fit ex auaricia q^l q^l nō luderet nisi cū spelucradī. ex solatio p^lo q^l q^l luderet etāsi neutra p^l tē crederet lucraturā: nō obstare q^l appetat z sperz lucrari. Rō ē: q^l q^l aliq^l duo ita se habēt q^l posito. vt remoto alio: al tē pōit vel remouet z ecōuerso: pura ludo z spe lucrū: optz atēz eē cām altius. Sz si remota spe stat lud^o: illa spes nō erat cā. Vn nō ois q^l appetit lucrari: ludat p^lter lucrum.

Et sic p^lones.

Prīa. Ois lud^o fortune est p^lhibitus quo ad exerceri ex auaricia seu cā lucrū p^lncipalr: vt ludus taxilloz: z fm als q^l chartarum.

Scōda. Ludus fortune est licit^o: si fiat moderate ad recreationē circa aliqd modicum.

Tertīa. Lud^o industrie z ingenij ē licit^o et cleric^o (nisi rōne scādali) vt lud^o schacoz. z intellige ad recreationē z ex rōnabili causa.

Quarta. Est at mortale si ex auaricia exercet circa notabile.

Quinta. Illicitū est inspicere hos ludos maxime cleric^o: q^l nō sūt causa re creatōis.

Sexta. Taliū at inspectores vt alioz q^l nō sūt mala de se: sz q^l ab hoie p^lhibita nō peccat mortali: q^l simplr vellent t^lla nō fieri. rōne pcti q^l eis displicet.

Et ij

Tractatus

tertius

Casus xliij.

Queritur. xliij. **Utrum** liceat vendere ea q̄b in aliq̄bus casibz nō licet vti: Adh aut r̄ideo p̄ vnā maximā ex ij. ij. q. clxix. z P̄sa. ri. negotiatio. z Archie. q̄ ē hec. Nō d̄z v̄dere ea q̄b hoies bñ vti n̄ possunt nec q̄b v̄r pl̄imū male v̄unt. nec q̄b v̄tunt bñ z male si pbabi lit̄ credit̄ q̄ ad vsū malū cōpent. Dein de r̄ideo p̄ p̄hones. q̄z

Pr̄ia hec ē fm Archie. v̄dit̄oz aleaz tarilloz z charraz. nō videt̄ posse excusari a mortali: q̄z v̄r pl̄imum his v̄unt hoies ad mortale ex auaricia. T̄m̄ z fm Guill. n̄ ē tutū ex his viuere: q̄b frequēt̄ us v̄unt hoies ad mortale.

Sec̄da. Tales ex p̄sequēt̄ fm eundē n̄ sūt absolucndi. de pe. di. v. c. falsas.

Tert̄ia. v̄dit̄ozes fucoz fm eundem p̄t̄ excusari q̄n nec sciūt nec credunt q̄ his ml̄ier sit vsura ad malū (q̄d t̄n fact̄) l̄iter n̄ ē credēdū) q̄z p̄nt bono fine aliq̄n talibz vti v̄tēs.

Quarta. fm Ray. mortale grauisimū est vendere arma ei q̄ scit̄ emere ad malū vsū.

Quinta. Et similit̄ v̄dere (fm eundē) venena mortifera: q̄ n̄l̄o s̄z Archie. vsut̄ sunt apta.

Sexta. Licet vendere fm Archie. ea q̄b q̄s p̄t̄ bene z male v̄ri v̄t arma: dū mō nō p̄t̄er de malo vsū. Et intelligit̄ de p̄st̄aria pbabili: z nisi vsus sit v̄r pl̄imū malus: a l̄s eēt repugnantia i d̄ict̄ eius.

Septima. Idē d̄icit̄ de venenis q̄ in ferant medicinas.

Casus xliij.

Queritur. xliij. **Utrū** q̄ p̄ ludū lucrat̄ teneat̄ restitue re vbi nō v̄t̄it̄ legibz imp̄tia libz. Ad h̄ soluit Archie. ij. p̄re P̄sa. Ray. Petr̄ de pa. iij. dist. xv z multi alij. sed singularit̄ serūs Tho. ij. ij. q. xxxij. ar. vij. Qui d̄icit̄ q̄ i tr̄ibz casibz teneat̄ q̄s restitue re ei a q̄ est lucra t̄ p̄ ludū. Pr̄io q̄n ille n̄ potuit alienare

Et fm Ray. tales sūt furiosi z pd̄igl. l. bi q̄b rōne pd̄igalitaris dari sūt tutores vt exponit Archie. z minores. xv. annis maxime pupilli: z mente capri z surdi z ceci. z q̄ p̄peruo morbo laborāt Quia ei tales rebz suis sup̄esse id ē p̄nt dere n̄ p̄nt: dandi sūt eis tutores vel curatores. insti. de cura. per totū. Itē fuit̄ z filij nō emācipati (nisi haberēt pecu/ litū castr̄eysel q̄m) z clerici quo ad bona eccl̄iastica q̄ sūt pauper. xvj. q. j. qm̄ et religiosi z vxores. Qui lucrat̄ his tene tur eis fm sc̄m Tho. z Raymū. z Perz z alios: nisi lucrū sit aliquod modicum de q̄ p̄sumit̄ q̄ curator nō curat. Sec̄do q̄n quis lucrat̄ fraude: q̄z h̄ reputat̄ vt furtum: fm sc̄m Tho. z Ray. ar. xliij. q. v. n̄ sane. Tertio q̄n traxit̄ alias nō lus sup̄ in p̄ncipio v̄l medio ludī fm Tho. z Ray. q̄ adduct̄ ad h̄ c. non sane. Et ista sūt d̄icta fm tus d̄iutnum z canon cum. Sed q̄d sicessantibz his q̄s lucrat̄ cū leges imp̄iales mandēt posse fieri re petitionē. ff. de aleato. l. finali. Dico q̄ s̄z aliq̄s vbi n̄ v̄t̄it̄ legibz imp̄ialibz vel vbi sūt p̄suetudinē abrogare: t̄pe z statura municipalia siqua sint: de necessitate p̄cepti sūt paupibz hmōi lucra erogāda. Alij p̄o d̄icūt q̄ solū de p̄silio: ne pateat via ludis. Ista est via Donald̄ di Ascān̄j Angeli Arch̄i. Frācis̄ci zamba Petri de palu. Ray. q̄ d̄icūt q̄ vsue rudo poruit̄ d̄niū transferre in vincētē. Et Joā. de imola q̄ ista allegat̄ z n̄ re p̄z bar. Videt̄ etiā eē via sc̄i Thom̄. z Richar. q̄ nihil d̄icūt de paupibz cum t̄n d̄icāt q̄ talis restitue re nō tenet̄. Est etiā Joan. an. z Joānes cald. q̄ in cap. clerici. d̄icūt tutū esse hec dari paupibz: sed nō necessarium.

Ellice p̄clusiones

Pr̄ima. Qui lucrat̄ p̄dere non valēt̄ restitue re tenet̄ eidē. i. ei vel haberi curam ei.

Sec̄da. Sicut̄ q̄ lucrat̄ fraude.

Tert̄ia. Sicut̄ q̄ traxit̄ i p̄ncipio ludī v̄l in medio nō lusuz.

Quarta. Cessantibz his q̄ lucrat̄ vbi p̄tra h̄ nulla lex v̄t̄ger̄ n̄ tenet̄ restitue re perdit̄oz: imo nec paupibz: nisi d̄ p̄silio.

De q̄onibus impertinentibus

Casus. xliij.

Querit. xliij. Vtrius tenent restituere q̄ aduersus legem non abrogatam lucras p̄ ludum: Ad h̄ d̄r Petrus de pal. q̄ ubi uiuunt legibus impialibus vel municipalibus prohibentibus ludum et non abrogatis: q̄ lucras cessantibus his q̄i sup̄iori q̄stiuicula dca. s̄ur: n̄ tenent ei a q̄ lucras: nisi p̄ iudicium p̄dēnēt. q̄ iura non mādāt fieri restitutionē: s̄ p̄cedūt posse fieri r̄p̄ctio nē. s̄ tenent in q̄t paup̄ibus: sic q̄ si p̄us de disseis paup̄ibus: et deinde fiat r̄p̄ctio: p̄t excipere corā iudice. Alij h̄o dicūt q̄ tenentur ei. q̄ iura prohibēt ludū et ad q̄s̄idēdem p̄ ip̄m. et malefidelis possessor est q̄ p̄ legū iura merca. l. d̄ agricol. et c̄s̄it. l. que admodū. Et hec ē opio glo. i. c. eps. dis. r̄y. et i. c. clerici. extra d̄ vita et ho. cle. et Azo. et Ray. et Pisa. et s̄. Tho. ij. ij. et iij. di. r̄y. et Hosti. q̄ d̄r q̄ fere oēs docto. sic sentiūt. Addit t̄n̄ s̄. Tho. q̄ debz dare paup̄ibus q̄ lucras et q̄ traxit ad ludū/du r̄ate iure positio. q̄ iste non p̄t tenere. nec ille merca accipere.

Ellice conclusiones vt libet

Casus. xlv.

Querit. xlv. Vtrius liceat dare rustico pecora extra/tra hac lege q̄ p̄ totū capta/le recipiat: deinde residuū d̄iuidat: Ad h̄ d̄r q̄ si piculū stat rustico: ē casus illicitus fm̄ Pisa. et Archie. Et sic videt loq̄ Jo. d̄ ligna. d̄cēs absolute q̄ n̄ licz. Si h̄o stat d̄no. s̄. piculū rei et fortune: sic dicunt aliq̄ q̄ licz. Et sic videt loq̄ Laurē. de ridol. q̄ absolute respondet q̄ licet.

Ego aut̄ r̄ideo p̄ has p̄clusiones

Prima. Si piculū pecorū ē tradēt. ea in p̄tractu non p̄t esse vsura. q̄d̄ p̄r̄ Prima. quia ibi non est mutuū: cū non transferatur dominū. Secūdo: quia p̄dicti doctores dicētes casum illicitū absolute: vt Pisa. et Bull. et Archie. non dicunt ibi ē vsura: s̄ ineq̄itate. q̄. s̄. rustico ni

mis grauat. Est igit̄ societatis

Secūda. Vt̄ i tali p̄ctu sit iniusticia vel non: regla general̄ dari non p̄t. q̄ aliq̄ casus p̄ta s̄ur meliora: et alicubi maḡ fructificat et facili⁹ alunt

Tert̄ia. Vt̄ ibi sit iniusticia iudicial̄ arbitrio boni viri: q̄ sciri non p̄t general̄: vt dictū est.

Quarta. Licz vt i pluribus talis contractus sit illicitus ex h̄ q̄ nimis rusticus grauat: tamen ubi iudicio boni viri rusticus non grauar̄etur/esset licitus. quia tunc non esset vsurarius nec iniqu⁹ siue iniustus.

Casus. xlvj.

Querit. xlvj. Vtrū liceat locare boues p̄ annuo censu: puta viginti starijs granis: Ad h̄ dico q̄ vt elicio ex doct̄oribus varijs: p̄tract⁹ iste est locatio. l. p̄cessio vsus rei p̄ p̄ctio: et p̄sequenter ē potens bene et male fieri. Pro fundamēto igit̄ videamus de natura locationis de q̄ dico Primo fm̄ Hostien. q̄ p̄ducto non tenet de damno cui obulare non potuit. ff. eodē. l. sed de damno. similit̄ ter nec de fortuito. Tenet aut̄ de d̄ano ex culpa sua vel eorū quibus yr̄it. et in hoc cōtractu venit etiam culpa lenis. Quis aliquid p̄rariū dixerunt in stit. q̄b̄ modis p̄rabit obligatio. s̄. vlti. Vñ tenet aurigā si currū cōtendens voluit alios p̄terire: et vertens currū destruxit suus p̄ductum. Debit enim se temperare et diligenti⁹ se habere. ff. eodē. l. si merces. s̄. si columnā. Incumbit aut̄ p̄barto p̄ducto: non locatori: fm̄ eundē Hostien. sic aut̄ armentari⁹ fm̄ leges tenet p̄bare se amissis res cum ruina. Cum igit̄ circa dictos boues triplex sit piculū. s̄. fortuite mortis: et incurie: et deteriorationis. Ad casum respondet per infra scriptas conclusiones.

Prima. Si locator non subit piculū fortuitū vel deterioratiōis vel neutri: semper p̄tract⁹ est illicitus fm̄ Laurē. de Ridol. et Joannē de ligna. qui allegat

Et iij

ca. plerq. xliij. q. iij.

Secūda. Si damnū z lucy meliora
tionis vel deterioratōis sit cōe locanti
z pductori: sed tñ damnū mortis sit lo
cantis: licit^o est fm Laurē. de ridol. dū
mō pductor deductz expēsis bonū lucref
aliqd vnde pueniat frumentū quod sol
uit locatori.

Tertta. Si autē piculum mortis spe
ctat ad vtrūq. fm Buil. nō licz: nisi lo
cator habeat intētionē nihil accipiēdi.
sed sic pacifcaz ne pductor nimis fuer
gialta. Tūc em̄ inq̄ licz: dūmō nō fiat
infirm. nā tūc nō licz. qz cēt (vr dr) ysura
rī ex forma z scādaltzariū: z ille p̄t in
rētionē mutare vl mortē: z heres ratiōe
instrumētī coget zc.

Quarta. Si autē oē piculū incurie z
fortune equaliter spectet ad vtrūq. fm
Buil. forte possit tolerari: qz cū piculū
fortune spectet solū ad locatorē: incurie
p̄o solū ad pductorē: sit qdā recōpēsato
ad vitāda litigā. Sibi videt q̄ i hoc
tractu z simili nunq̄ ē pctm̄: obserua
tis duob. Primo qz capitale stet piculo
rei z fortune pro exhibēte illd. Scdo qz
neutra ps fm iudiciuz boni viri nimis
grauet: qz stāte p̄mo nō ē ysura: nec stā
te p̄mo ac scdo ē iniusticia.

Casus. xlvij.

Queritur. xlvij. Vtrum
aliquis teneat statim restituere
re. s. alienū: Ad h̄ rñdet Pi
sa. ti. restitutio p̄mo. z Ray.
z Archie. ij. pre. ti. ij. z Inno. z Jo. an.
z Archie. z fere oēs canōiste. sed singu
larit̄ sc̄tus Tho. ij. q. lxij. ar. vl. dices
qz sic. qz sicut iusticia est rē alienā au
ferre: ita z detinere. qz impedit dñm ab
ysu sue rei. Manifestū ē autē qz nulli licz
q̄ntūcūq. modico tpe facere iusticia
iuxta illd Eccl. l. xxj. Quasi a facie colu
bri fu. zc. Propter istā ar̄ rōnē oēs cano
niste cogunt sic dicere. Sed i Primo
qz istud p̄ceptū ē affirmatiuū. i. reddere
debita. q̄ nō obligat ad semp. So. Di
cit sc̄tus Tho. qz icludit negatiuū. i. no

ll alienū detinere. Scdo. Nam aliquid hō
nō pōt: z impossibilitū nō est obligatio
extra de reg. iu. li. vj. Sol. Dicit idēz.
qz q̄ nō pōt nō tenet statim: sed debz pe
tere dilatiōem p se vel p aliū. Sed hic
surgit magna difficultas. s. qd habeat
facere q̄ restituere nō p̄t. Nā fm Ray.
z Petz si restituēda sūt icerta: debz pe
tere dilatiōē ab ep̄o vel discreto p̄fesso
re. si p̄o debent certe p̄sone: debz petere
ab ip̄a. Et si nō obrineat: sūt opinionēs
varie. Nā vna dr qz debz statim satiffa
cere: aut cedere bonis: etiāsi opterz ip̄m
mēdicare. z nihil sibi dz retinere nisi ea
sine q̄b. moreret. qz sp̄ est i moza: q̄ semz
per auget pctm̄. ff. de pdi. fur. l. i. re furti
ua. Ista opinio ē Rsch. in. liij. dicētis:
qz tali nō licz retinere nisi necessaria na
ture. qz nō licz de alieno viuere cū secu
lari honore. Est etiā opinio Alanī z Ar
chidia. sup. ca. si res. xliij. q. vj. z Bern.
z Hostie. z vt videt Inno. in ca. cū tu.
extra de ysu. z Joānis dñici. z Raym.
z Buil. Alia est Archie. dicētis qz ille qz
habet vltra necessitatē nature nō tenet
cedere bonis ad vitāda vāna corpis z
anie: nō obstat eo qd dicūt p̄dicti do
ctores: qz loquūt tanq̄. yā turtorē p̄su
lētēs: quā tñ nō tenemur sp̄ accipe. s. sūf
ficiē eligere securā fm s. Tho. Suffi
cit q̄ inq̄ qz se restringat nō viuēdo ita
laure vl dorādo ita ample. z paulatim
reddat. z sic poterit absolui z cōicare.
nō ar̄ q̄ p̄t z p̄crastinā. Sibi videt qz
sic dicēdū sit: Eū dr s. Tho. qz nō licz ret
nere rē alienā i volūtatē dñi: intelligit̄
si illa volūtas sit rōnabilis. Nā fm eū
dē s. Tho. possum gladiū furiosi depo
sitū ad tēpus retinere: cū tñ lex strictis
sime mander deposita reddi. L. de poss
ti. l. finali. Ideo egregie Scot^o (z fm
Archie. rōnabilis) notat aliq̄s casus in
q̄b. aliq̄s nō tenet statim restituere: qui
militat sub hac maxima. Licz rē alteri
us detinere qñ ip̄e deberet velle eā ret
nere. P̄m^o ē: si subita restitutio eēt ml
tū vānosa cōtrari. Scdo si eēt vānosa et
cul fit. vr si furioso reddat gladiū: q̄ se
vel aliū p̄mar. Tert^o: si se diffamaret
ob h̄. Sufficit em̄ tūc habere volūtatēz

De quonibus impertinentibus

scilicet poterit restituere. Quartus: quoniam se multum dānificaret: et alium pariter tuaret. Quintus: quoniam est deus impotens. Dicitur autem secundum doctores per opinionem impotens quoniam habet solam necessarium naturam: secundum Archiepiscopum autem dicitur posse quod per se restringendo aliquantulum ut supra. et sequenter videtur secundum eundem quod in potens sit quod se restringit quantum patitur statim: et tamen cum hoc non potest. Notandum tamen quod per se loquitur de eo quod potest vel non potest absolute: sed Archiepiscopus non absolute: sed cum decencia sua. Et iste quod non potest cum decencia sua non tenet: nisi ut credo is cui debet: et in tanta restrictione ut ipse. Videtur enim iniquum quod deus vivat cum honore ex rebus alienis: per quod caretilla verus deus vivit et dedecore vel in minori honore.

Elice conclusiones.

Prima. Quilibet ex obligatione iustitiae tenet statim aut restituere: aut petere remissionem aut dilacionem

Secunda. Si non potest obtinere dilacionem et vult viam tutiorem eligere: secundum aliquos statim restituat vel cedat bonis: etiam si opteret eum medicare: et nihil sibi retinere nisi necessarium naturae.

Tertia. Simpliciter tamen et absolute non est necessarium tale cedere bonis: sed sufficit si se restringat quantum patitur secundum gradum sui status: nisi ubi is cui debet in eodem primo gradu: quod tunc absolute tenet deficere a statu suo ut aliquis in suo perierit per suas res usurpatas.

Quarta. Quinque sunt casus in quibus aliquid non tenet statim restituere: scilicet: 2.

Quinta. Qui possunt restituere cum restrictione sua et peractinam: nec absolute nec solvere possunt.

Casus. xlvij.

Veritur. xlvij. Verus restitutio sit facienda et a quo ablatum est: Ad hoc videtur Ray. et Archiepiscopus. ij. pre. ti. ij. et Pisa. et sanctus Thomas. ij. q. lxij. secundum quos omnes perualiter concordantes sic dicitur. Triplex aliquis aliquid qua re tenet. Primo: quod est sua. Secundo: quod est aliena: iuste tamen detenta: puta quae

erat data pignori vel accommodata etc. Tertio: quod est aliena et iniuste detenta. Regulariter igitur restitutio spoliati facienda est secundum Ray. et Pisa. et. ij. q. j. reit. regradata. et fere per totam questionem. et extra dicitur restit. spol. fere per totum. Et intellige spoliatis iuste possidentibus seu detinentibus. Fallit autem quoniam iste male accepit: et ille turpiter dedit: ut patet in simonia. De hoc vide ij. q. xxxij. art. vij. Qui igitur accipit a possidente tertio modo: secundum Ray. non debet restituere ei a quo abstulit: sed vero domino vel ei cui ea per fur surripuerit: si ea iuste tenebat. Qui pro auferat a primo: tenet restituere eidem. Similiter qui a secundo: tenet eidem: nec debet dare primo. i. possidenti primo modo: quod faceret iniuriam secundo. ff. de furtis. l. is cuius. Sed contra: quod aliqui ille est mortuus a quo res sublata est. Sol. Dicit sanctus Thomas. quod si mortuus est: tenet heredes: et hoc secundum Ray. per rata vniuersitatis heredis: nisi quoniam aliquis est heres in aliqua parte determinata: puta in centum ducentis parte. quod talis nihil debet habere: cum non sit heres: sed legatarius. L. de here. insti. tu. l. q. tres. Si autem is cui debet fieri est in cognito: permissa diligentia: secundum sanctum Thomas. debet quod restituendum est: paria ei. Recreantur ubi dicitur de. Licet enim dicat Innocentius. et Joannes. an. et Joannes. de ligna. quod debet erogari in loco in quo furtum est factum. tamen Bull. et Hugo et frater Clarus et Frede. de sententis et sanctus Thomas. sententiarum quod hoc non est necessarium. Si autem est distans: mittat ei si commode poterit. alioquin turo loco deponat et ei notificet.

Elice igitur conclusiones

Prima. Qui abstulit rem a vero domino: tenet ei: et non excusat dāno alteri

Secunda. Qui abstulit ab eo quod non erat vere dominus: sed tamen iuste tenebat rem: tenetur eidem.

Tertia. Qui abstulit ab eo quod iniuste rem alienam detinebat: non tenet nec debet restituere ei: sed illi a quo primo iuste possidente rapta est: siue esset verus dominus siue non.

Quarta. Quando is qui spoliatus est mortuus est: tenet raptor heredibus per rata: sed non legatariis.

Quinta. Si autē est distās: debz et res mitti aut depositari zc.

Sexta. Si autē est incognit⁹: debz p ei⁹ aia erogari paupib⁹

Casus. xlix.

Querit. xlix. Vtrū sit sufficiens ista restitutio: Petr⁹ d' Furno debet Hērico de p'urco cētū aureos q's extorsit p' v'suras: z ponit se i manib⁹ ei⁹ offerens se paratū oīa restituere: rogās tñ vt fiat cū eo misericōdiam /z accipiat vnā partē / alla remissa: Ad h' rñdet Archie. ij. pre. titu. ij. z Pīsa. tit. restitutio p'mo. z Ray. z frat. Egid. i q'dl. Hosti. Frede. de senis. Joā. and. Laurē. de Ridol. z multū aliq. z distiguēdū ē fm mētē oīm qz aut iste ē vere parat⁹ restituere: aut n' h' credit se p'cio eriguo euadere: alit' nō ita fecisset. Et qdē si nō ē parat⁹: mani festū ē fm frēm Egi. z Pīsa. q nō ē ab solut⁹ a pctō. Sed qd si Hēric⁹ remittat ei qnq'ginta: nunqd erit absolutus a debito restituendū: Ad h' dico q q ad absolutiōnem ab h' debito nihil differt vtrū esset paratus nec ne. qz ista absolutio nō depēdet a voluntate vel dispositiōne spoliantis: sed spoliati. Igit' frater Gerar. d' senis ordis eremi. tenet q' siue sit parat⁹ siue nō sit: nulla via mōi pōt libari nisi restituat. z ad h' facit septē ratiōes q' null⁹ sūt momēti. Glo. āt in regula pctm. d' q' est liberat⁹. Laurē. autē de ridol. in tracta. de v'sur. d' q' est liberat⁹: si pecunia erat parata nō alit'. Qui dā aliq' tradunt q' est liberat⁹ si pecunia erat parata z sit oblata. Joā. āt and. in p'dicta regula d' q' liberat⁹ est solū ille q' erat par⁹ reddere. Veritas ista est q' modocūq' p'tentē creditor ille ē libera tus. qz d' ff. q' satisfda. cog. l. j. q' satisfda cit' q' cūq' d'sideriū implet creditoris: etiā si nō soluat. Et rō ē: qz remittere ē donare. sō creditor sicut pōt donare suuz: ita pōt etiā remittere. Et eo mō q' tenet aliq' donatio: tenet etiā ista remissio. Vñ fm Pīsa. z frēm Egi. z Ray. z Ar

chie. z Frede. de senis. z Archie. In ca. Quancq. extra de v'su. z Hostie. i sum. iste ē liberat⁹ p'currētib⁹ trib⁹. Primū ē q' ad h' creditor nō idueat fraude: sicut inducūt mercatores onidētes se fractos z sacrificare nō posse cū possint. Et sez cūdū q' nec vi. Et tertū q' nec desparat one: puta qz cogitauit se nūq' aliqd ha biturum. Et h' tertuz ego intelligo qm ista desparatio causat ab ipō debitoare in debite. puta qz fingit se nō posse qd pōt vl' qz d' se nō velle facere qd v'z: siue fin gat siue nō. Vñ dō inducit ex ipa rōna bñl' p'dideratōe creditoris ē libat⁹ etiā sine tertio: imo h' facit remissionē eē magis voluntariā z magis misericordē. vt pr'z speculantib⁹.

Ellice igit' conclusiones.

Prima. Qui nō ē parat⁹ restituere p' remissionē creditoris: nō est absolut⁹ a pctō: nec absolut⁹ p' nisi muref.

Secūda. Siue autē intrēdar restituere siue nō: est libat⁹ a debito restituendū cōsante fraude z vi z desparatōe.

Tertia. Imo z cessante fraude z vi p'ctōe (etiā si adsit desparatio) dūmō ipē eā idebite nō causauerit.

Quarta. Qui anteq' soluat vnā p're vult pacisci exisse vel p'ualr' de aliq' remittēda: nō est secur⁹ se esse liberatū: qz creditor inducūt ad desperandū indebitē. vnde nec libere remittit: sed ne perdat totum zc.

Casus. l.

Querit. l. Vtrū aliq' teneant aliqd restituere qd nō acceperūt: Ad h' rñdet Pīsa nus z Archie. z Ray. z sum ma p'f. li. ij. ti. v. q. lxij. z Pe. de pal. liij. di. xv. z Guil. z Inno. z Hostien. z s. Tho. ij. q. lxij. z oēs p'cludunt q' sic quia fautores suuz tenent restituere. ff. q. ij. q' p'sentit. Qui aut teneant: ianct⁹ Tho. Inno. z Hostien. z Alanus z Guil. z aliq' declarant p' hos p'sus. s. Justo: consiliū: consensus: palpō: recursus. Participās: mut⁹: nō obstant: nō ma

De quonibus impertinentibus

Manifestas. Expositio autem eorum secundum omnes modum
 litat sub hac materia copulativa. s. Qui
 cuius dedit eam sine qua non sublatiois ali
 ene rei precipando i crimine: vel non oblatio
 cum tenetur ex officio vel ex iudicio: tenetur
 in solidum sicut ceteri precipantes tenentur quoniam
 tum habuerunt. Et si is qui rem habet restitu
 it omnes sunt liberati: sicut si soluat qui non habet
 eidem tenentur principales in damno. Sed
 ut elucidet maria: declaremus prius secundum
 expositionem communi predictorum: Zul
 stio. i. qui iubet principaliter tenetur: et secundum
 dario qui accipit. Et intelligitur idem si quis ra
 tum habet quod suo nomine gestu est: quia ratio
 habitio comparatur mandato. extra de re
 qu. tu. rati habitio. li. vj. Consultu. s. ex
 qui securus est damnum: non aliter. Ad hoc reduct
 rur cum quis dat premissum de collecta in piudici
 et in ecclesia sine licentia pape. extra de se.
 excō. non erit. Idem est secundum Petrum de palu. d.
 consilio viure: et de aduocato dante malum
 premissum et ex ignorantia. Idem est secundum Richar
 de premissum non restituendi vel quatercunq;
 damnificandi scilicet vel ignorantia crassa.
Argumentum de sen. excō. ca. nuper. i glo
 sa. Idem est secundum Duran. de premissum
 et premissum iniquis statutorum i damnum ali
 cuius. Idem est secundum Archie. de notariis
 qui destruit vel occultat instrumenta
 vel testamenta unde sequatur damnum: quia
 tenentur in solidum. Coses. qui dicit si sit sine
 qui non tenetur in solidum: alio autem pro rata rei rati
 pre vel damni illati: ita tamen secundum Inno. et
 Host. qui dicit fuit strenuor: magis tenetur.
Palpo. i. adulator: ad quod secundum Archie. pri
 ner etiam sit deisor. talis tenetur in solidum
 si premissa secuta est ex sua laude vel irrisioe
Recurus. i. receptatio latronum vel rei
 rapte: qui tenetur in solidum quando iuuat per
 furtum: vel impedit restitutionem secundum Petrum
 Sed intelligitur quoniam sine hoc non fuisset factum
 furtum: aut fuisset facta restitutio. Par
 ticipans. s. i crimine associando. Et si sine
 eo non fuisset factum: tenetur in solidum. sed si
 fuisset factum et tantum factum: tenetur debito
 tantum. In secundum Ray. quoniam plures simul va
 dunt ita quod non tres vult sine alio: quilibet tenetur
 in solidum: aliter secus. Argumentum ad hanc
 distinctionem extra de sen. excō. c. in alia.
Quod. s. qui videt fieri maleficium et tacet

Hic si tenetur ex officio obulare. tenetur in
 solidum secundum Archie. non aliter. Non obstantes: qui te
 netur in solidum quoniam ex officio incumbit obulare
 quia si hoc ministrare iusticiam. Non manifestas
 sed post factum tenetur in solidum. si sit offic
 alis: non aliter secundum Archie. nisi vocet in iudi
 cium: quia tunc tenetur in solidum minus et non obstantes
 et non manifestas. sicut officialiter tenetur i iudi
 cio et extra. Argumentum. xj. q. iij. quod quis
 sed intelligitur quoniam sine premissis persone vel sta
 tus potest obulare.

Ellice pccioses.

Prima. Quicunque vult qui tenetur principaliter
 liter/vult restituere: restitutio incumbit
 ei qui tenetur secundario: cui postea tenetur is
 qui principaliter tenebat.

Secunda. Qui iubet tenetur in solidum et prin
 cipaliter et qui exequitur secundario: quod intelligitur
 nisi res remanserit penes exequentem.

Tertia. Qui dedit premissum vel consentit
 sine qua non tenetur in solidum secundario. exequens
 pro quo rem habet principaliter.

Quarta. Adulator sine qua non: tenetur se
 cundario in solidum: sed principaliter exequens.

Quinta. Receptor rei vel fur sine qua
 non: tenetur in solidum secundario: sed fur prin
 cipaliter.

Sexta. Associatus sine qua non: tenetur in so
 lidum secundario qui ad pres que factos pre
 gerunt: sed principaliter qui ad sua vnusquis
 que tenetur.

Septima. Durus et non obstantes et non mani
 festas. si sit officialis tenetur in solidum se
 cundario: alio non nisi sit in iudicio.

Octava. Non tenetur officialis cum premissis
 sue persone vel statu suare alium indemne
 in persona vel statu.

Nona. Quoties is qui habet rem restitu
 it: omnes simpliciter sunt liberati.

Casus li.

Verit. li. an sit melius
 teiunare annunciarionem in
 sabbaro quam sexta feria vel die
 occurrentis vigilie Ad hoc de
 co q melius in sexta feria. quod pro aucto
 ritate sci Glin. Ire rone. Na vt pz. ij. ij
 q. c. l. vij. ar. iij. ad. v. quod dicitur e teiunium luj
 et quod dicitur exultatio. Hoc autem teiunium vt

Tractatus

tertius

esse mixtū. qz cōster q̄ hāc die ieiunāt p̄
 p̄ duo ieiunēt. s. ad p̄merēdū ad ieiunātū
 p̄gis i suis opportunitatibz p̄ sua p̄ctā
 z ad p̄gaudēdū p̄gi: z p̄gratulādū dō
 p̄ dignitate quā p̄gi p̄tulit. Nō ē at̄ ali
 q̄ dies i seprura: in q̄ receperim⁹ tot bñ/
 ficta z p̄r i q̄ habeam⁹ causā tantū gau
 dij: vt ista: vt parebit i p̄ctōnibz. nec ē
 in q̄ habeam⁹ eam tantū doloris marie
 p̄pter ch̄ri passiōē. Un̄ in sola feria sey
 tra s̄ phibite carnes fm̄ legē: sic sabba
 to fm̄ p̄suetudinē. extra de ieiunio. i ca.
 p̄siliū p̄r. id qd̄ faciūt viri q̄ alijs s̄ i ex
 emplū: ab oibz dz imitari. S̄z oēs rel/
 giosi ieiunāt feria sexta tā q̄ id sit cōue
 nienti: imo antiq̄rus suabat ac̄i ful/
 ser d̄ p̄cepto vt d̄t Arch̄e. P̄tmū. Ista
 ē dies cōmodior masculis z femiābz vt
 exp̄ientia docet z siml̄ in ea honoratur
 m̄r z fili⁹: z n̄ ē m̄ioris meriti. Unde i
 qualibet domo nobili z ciuili debet eē
 p̄suetudo i hac die ieiunādū in memori
 am saguis regis nostrī: z doloris beate
 matris ei⁹ z i memoriā p̄solatiōis quā
 sp̄a habuit in apparatiōe z saluatione
 Gabrielis z p̄ceptiōe p̄bi diuini q̄ oia
 fuerāt facta. vij. feria. S̄z q̄ videt q̄ i
 die occurrente. Nam p̄ totū annum illa
 dies computat q̄si vigilia: i q̄ debet ieiu
 nari p̄ festo. So. Dico q̄ ieiunamus in
 vigilia aū festū vt in eo sim⁹ bñ dispo
 si. Un̄ si festū nō succedat rō non tenet
 sed poterit ieiunari i alia die sanctiori
 Secdo videt q̄ in sabbaro. qz illa dies ē
 dicata p̄gini. Solu. Ista ratio est p̄ me
 quia ex q̄ sabbaro est festum: feria sexta
 debet esse vigilia. z p̄r in ea est ieiunan
 dū. Tercio videt q̄ nulla die quia per
 h̄ ieiunū omittunt ieiunā de p̄cepto.
 So. Illi q̄ sic omittūt male faciūt. Un̄
 de si nō potes yrungz obſuare: dimitt/
 re deuotionē tuam vt obedias: qz brā
 p̄go mauult re filio aut ei⁹ vicario ob
 dire q̄ honorare eam: z non obedire fi
 lio eius.

Ellice p̄lusiones.
 P̄ria. Nō sūt soluēda ieiunā de p̄ce
 pro p̄pter votū.
 Secda. Dels⁹ est annūctatā ieiunā/
 re feria sexta q̄ alia die.

Tertia. In feria. vij. habem⁹ multas
 causas leticie: q̄s oēs ex loc⁹ autētic⁹ col
 legi. Nā p̄mo ē fact⁹ Adā z Eua s̄z scri
 pturā. z secdo Dauid occidit goliā vt s̄
 gura correspōdeter figurato: z tertio de
 collar⁹ ē baptista. z quarto decollar⁹ est
 Paul⁹: z Petr⁹ crucifixus fm̄ aliq̄s. et
 q̄nto decollata ē beata Cat̄ria: z sexto
 p̄cepta ē brā p̄go. z septio ē nata z octa
 uo est ab angelo salutata. z nono v̄stra
 uit Helisaber. z decimo p̄cept⁹ ē ch̄ius
 z v̄decimo idem est nar⁹. z duodecimo
 est circumctus fm̄ aliq̄s. fm̄ alios p̄o ē
 nar⁹ z circumctus. In dñ̄ tca: q̄s et h̄ sit
 dolorosū expte. z t̄decimo brā p̄go al
 sumpta est in celū.

Quarta. In ea etiā habem⁹ mltas
 causas doloris: qz i ea Adā peccauit. et
 ch̄is sal⁹ z vira nr̄a ē porat⁹ felle: mortu
 tu⁹ z sepult⁹: cui⁹ mors dolorose recollit
 qz ē p̄ p̄ctis occisus.

Casus liij.

Queritur. liij. **P**etrū bea
 ta p̄go sit post mortē assum
 pta statim in corpe z i ania
 Ad qd̄ dico q̄ Hiero. h̄ d̄
 bñ l̄ez p̄tractet aliq̄liter i fm̄ d̄e Logi
 s̄ me: in illd̄ n̄ defminar: z si aliter p̄tū
 videat fauere vt ibi p̄z. Sed August.
 illd̄ defmiat: z dñs Alb. sup̄ D̄issus ē
 z secus Tho. liij. dist. xij. q. j. art. iij. q.
 iij. z iij. q. xxvij. z. q. lxxij. p̄ q̄ sciendū
 ē q̄ fuit mortua sine dolore. qd̄ p̄bat Al
 bertus. qz Joānes rōne integrat̄is il
 ne dolore deceſſit: q̄ a fortiori z virgo.
 Secdo: qz fm̄ aliq̄s dolor passiōis fuit
 ei martyriū: post qd̄ nō remanet dolor
 mort⁹. Tercio. qz Moyſes rōe p̄p̄lati
 onis z eleuatiōis n̄ sensit defectū famit
 q̄dragita diebz. q̄ nec p̄go r̄ic sensit do
 lorē: qz eleuabat a corpe actu z fm̄ sub
 stantiā. Est autem mortua ex amozeyt
 idem p̄bat: qz charitas abſtrahit a cor
 pore ad ch̄im: ergo tantum potest intē
 di q̄ separet animam. Secundo: quia
 amor potest inducere languorem: ergo
 z mortē. Dec ille. Qui intendit p̄b̄i
 liter arguere q̄ sic accidit. In ea in qua

De quonibus impertinentibus

amor natural' respectu chri: et gratul' fuit interessim': et pl' q' i angel' quo ad fructu. Un' sicut amor leuabat corpus scilicet Thome a terra: ita leuauit aniam Marie a corpore et in celo i corpore et aia ut pbat idē testionio vni' pape. s. Greg' gorij. qz qd ille dixit in collecta: Nec tñ mort' nextib' rē. nō p' itelligi nisi de icl' neratōe. et duoz episcopoz. s. Augusti' ni et Dionysij de di. no. c. liij. i tex. et glo. sil' bñ itellec'. et vni' abbat'. i. Bernar. di. Et idē tenet s. Tho. vbi s. Un' spā resurgēs nō ē mortua. Sec' ac ē vt d' s. Tho. liij. q. liij. d' his q' an chm surre- ferit aut eo pite i carne: aut eo mortuo i ei' passioe. De his tñ vltis Hiero. ē du- bi'. s. Augustin' d' q' sū mortui: cul' rōnes efficaciaoz sūt. Si tñ sūt mort' surrexerit post chm: qz ē p'ogenit' mortuoz. i. p'm' q' surrexit ad vitā imor- talē. S. qz Hiero. hec nō vult asse- rere: q' nō sūt vera. Sol. d' Alb. q' Die- ro. tanq' in corp' bible noluit asserere qd in ea exp'ssum nō inuenit: ex q' nō se- quit' q' nō sint ista vera et p'abili rōne ponēda. Sec' dō: qz etiā Aug. idē nō au- det asserere. Nā d' Vera de ei' assu- ptioe scia hec ē: vt assupta sit sine i cor- pe siue extra corp' nescio: d' scit. Sol. Licz illd' nesciuerit: tñ credidit firmū et rōnabil' opiabā. Tertio. Qēs pecca- uim' i Adā. q' et patimur penā pcti ei' q' ē icl'neratio: iuxta illd' Gen. liij. Pul- uis es rē. Sol. Regat' p'na. Lz ei' de' n' iferat penā sine culpa: tñ alqñ m'ic'oz/ dit a pena debita absoluit: saltē i pre- Elce igit' conclusiones.

Prima. Joānes ē mortu' sine dolo- re: et fm s. Tho. et Aug. viuit i celo.

Secūda. Brā p'go ē mortua sine do- lore: et ex amore.

Tertia. Brā p'go ē in celo viua/spā et su' fill' natural' Jesus: et adoptiuus Joānes.

Quarta. Resurrexit aures statim. i. an icl'neratōem: an quā resurrectioez h' aia ei' fuerit brā: forte tñ celū nō ascen- dit vt post ascēderet corpore gl'iosa: s. tñ h' nō ē certū.

Quinta. Qēs q' haecē' surrexerūt

itez decesserūt: excep't' trib' (qñtū ex scrib' ptura et dicit' serōz h'i p'p'). s. brā p'gie: et filio ei' naturali et adoptiuo

Casus. liij.

Queritur. liij. Verū be-
nata p'go i vita p'fiteret: et cul-
Ad h' d' fm Alb. sup' Dis-
sus ē. q' brā p'go suscepit oia
sacra q' erant oib' mascul' et femis cōta.
Primo ad sui humilitatē. Sec' dō: ne scā
daltzaret ignorantēs suā sanctificatio-
nē. Tertio vt obediret deo. Quarto vt
p'fiteret heresim' eoz q' dixerūt eā fuisse
angelū. Suscepit igit' baptis'muz' et ab
eo accepit characterē et augmētū grē ac-
meritoz. Nec tñ fit festū de eo vt depu-
rificatōe: quia nō fuit publicū sicut ill-
la. Et similt' p'firmatiōem: et ab eo ha-
buit aliū characterē et augmētū vt su-
pra. Et credo q' ch'is eā p'firmatū et ba-
ptizant: sicut fm sc'm Thom. p'firma-
uit ap'los. Et ab eucharistia memoriā
passionis: augmētū grē: actuale deuoti-
onē: et solatiū d' absentia corporali filij.
A m'rimonio fm Alb. habuit fidē et sa-
cramētū. i. figurā vnionis p'bi ad na-
turā humanā: et etiā augmētū vt sup-
Ab extrema vnctioe habuit signū p'fe-
cre victorie et future gl'ie: et loco remis-
siois ventaliū/remissioem doloris mor-
tis: fm Alb. Ordines nō habuit: vt p'
humilitatē cōformaret alijs mulierib'
q' excludunt' p'pter tria ab ordinū susce-
ptioe fm Alber. s. indignitatē sex': fra-
gilitatē peccādi: et incōgruitatē regi-
minis. A sacramento p'nie habuit aug-
mētū gratie. Et fm Alber. sua p'fessio
nō erat pctōz: s. recognitio bñficio-
rū dei. et sue incōgruitatē ad magnitudi-
dinē eoz. Credo tñ q' cū habit' volūta-
tis nre possint nos latere: fm sc'm Tho.
licz nō habit' itellec' fm Aris. nescie-
bat se esse ita deo gratā p'p' humilitatē
vñ mirabā i salutatioe angelica. qz fm
sc'm Tho. vere humill' nihil tā insolitū
q' sua exaltatio. Et p'p'nter p'fitebas-
tur de ventaliū p'ditionaliter: pura d'it

Tractatus III

cedo: si in tali op'e vltali deliquit p in
cautela vlt negligētia vel alio mō: dico
in eā culpā. qz bonaz mētū est zc. No-
ta agnoscere. s. dubitatuē: nō aut asser-
tue. z fm eūdem Alb. Joānes euāgeli-
sta fuit p̄fessor p̄tius eidē deputatus.
Sed qre ista nō sūt septa: Ad h respō-
det Alberr^o qz iō est. Primo: vt exerce-
atur deuotio fidelitū ad inq̄rēdū. Et se-
cūdo: qz deus vult nos qdam in via du-
bitare: vt veritatē desiderem^o in patria
Et tertio: quia sicut Aug^o. habz p̄ re-
gula in loquēdo de pctis qz de ea nō fit
q̄stio. ita loquēdo de v̄tutib^o ē p̄ncipiuz
p̄ se notū: qz qd bonū habuit quis cre-
atura: eo ipa nō fuit puata. qz fm Da-
masce. a nullo illustriū vincit. Ellice cō-
clusiones vt liber.

Casus. liiij.

O Verit^o liiij. Vtz possit
rōnabilr sciri cui^o figure et
colorz fuerit brā virgo: Ad
h̄ at sic r̄ndet Alb. sup. Dis-
us est. Beata p̄go fuit cōpetētis q̄nti-
tatis: z bone dispositōis mēbroz: sic z
chris. qz fill^o assimilaf generāt: sic vicz
vt tant^o nascat ex tanto: z talis ex tali
nisi sit error in natura ex impotētia: vlt
alif. Et fuit coloris ex albo z nigro cō-
positi. qz fm Joānicū sol^o iste color p̄-
cedit ab eq̄litate p̄plexiōis: z corp^o euer-
tico def mīaf fm Galenū z Cōstātinū.
Et habuit capillos nigros: qz cerebrū
oprime dispositū / fm Galenū z Con-
stātinū ē calidū z siccū. Lz em ad opati-
ones naturales cerebz debeat eē calidū
z humidū: ad qd sequunt capilli rubei:
t̄nad aiales dz eē vt d̄ tētū ē: ad qd seq̄t
qz capilli sint nigri: z p̄nter sequit^o ma-
toz pulcritudo supposita albedie faciei
z opposita supra se posita zc. Nigredo
t̄nilla capilloz z oculoz fuit r̄pata fm
eūdem. Et tal^o etiā p̄ oia fuit chris. Ex p̄-
missis seq̄t qz fuit pulcerrima. Q̄d̄t p̄z
Primo: qz oēs mulieres eā figurant es
fuerūt pulcre: vt Hester: Judith. Re-
becca: Rachel. Secdo: quia nobilitas z
pulcritudo corpis est fm nobilitatē aie

Uñ corp^o hūanū ē pulcerrimū. z nobili-
sima aia vt illa habuit corp^o nobilit^o
simū. Tertio: qz q̄ viderūt veronicā d̄t
cūt qz pulcerrimā facie rep̄ntet: z certuz
ē filiū silem fuisse m̄ri. Quarto: qz cay-
stias laudabilior ē in pulcritudine: sicut vlt
tupabilior icōtinētia i turpib^o. In p̄gē
ne at castitas fuit sūme laudabil. De h
t̄n seprura nihil dr. qz ipa scriptura fm
Alb. ē nobis speculū salutis: iō nō vult
laudare aliquā mulierē de eo qz mult^o ē
causa dānatiōis. Facit t̄n d̄ alicui^o mu-
lieris pulcritudine mētionē: nō vt lau-
det: sed incidēter ad ostendēdā cām alif
cui^o dicit vel facti: qd circa p̄gine non
accidebat. Sed p̄: Primo. Nā pulcri-
tudo mulieris est occasio mali. Eccl^o. 17.
Virgine ne p̄spicias zc. Sed p̄go oib^o
debut esse causa salutis. Sol. Pulcritu-
do est in se bona. sed in bono z oprimo
mali scādaltant ex d̄fectu suo: sicut scā-
daltabant i ch̄io Dar. v. z i deo qz p̄-
uersis pueris videt^o fm Bto. sup illud
q̄bon^o isrl^o de^o zc. Secdo: qz color glau-
cus attestat frigiditatē corpis frigidit^o:
q̄le debuit esse corp^o p̄gineū. Sol. Cū
grā sit nobilior q̄ natura: illa castitas
qz totaliter est a grā nobilior est ea q̄ est
a natura: z tāto magis grām manifest^o
stat q̄nto magis in natura. Et tō illud
corp^o nō fuit castū p̄ naturā: s̄z p̄ grām
z volūtatē. Et licz in p̄gine pugna nō
fuerit: t̄n p̄ferissimā habuit victoriaz:
cū inimic^o nō potuerit nec vincere nec
pugnare: vt dr Alb.

Prima igit^o p̄clusio hec est. Brā p̄go
fuit mediocris q̄ntitatis: z bone p̄porti-
onis mēbroz

Secda. Fuit coloris mixti ex albo et
rubeo

Tertia. Fuit etiā nigra oculis: z cap-
illis nigredine r̄pata

Quarta. Fuit etiā pulcerrima mu-
lierum.

Quinta. De^o noluit eā i seprura lau-
dare de pulcritudine. qz p̄t eē occasio ma-
li. Vlt^o dico ego: i signū qz de^o p̄ncipalr
curat de pulcritudine aie. Vlt^o qz de ea
nō fuerūt aliq̄ narrāda q̄ exigerēt fieri
de pulcritudine mētiōem

De quonibus impertinentibus

Sexta. Pulchritudo mulieris est causa erroris malis.
Septima. Beata virgo perfectissime videtur esse diabololum.

Casus lv.

Queritur. lv. Vtrum de simpliciter magis amet virginem quam luciferum: vel econverso? Et videtur quod luciferum: quia est deo magis dilectus in bono simpliciter. id est in substantia: quod et vult nobiliorum substantiam. id est angelicam naturam. sed beata virgo est magis dilecta in bono secundum quod. id est in accidentibus: puta in felicitate. Sed econtra videtur quod virginem: quod ego diligentes me diligo. Prover. viij. et propter magis diligentes magis diligit. Secundo. Amare est velle bonum. i. q. xx. et iij. dist. xxij. et i. i. gen. ca. xij. Igitur deus amat omnia: quod omnibus vult aliquid bonum. scilicet. Et amat omnia equaliter ex parte actus: quod eodem actu omnia amat. Non autem ex parte obiecti seu boni voluti: quod non omnibus vult idem bonum: sicut nec largitur. Sed quod ad bona naturalia amat magis nobiliora: quod vult eis maius bonum nature. id est naturam nobiliorum. Quo ad bona vero gratuita magis amat se amatores: quod vult eis maiorem amorem quam eum amant: et propter maiorem gratiam et gloriam. Simpliciter autem magis amat quem magis amat quantum ad bona gratie et glorie: quod per primo auctoritate. Nam secundum Augustinum super Iosue. De interioribus altis creaturas rationales magis amat membra intelligenti sui. Item ratione: quod eis vult maius bonum id est bonum infinitum. Igitur magis amat virginem quam simpliciter aliquid puram creaturam. Ad argumentum in oppositum dico quod si gloria est deus: sicut se simpliciter est ignobilior substantia angelica: sicut secundum quantum ad obiectum cui plungit quod deus vult omnibus predestinatis. Non enim vult his solum dare gloriam: sed etiam seipsum in primum. *Elicet igitur conclusiones.*

Prima. Deus omnes creaturas amat: verum non solum volendo: sed etiam faciendo eis bonum.

Secunda. Quo ad bona naturalia magis

gis amat nobiliora secundum suam naturam.

Tertia. Quo vero ad gratuita magis amat se amatores quam ad gratiam: et etiam quam ad gloriam: si sine amatores finaliter.

Quarta. Simpliciter loquendo magis amat quibus vult maiorem gloriam.

Quinta. Igitur simpliciter magis amat se deinde christum: deinde virginem gloriosam.

Casus lvi.

Queritur. lvi. Vtrum habens odium possit licentiariter communicare? Ad hoc respondet Aristoteles. iij. pre. xi. vij. ar. ij. et Duran. ordinis minorum quem ipse allegat quod dicunt quod ex illatio est iniurie sequitur primo odium in corde. secundo effectus: odium in opere tertio signum odium in ore. et quarto actio iniurie adversus auctorem eorum. Odium igitur quibus tenet expellere: quod quod appertinet malum adesse aut bonum abesse primo non propter aliquid bonum est vel alterius: est in morte et alii nec pro coiccare. Si autem habet quod times ex eis prosperitate alios opprimere iniuste: vel quia speras ex eis depositione alios iuste erigere: non est peccatum. Nota tamen quod non tenet gaudere de bono reipali inimici: ut sic de spirituali tamen et temporali ut expedit spirituali. Effectus autem odium si sit in substantia habendo beneficium seu bonum spirituale: est mortale. si illud bonum quod omnibus exhibere nolumus inimico communicare: ut oratione generalis vel predicacione. Si vero sit in subtrahendo bonum reipale: est mortale si illud bonum sit extreme necessarium: alius veniale. Si vero sit in inferendo malum: est mortale: si sit in ordine iniurie: nec licet communicatio rationi. Si vero sit secundum ordinem iniurie: semper odium non erit peccatum: etiam cum armis et iniuria iudicis satisfactat sibi de bonis inimici. Sed quod ad signum odium seu rancoris in ore siquidem malefactor offerat dignam satisfactionem: tenet quod eum ad amicitiam recte et ei loqui. Si autem non exhibet: aut exhibet semper plenam tenet nisi actio iniurie sit abolita preterea remissione: vel est dissimulatio: quod si alludit vel risit vel comedit cum offeso pro iniuria. Actio autem iniuriarum quod est quod nullum tenet remittere: imo et aliquando

Tractatus tertius

Casus lviij:

nō pōt: vt si iuria sit facta seruo v'l mo-
nacho v'l filio familias. Dec ex ill. Di-
co igit q' is q' offendit cōmunicare n̄ p̄r:
nisi offerat satisfactiōē si potest. Si ar.
ambo offenderūt: pōr in offendēdo sit p̄
oz in reconciliando, ceteris partib. **Q**
dico: quia interdū quis p̄leut cōticio i
fert valde magnū. **E**lice igit cō-

clusiones.
Pria. **Q**uādo ad p̄mū tra q'
ex mala volūrate volēt de bonis eius v'l
gaudet d' malo notabilē i pctō mortu-
li: nec pōt cōdicare.

Secūda. **Q**ui tñ vult malū p̄pter bonū
aliq' rōnabile: nō peccat: sed p̄ cōtū-

Tertia. **S**ilr q' non gaudet de bono
tpali. vt sic: s'z solū vt ordinat ad spūale
.i. vt est ad salutē anie.

Quarta. **Q**uicūq' itēdit subtrahere
inimico bonū spūale vel tpale generale
aut tpale extreme necariū: ē i mortali.

Quinta. **S**ecus q' spūale p̄riclare aut
tpale p̄riclare v'l de bñ esse.

Sexta. **Q**ui intendit inferre malū
notabile i ordinē iuris: v'l fm ordinem
iuris ex odio: ē i mortali. sec' fm ordi-
nē iuris sine odio.

Septima. **Q**ui nō vult loqui volēti sa-
tisfacere: cōtēdo iudiciū sibi māducat.

Octaua. **Q**ui nō vult remittere: sed
p̄seq' actionē iniuriar' semoro odio: licē
tē cōmunicat.

Nona. **Q**ui offendit et nō vult satis-
facere: iudiciū sibi māducat: quia fr' ei'
aliq' h'z p̄eum.

Decima. **Q**uādo post offensam is q'
accepte iuriā risit actorib' aliq' signū
amicicie ostēdit: ē facta reconciliatio. q' vi-
det' sufficere saltē i leuib.

Undecima. **Q**uādo offēso ē mutua p̄-
oz in offendendo debet eē pōr in recōci-
liādo ceteris partib.

Duodecima. **L**icē fm Archie. i die
resurrectōis. i. i aliq' illoz triū diez cōt-
cādū sit: tñ ab Eugenio emanauit bre-
ue ad frēm Joāne de capistrano datuz
rome. **D**ecētyvj. i q' declarat optie eē
satisfactū legi. si infra hebdomadā scēz
v'l infra octauā pasce q's cōicet.

Querit. lviij. vtrum fm
mētē sci Tho. et doctrinā ei'
teneat q's facere elemosinā
in extrema necessitate de ne-
cessario ad decētia vite: Ad q'd ex do-
ctria ei'. ij. q. xxxij. et. llij. di. xv. rideo
Etia h' sūt i doctrina bri Tho. dux sog-
lenes opiones: hñtes solēntissimos secta-
tores. **P**rio q' p̄tractabo materiā h'z opi-
nionē antiq'z thomistar' q' tuoz facien-
do. **P**rio ei declarabo mentē ei'. **S**ecū-
do p̄babo declaratiōz eē verā p' p̄ba eius.
Tertio ex dic' ei' arguā cōtra et solūā
Quarto p̄firmabo p' dic' thomistarū
oia dic'ia. **Q**uātū ad p̄mū sciendū est q'
bona hois dicitis sūt i q'druplici disse-
rentia. **P**rima s' necaria necessitate q'st
absoluta. i. sine qb' nō possit viuere ipse
et sui. quoz necessitatib' habet p̄videre:
puta valor q'nginta aureoz. **I**ta sūt
oia sine qb' nō possit viuere san' et valet
tāto tpe q'nto sua cōplexio durare pōt si
debite p̄uret. **V**erbi grā. **D**elicate nu-
trito ē necessari' p̄as tritice' et pellicea
tunica et equ' interdū. **S**ecūdo s' neces-
saria necessitate q'st p̄ditonata. i. sine q'
bus nō p̄t viuere decent ipse et sui. vt cētū
aurei. **I**ta sūt oia sine qb' nō possit viue-
re int' coequales sibi: sine nota auaricie
vel stulticie vel incultitatis vel paup'
ratis v'l hmōi. q' ad cibos aut vestes aut
ēqraturas aut palatia aut ornamenta
dom' aut hmōi. **S**ic nō viuere' decent
nobilitis cuz veste rusticana: nec ē forte
cū veste nobiliū fertali decent' viuere i
sesto solēt. nisi i aliq' casu. **S**z p' h' scē-
endū ē q' ad iudicandū q'd decēs et q'd i
decēs sit duplici reglā possum' vti. i. i
dic'io cōt' prudentiū et grauiū hoim: et
exēplis p̄uoseviuētū: q' q'ntūcūq' viliū
incedāt aut decent' viuūt: aut nō opant'
fm inclinatiōez p̄ruis. **N**ō ei est aliq'd
iudicādū decēs vel indecēs ex snia am-
bitiosoz. q' gustū habēt ifectū. **T**ertia
s' q' p̄inent' q'dē intra bona necessaria
ad decētia: s' tñ sic q' eis sublat' stat del-
cētia: et eis additis nō excedit decētia.
Termin' ei requisit' ad decētia non est

De questiōibus impertinētibus

indivisiōibilibs puta centū aurei: s; ē i qdā
 latitudine: puta si minus q̄ centū: z nec
 pl^o q̄ centū viginti: ita q̄ ista. xx. possūt
 addi z minui: stāte decētia. Quarta. s; f
 bona supflua. i. q̄cunq; excedūt q̄nq̄gin
 ta z cētū z viginti: ita q̄ n̄ sunt necaria
 ad viuere: nec ad decēter viuere sicut s; f
 centū in habēte ducēta viginti. Prima
 s; ḡf bona. i. q̄nq̄ginta aurei sint a. z se
 cūda. i. centū sint b. z tertia. i. xx. sint c.
 z q̄tra. i. alia centū sint d. S; ḡf de a. nul
 la est q̄d. qz oēs doctores pueniūt q̄ nul
 les tenet dea. facere elemosynam. imo
 nec licet. qz est charitatē: nisi in casu si
 eret hoc alicui p̄sone vtiliori p̄ bono cōl
 q̄d potes tue vite p̄ferre: vt si milles offe
 rat se morti p̄ duce. quod licet q̄uis nō
 sit necessariū. De ip̄o etiā d. nō ē q̄stio.
 qz oēs p̄cedūt q̄ cadit sub p̄cepto de eo
 facere elemosynā in extrema necessita
 te: vel etiā i necessitate vigente. seu q̄n
 apparent signap̄abilia extreme neces
 sitatis: etiā nō cōpareat adhuc paupe
 res extreme necessitatis: nō at als. De
 ip̄o p̄o c. i. xx. dico q̄ fm mentem sancti
 Tho. p̄t fieri elemosyna licite z etiam
 debet fieri. sed h̄ debet nō ē p̄ceptū: sed
 cōsiliū. nisi res ita se habeat q̄ sine inde
 centia notabili possit resartiri: qz etiam
 tūc ē p̄ceptū i extrema necessitate: s; eo
 casu quo p̄t fieri resartio. tam excidit
 a rōne necessarij ad decētia. De ip̄o p̄o
 b. i. centū dico p̄mo q̄ nō est p̄ceptū face
 re elemosynam. Et sc̄do q̄ nec cōsiliū.
 Et tertio q̄ nec licet fm mentem sancti
 Thome: nisi sit qd̄ modicū: qz viuere i
 decēter est vt ip̄e dicit inordinatum. i.
 p̄tra p̄tutē. i. affabilitatis seu amicitie.
 q̄ est pars iusticie. vt d̄ in. ij. q. cxiij.
 ar. ij. z q̄ quisq; ad primū debet se de
 lectabile exhibere vt decet in p̄bis. z fa
 c̄t vt d̄ i. iij. dist. xxxiij. q. j. ar. ij. Est
 aut̄ indecēs q̄ alijs vrentib; vestib; solē
 nitib;: tu velis inter eos eē cū vllib;: nisi i
 casu extreme necessitatis alteri: sed ve
 stes viles. nō dico quas iudicat ambiti
 osa pompa: sed q̄s cōmuns inia p̄baro
 rū z p̄uoloz exēpla: p̄demnat. Cū aut̄
 q̄s dando venerit ad modū viuendū ita
 vilē q̄ si vll^o incederet reputaret als re

phensibile. dico q̄ vltim^o q̄s nec tenetur
 nec debet facere elemosynā. qz q̄ n̄ licet
 facere p̄ amore dei z p̄tutis humilitatē
 z seculi p̄ceptu. nō est p̄ceptū facere p̄vi
 ta corpali. p̄xi. Et q̄rro q̄ in trib; casib;
 licet facere de eo elemosynā. i. p̄mo cuz
 mutat stat^o trāseūdo ad religionē. quā
 nobilis vel alt^o: tūc nō tenet viuere de
 cent fm statū quē relinq̄t. Et sc̄do q̄n d
 facili p̄t q̄s resartire ne appareat icon
 ueniēs: vt si in q̄dragēsimā det vestē pa
 schalis paupib; cū q̄s sc̄t se ante pascha
 habituz vñ aliā faciat. Et tertio q̄n oc
 currit in paupe necessitas maior q̄ de
 cētia: puta necessitas absoluta singlarē
 p̄sone: vel magna necessitas reipublice
 In his ei casib; elemosyna fit de ip̄o b
 laudabilē: s; n̄ ē i p̄cepto nisi sit qd̄ mo
 dicū. vel si sit multū tū de facili resartī
 ri p̄t vt n̄ appareat notabil^o indecētia: q̄
 casu tā excidit a rōne talis necessarij. Et
 si dicat q̄ h̄ q̄ si eēt p̄tutē indecēt vlt
 uere: n̄ liceret viuere indecēt p̄t^o extre
 mā necessitate fratris. dico q̄ aliqd̄ ē p̄
 p̄tutē aliq̄n qd̄ ex circūstantia sic hones
 tat vt fiat licitū z n̄ de p̄cepto: sic mort
 fame vt aliū nutrias eo casu q̄ ille esset
 respu. te vtilior: z vxorē sibi ad mouere
 man^o reformatrices pulcritudis: eo casu
 su q̄ p̄sultē vtro lasculenti. Si ēt dicat
 q̄ pl^o tenemur diligere vtrā fr̄is q̄ res
 nostras: dico q̄ est ver; sed eo casu q̄ vlt
 uere indecēt cogimur: qz est virtutis
 bonū: z vtro prudenti est graui^o morte
 honorifica. Cū q̄n q̄s dando tantū se
 attenuauerit i facultatib;: q̄ tā ita vilis
 icedere cogit sic vnq̄ inest p̄tutē i
 eodē statu. tūc tā paupes deo: cōmēder;
 qz ip̄e fecit totū qd̄ de^o erigit ab co: pu
 ra si matrōa nobil^o tā remāsit cū vnassog
 la z humillima veste ciuill: qz nō tenet
 hāc viderē z emere rusticana: z de rest
 duo paupē subuenire mortēt: alioq̄n to
 t^o mōs ēt religiosi n̄ solū plari s; ēt sub
 diti dānarent: q̄b; licz in necessitate ex
 trema elemosynā facere.

Quantū ad secūdu ad
 duco oia q̄ dicit sc̄tus Tho.
 In ista materia. S; ḡf sanct^o
 Tho. ij. q. q. xxij. art. vj. q̄

X

rit vtrū corpale elemosyna sit dāda d̄ ne
 cessario: z rīdet sic formalr: z de verbo
 ad p̄bū. Rūdo. Dicēdū q̄ necessartuz
 duplr̄ d̄r. Uno mō sine q̄ aliqd̄ eē n̄ p̄r.
 Et de talī necessario oīno ekyā dari n̄
 debet: pura si aliq̄s i necessitatē articlo
 p̄stitur̄ h̄ret solū vñ posset sustentari z
 filij sui z alij ad eū p̄tinētes. De h̄ ei ne
 cessario ekyā dare: est sibi z suis vitaz
 subtrahere: qd̄ n̄ lz. Sz h̄ dico: nisi for
 te tal casus imineret: vt subtrahēdo si
 bī daret alicui magne p̄sone: per quā ec
 clia v̄l respublica sustentaret: qz p̄ tal p̄
 sone liberatōe seipm̄ z suos laudabilr̄
 p̄sulo mortē expōderet: cū bonū cōe sit p̄
 p̄rio p̄ferendū. Alīo mō aliqd̄ d̄r: eē ne
 cessartū sine q̄ n̄ p̄t p̄uentent vitā trāsi
 gi: fm̄ p̄ditōne v̄l statū p̄pe p̄sone: z ali
 arū p̄sonaz: qz cura ei incūbit. Huius
 necessarij termin⁹ n̄ ē in indiuisibili p̄sti
 tur̄: sz mlr̄ addit: n̄ p̄r d̄iudicari eē v̄l
 tra tale necessariū: z mults̄ subtract⁹ ad
 huc remanet vñ possit aliq̄s p̄uentent
 transire fm̄ p̄riū statū. De h̄mōi ergo
 elemosynā dare est bonū: z nō cadit sub
 p̄cepto: sed sub p̄silio. Inordinatū esset
 aut̄ si aliq̄s tñ sibi de bonis p̄rijs sub
 traheret vt alijs largi ret: q̄ d̄ residuo v̄l
 tā n̄ posset transire p̄uentent: fm̄ p̄riuz
 statū. z negocia occurrētia. Null⁹ ei in
 conuenient viuere debet. Sz ad h̄ r̄ta
 st̄ excipiēda. Quoz p̄mū ē qn̄ aliq̄s sta
 tū mutat: pura p̄ religiois igressū. T̄
 ei oīa sua p̄pter ch̄m largiēs opus p̄fe
 ctiōis facit: se in alio statu ponēdo. Se
 cūdo: qz ea q̄ sibi subtrahit z si sine ne
 cessaria ad p̄uentiā vitē: tñ de facili re
 sartiri possūt vt nō sequat maximū icō
 ueniens. Tertio: qn̄ occurreret extrema
 necessitas alicui p̄uate p̄sone: v̄l ēt aliq̄
 magna necessitas reipublice. In his ei
 casibz laudabilr̄ aliq̄s p̄rmitteret id
 qd̄ ad decentiā sui statū p̄tinere viderit
 vt necitati maiorī subueniret. Per hec
 p̄r̄ de facili solutō ad obiecta. Hec s̄a.
 Tho. Vbi nota p̄mo q̄ qn̄ d̄r inordina
 tū. At̄ eēt: incipit loq̄ de b. nō loq̄ de c.
 de q̄ plus imediate loq̄bat. Hora scdo
 q̄ cū d̄r: sed ad h̄ r̄ta sūt excipiēda. Iy
 h̄ n̄ demōstrat id qd̄ sup̄ dixerat: s. q̄ nō

ē p̄ceptū dare ekyā de c. vt p̄r̄ intelli
 gat q̄ i ill̄ tribz casibz ekyā sit i p̄cepto
 qz iste sens⁹ ē p̄ eū. ibi: z i q̄rto. vbi exp̄s
 se d̄r vt patebit q̄ i illis casibz ē de p̄silio
 lio. Sz ly h̄ demōstrat id qd̄ imediate
 p̄miserat: s. q̄ ē inordinatū z illicitū v̄l
 uere indecent fm̄ suū statū. Hoc ei fal
 lit i tribz casibz i q̄bz licite h̄ fit: id̄ d̄r q̄
 q̄s laudabilr̄ faceret. Aliq̄ ar̄ text⁹ ha
 bēt: sed ab h̄: z n̄ sed ad h̄. Et hec lectio
 magis p̄gruit: z sensus ē plantoz. Itē i
 iij. dist. xv. q. ij. ar. iij. q̄stuncula p̄ma
 q̄rit sc̄tus Tho. Iy elemosyna sit dan
 da d̄ necessario: z rīdet sic formalr. Rū
 deo dicēdū ad p̄mā qōne q̄ d̄ rebz existē
 tibz d̄r aliqd̄ nob̄ necarium duplr̄. Uno
 mō d̄r aliqd̄ nob̄ necessariū: q̄ndigem⁹
 ad honeste viuēdū vel decent fm̄ statū
 n̄m. Sed talis decētia nō p̄sistit in ali
 q̄ indiuisibili. qz multis additis homo
 nō excedit statū sui p̄ditōne. z mlr̄ sub
 tractis p̄ditio sui status decent cōserua
 rur. Sz tātū posset addi q̄ eēt v̄ltra cō
 ditionē statū eius: z tantū d̄minuit q̄ n̄
 seruaret honestas: vel v̄lcial sui statū de
 centia. Et h̄ fm̄oe determinari n̄ p̄r: qz
 de singlaribz nō est iudiciū. sed stat⁹ i h̄
 prudētis arbitrio: z v̄nciōi q̄ docet de
 oibz. Hec ille. Et infra. Illud q̄ sine q̄
 n̄ p̄t eē vel viuere aliq̄s vel ip̄e vel ille
 cui⁹ curā habet: n̄ debet in ekyā exp̄
 di. Hoc ei d̄r necessariū simplr̄ q̄i neces
 sitate absoluta. nisi forte possit aliq̄s ne
 cessitas incūbar p̄ aliū modū resartiri:
 qz tā excidit ab hui⁹ necessitatē ratiōe.
 Similr̄ etiā illud q̄ subtracto n̄ p̄r ser
 uari decētia statū aliq̄ mō sui vel suoz n̄
 debet aliq̄s in ekyā expendere: nisi de
 facili resartiri possit: aut nisi aliq̄s sta
 tū mutare vellet. qz null⁹ debet indecē
 i aliq̄ statu māere: v̄l nisi necessitas aliq̄
 p̄ponderet vel alicui⁹ p̄sone specialis i
 necessitate v̄lcima existētis: v̄l ecclie v̄l
 reipublice. quia bonū gētis ē diuini⁹
 q̄ bonū vni⁹. Illud aut̄ q̄ posito v̄l sub
 tracto nibilo min⁹ decētia statū māer p̄r
 i ekyā dari. Et de h̄ est p̄silio n̄ p̄cep
 tū. Illud aut̄ qd̄ necessariū reputatur
 ad aliqd̄ qd̄ ē v̄ltra decentiam statū d̄c

De q̄onibus impertinentibus

bet in el'ynā dispensari. z h cadit sub p̄cepto. Hec ille. Qui deinde arguit p̄mo loco sic. Uidet q̄ nō sit dāda el'yna de necessario. qz fm Aug. peccat q̄ p̄po stare a q̄r. Sed ordo charitat' h̄ exigit: vt mag' hō sibi q̄ alii subueniat. q̄ peccat subtrahēdo sibi necariū vt alii tribuat. Ecce argumētū: sequitur. So. Ad p̄mū q̄ dīcēdū q̄ si al'qs necessariū sine q̄ nullo mō esse aut decent' viuere possz sibi subtraheret vt alij daret: ordinem charitat' subuerteret in b̄ficijs obfuscā. Nō ar si de alijs sine q̄b' p̄dicta esse p̄nt aliter q̄ sibi tribuat. qz p̄uosi ē de talib' bonis corp'alib' plus alijs q̄ sibi tribuere: vt in. ix. Eth. phus dr. Hec ille. Ex quib' patz q̄ dare c. z b. est consilium m̄.

p̄mo subueniat: q̄ necitati p̄p̄te vlt' p̄p̄t qz p̄ditōate. Et tō dr cōiter q̄ dare ele mosynā d̄ supfluo cadit i p̄cepto. Et s' m̄ mlt' etiā dare el'ynā ei q̄ ē in extrēa necitate. Dare ar d̄ eo qd̄ ē necariū necitate scda: nō ar de eo qd̄ ē necessariū necessitate p̄ma: qz h̄ esset p̄ ordinē charitat' Hec ille. Ex his ar arguit sic. Nā p̄ceptū leḡis obligat ad subueniendū p̄us necessitati absolute extraneoz/ q̄ necessitati p̄p̄te vel p̄p̄nqz p̄ditōate: vt dr scūs Tho. h̄ ar nō eet nisi eet p̄ceptū vt q̄s in extrēa necessitate daret necaria sibi ad d̄cētā. So. Dico p̄mo q̄ s. Tho mas i sūma/ mlt'a limitauit q̄ ex alioz op̄nōib' dixerat i sentēt'is. z fm alijs h̄ ē vnū: tōqz stādū ē dīcē. ij. ij. Dico sc̄o cūdo meli' qd̄ etiā in q̄rto sensu: q̄ non sit p̄ceptū el'ynā facere de ip̄o b. vlt' c. vt patuit. q̄ aut h̄c dr itelligunt in casu q̄ p̄t esse reseruatō: vt sit sensus. Qn̄ q̄s habz aliq̄ dāda i el'ynā ceter' parib' p̄t us suis debz subuenire q̄ alienis. s̄z p̄ p̄dērate necitate: debz eē ecouerso. s̄z si h̄nti veltē indecētē afferant. x. aurel: si tūc occurrat fr̄is extrēa necitas: p̄us illi necitati fr̄is absolute dz occurrere q̄ sue p̄ditōate: s̄z statī ista decē p̄ resartire ne magnū incōueniēs appareat. q̄ si nō p̄ resartire nec euadere sine mag' indecētā: nō tenet ex necitate. Un̄ ista debēt itelligi p̄cordit ad ea q̄ dīcunt in ij. ij. z q̄ subiūgit ibi i q̄rto i loq̄ mult'. Et q̄ sic senserit p̄z ex trib'. P̄rio: qz vt ex sup̄iorib' p̄z/ vbiqz tā i sūma q̄ i sentēt'is tenet q̄ d̄ necario ad decētā nō ē necariū nec licitū facere el'ynā/ nisi illō possit statī resartiri vlt' zc. Sc̄do: qz statim post illa s̄ba i r̄nōe ad p̄mū dr sic Ad p̄mū dīcēdū: q̄ facere aliqd̄ hōi ad qd̄ ex leḡ p̄cepto n̄ tenemur: ad superoḡatōez p̄ner: d̄ q̄ p̄silla dant. Et tō cū dare aliqd̄ de supfluo respectu p̄me nec cessitat' s̄z necario scda necitate ad subueniendū maiorī necitati/ z si nō sit necitas absolute: ē bonum ad qd̄ ex p̄cepto nō obligamur. Yō est superoḡatōis: et p̄ter h̄ de hoc est consiliū. Hec ille. Et si dīcāt q̄ loquit quādo paup nō habet extrēmā necessitatem neq̄ absolutam.

Quantū ad tertiu arguitur ex dīcē sc̄i Tho. p̄ditōate. qz aliq̄ dr q̄ vident p̄ditōate repugnare. Nā. iij. dist. z q. vbi s. arti. j. q̄st̄iūcula. iij. in q̄ q̄rit vtz el'yna cadat sub p̄cepto: sic r̄pōdet Ad q̄rtā q̄onē dīcēdū q̄ cum el'yna sit act' p̄utis: op̄tz q̄ aliq̄ mō cadat sub p̄cepto. qz p̄cepta legislatoris ad p̄utēz inducere inrēdūt: vt dr. ij. Eth. Hec ille. Et infra. Ordo ar subuētōis tal' debet eē q̄ntū ad duo. Ex p̄te eoz q̄b' subuenit: vt p̄mo sibi: postea sibi p̄lunctis subueniat. deinde extraneis. Sc̄do ex parte necessitat' tal' debz eē ordo: vt p̄us necessitati absolute subueniat q̄ alii cui necessitati p̄ditōate. q̄ est cū q̄s indiget aliq̄ ad sui stat' decentē p̄seruatōne. Et tō p̄ceptū leḡs ad h̄ obligat: vt illō qd̄ sup̄est alicui post subuētōem p̄fectā z sibi p̄uēt' p̄uta familie quā gubernare debz respectu vtriusqz necitat' in el'ynas expēdat ad subueniendū alijs respectu vtriusqz dīcētz necitatū. Sic natura illō qd̄ sibi de alimēto supfluit: ab actu nutritiue in q̄ artēdit q̄ i necessitas absoluta: z actu augmētatiue in q̄ artēdit q̄ i necessitas p̄ditōata: p̄parat ad p̄seruatōem speciei ḡnatiue p̄ruet' sūmistrās. Et s̄z p̄ceptū leḡs obligat q̄ etiā necitati extraneoz absolute

dleo q' vep e' de extrema z absoluta taz
 posita i actu: s'z tñ loquit' de extrēa mox
 futura cui' tā apparet' signa. qd parz.
 Tū qz istā necessitatē de maiore q' de
 e'ctie. Tū qz fm eū vbiq' nō ē pceptum
 dare elynā p' necessitatē decētie p'ctē
 alioqn oēs dānarent. Et ibidē ad qrtū
 dr. Tps ad qd obligat pceptū d' elynis
 factēdis ex pre accipiēz ē qñ apparēt s'
 gna pbabilia extreme nēctat' future n'
 si ei subuentat. vt cuz aliq's videt alios
 impotētes v' pigros ad subuēdū: z
 paupem idigētē cibo z potu z alijs vi
 re necessarijs: nec sibi satisfacere posse.
 nō em expectāda est vltia necessitas. qz
 tūc forte nō posset iuuari natura fame
 vel sicc' p'sūpta. Et pre p'o d'aris ē qñ hz
 hō multa qb' nō idiget neq' ad sustēta
 riōem vitē suā z suor: neq' ad decētem
 stat' sui p'seruatiōez: et tās paupes extre
 me nēctat' nō p'parerēt. Hec ille. Vbi
 nō intelligas q' hīs supflua teneat oib'
 paupib' dare n' s' i nēctate extrema v'
 qñ. i. qñ ē mox futura z tā apparet: alio
 qu si q's teneat subuētre idecētie oim
 paupēz petentiū: null' saluaret. Vñ qd
 dr: et tās paupes extreme nēctat' nō
 cōpareat: sic intellige sicut p'us ipse po
 suerat. s. qz ad huc nō sūt i nēctate extre
 ma: s'z tñ tā habēt signa ei' mox future
 Tertio: qz seq'ndo exēplū ei' p'z q' na
 tura id qd ē nēctariū augmēto p'p'io nō
 admistrat generatiue: vt p'z i bzuetis z
 hoib' bñ regular'. z si nō i victos q' plus
 coeūt q' natura req'rat: nō ex natural'
 inclinātiōe: sed ex phāta'ia puocāre na
 turā. Scōdo arguit. qz sic se habz ne
 cessariū ad nēctariū sicut nēctas ad ne
 cessitatē. qz. s. si de minus nēctato teneat
 q's subuētre mīnozi nēctari: et tās ma
 iozi tenebit de nēctato mag'. Sz de su
 p'fluo teneat q's et tās extra extraneā neces
 sitatē. s. si paupes extraneē necessitat'is
 nō cōpareat: vt dr s. Tho. Ergo i nēci
 tate extrema teneat d' necessario ad decē
 tiā. Sol. Intēdit s. Tho. paupes extre
 me nēctat' nō cōparere qñ extrema ne
 cessitas ē futura: s'z pbabilia signa eius
 sūt p'ntia. Et eodē mō vt dicitū ē qñ su
 pra dixit q' dare aliqd supflūū respectu
 p'me nēctat': s'z nēctariū scōda necessitatē
 ad subuēdū maiori nēctati et tās si nō
 sit absoluta zc. itelligit q' necessitas nō
 absoluta: z tñ maior q' necessitas decē
 tie sit qñ nō adest nēctas extrema q' est
 absoluta: s'z affunt signa eius pbabilia.
 Vñ extra necessitatē extrēmā v' qñ nul
 lus tenet elynā dare sub pcepto. Et nō
 ta q' extrema nēctas fm Pe. de pal. nō
 solū itelligit qñ hō ē in piculo mozt': s'z
 et tās q'uis s'firmat'. Tertio arguit:
 qz fm eū i nēctate extrēa oia sūt cōla.
 qd nō eēt nisi zc. So. Sūt cōla tūc oia
 q' dare ē pceptū: nō at nēctaria absolute
 qz ē p' rōnē vt surripias mibi panē meo
 um: eo casu q' ē mibi eq' vt tibi nēctari:
 pura qñ al' e nob fame eēt mozturus.
 Sūt forte et tās cōla ea q' dare ē p'stituz.
 sic q' tibi licet surripie illa: nec tñ ego da
 re teneor. Herūm pot' moztet' q' co
 gerē aliq'ē viuere indecent' Quarto
 Hā s. Tho. vj. qd. ar. xij. dr. q' i casu ne
 cessitat' cadit sub pcepto dare oia sua
 paupib'. So. Illa nēctas nō ē corp'al: s'z
 spūal: puta p' aie salute

Quantū ad quartū hac
 ten' i ordine pdi. itellererit
 scōiter docto. s. Tho. eo mō q'
 exposuit. s. q' d' nēctario ad decē
 tiā nō sit pceptū facere elynā: nisi eo ca
 su q' id qd dat tā exēctit a rōne tal' neces
 sariū. Hoc ar' p'z de Petro de tarā. l. ij.
 vif. xvj. q' lz nō sit itellererit s. Tho. tñ
 ipse tenuit: z s. Tho. videt ipm eē imita
 rū. z de sūma p'fes. l. ij. et. vij. z sūma
 P'isa. et. elynā p'mo. s. ij. z de archie. ij.
 p' re. et. j. c. xxiij. s. vl. z pent. Nec obstat
 si Durād' ē ordis p'dicator. z sensu op
 positū. qz h' dr ex sensu suo z nō ex mēte
 s'eti Tho. sic z Pe. d' pal. q' oppositū te
 ner: adducēs exēplū de Durād' q' cuz
 sua indecētia paupem vestitit. s'z dleo
 illō fēm nō fuisse pceptū: s'z p'stitū: alioqn
 nō fuisset rātū a ch'ro cōmendatū. Duo
 aut' vidēt s'eti Tho. a' it' itellererit. s. f.
 Hider z Rayno. tenētes op'niōnē Pe
 tri de pal. Hec aut' surra mēte antiq'
 rū doctoz thomistaz. d'cta sūt: qz op'io
 nō aliqñ mibi videbat pbabilior: mox

De questiōibus impertinētibz

demiores autē vt Rayneri^o in sum. 2 Jo
 annes nider vt dcm ē. 2 vt videt bone
 memo mgt Petr^o bergomē. 2 cōst do
 cti adhuc viuētes: sentiūt q̄ i casu extre
 me necessitatē: necessario sit elyna factē
 da de b. Ex q̄z mēte gōnem sic ptracto
 Pna pello. Hns de supfluo ad viuere
 lz sit necariū ad decentē viuere: tenet sub
 pcepto dare ex hīi extrema necessitate.
 Prt p. lio. liij. di. xv. q. ij. ar. j. q. liij. in
 corpe vbi dī: q̄ tenet q̄s p̄ subuenire nē
 rati absolute p̄: q̄s sue p̄ditionate. 2 q̄
 pceptū legis ē vt q̄s det necario ad de
 cētā. Prt ē rōe: q̄ tenemur maḡ vitā
 p̄i q̄ res n̄as: 2 n̄am corpale decētā
 amare: cū sit obiectū dignū. Et licz vi
 ro nobilit sit graui^o morte: viuere indecē
 ter p̄ suā imprudētā: vel negligētā vel
 violētā: sic p̄ fraternā pietatē: nisi su
 dicādo fallat. Scda pello. dare elynā
 de toto b. n̄ extrema necessitate neq̄ ē d̄ p̄
 cepto neq̄ de p̄silio: s̄ ē illicitū: q̄ nulli
 lz aliq̄ statū viuere indecentē: nisi p̄pter
 maiorē alit^o necessitatē. Tertia pello. Da
 re aliqd̄ d̄ b. extra necessitatem extremā
 p̄siliū. q̄ p̄fectōis ē p̄ aliq̄ q̄ sibi d̄ tpa
 libi velle: vt ali^o viuat se dēt^o. Quar
 ta. Nihil hns supflūū ad decentē viuere
 nec ad viuere: nulli tenet elynā facere de
 pcepto: nec d̄ p̄silio nisi i casu q̄ iuuaret
 respu: aut p̄sona respu: sevitior: q̄ nūc
 ē d̄ p̄silio eo q̄ bonū sit p̄ cōi salute expo
 nere vitā suā. Quia pello. Hns de su
 pfluo ad decētā tenet dare sub pcepto
 vbi adest nēctas decētē lz n̄ assit extre
 ma. liij. vbi s̄ ad q̄rū. Sz p̄ p̄dicta ar
 gū. j. Nā s̄ ē p̄ p̄ma 2 vltia pello ma
 le s̄ detmiasse f. Tho. t̄pus i q̄ obligat
 pceptū d̄ elyna dīcēs: q̄ ē q̄n dās hz sup
 flua vtrūq̄ necessitatē: 2 accipiēs ē i extrēa
 nēctate. 2c. So. Duo s̄ dāda i elyna. s.
 supflūū ad viuere: 2 ad decentē viuere.
 Due s̄ ēr nēctates q̄b dādū ē. s. nēcti
 tas extrema. 2 decētē. Scius Tho. q̄
 ex pte dat: assignat t̄ps i q̄ tenet dare oī
 necessitatē: q̄ illd̄ ē cū q̄s hz vtrūq̄ supflu
 um: n̄ at cū q̄s hz supflūū solū ad viuē
 re: q̄ n̄ tenet dare necessitatē decētē: n̄ at
 assignat illd̄ i q̄ tenet dare alit^o necessitatē
 n̄ aut oī. q̄ illd̄ ē etlā n̄ habeat supflūū

ad decētē viuere vt i extrēa nēctate. Si
 mlr ex pte accipiēs assignat t̄ps: i q̄ d̄z
 accipere a q̄libet hntē dāda: q̄ illd̄ ē et
 i extrēa nēctate: n̄ aut assignat illd̄ i q̄
 debet accipere ab aliq̄. sed nō ab oī: q̄
 illd̄ ē etlā i nēctate decētē. In q̄ debz ac
 cipe ab hntē supflua ad decētā. Sz p̄:
 q̄ peccabit mortāl^o oīs dīues videns
 pauperē indecēt indurū: 2 sic oēs dāna
 mur. So. Dico duplr: Pna q̄ nefesoyi
 dere quō dīues hns mlra supflua ad de
 cētā: q̄ facillime pro vna sua voluptate
 aut ambitōe exponeret mlra: possit h̄e
 charitatē v̄scera: cū videt paupes lace
 raros: 2 n̄ p̄parit. Nec tñ oēs nec valde
 mlri p̄p̄ dec dānant: q̄ n̄ sūt valde mul
 ti hntes tantū de supfluo: vt illud n̄ pos
 sit credere necessariū ad suā decēntiam.
 Scdo: forte dīcī p̄ q̄ lz cū q̄s ē in cadē
 do ad statū paup̄tatē: teneat hns supflu
 um ad decētā sustentare illuz ne cadat:
 p̄ q̄ tñ cecidit 2 tā ē in statu paup̄tatē
 nō tenet ei p̄uidere decētā nisi tāq̄ pau
 p̄: puta si videat eū nudas carnes pren
 dere: op̄fēdo illū. Frē p̄: q̄. f. Tho. q̄d̄.
 viij. ar. xij. d̄. q̄ hns supflua ad decētā
 n̄ peccat mortalit^o n̄ dando paup̄: q̄ n̄ ē i
 extrema necessitate: q̄ n̄ tenet dare hntē
 necessitatē decētē tm. So. Illud d̄z ē
 vey: q̄n tō illi nō dat: q̄ credit q̄ sibi oc
 currat aliq̄n maior nēctas. Vñ si hns
 necessitatē decētē perat a tali: 2 ille nō
 p̄silit p̄uret q̄ meli^o dispensabit elynā
 suā: tūc tenet dare illi. Item p̄: q̄ d̄ s.
 Tho. i. ij. q̄ dare. c. ē p̄siliū n̄ pceptū:
 2 mlro min^o pceptū ē dare b. So. Illd̄
 d̄ n̄ ē pceptū: q̄ n̄ obligat q̄s illd̄ dare
 p̄ q̄libz necessitate. lz p̄siliū sit dare p̄ nēcti
 tate decētē: cū q̄ statq̄ sit pceptū vt def
 p̄ aliq̄ necessitate. i. p̄ extrema. Frē p̄: quia
 ibi d̄ q̄ dare. b. ē laudabile. So. Etlā
 laudabile ē ponere vitā corpale n̄as p̄
 spūall^o p̄i. q̄ tñ ē de pcepto. Quia em
 dixerat q̄ n̄ licz viuere indecentē. excepte
 tres casus i q̄b d̄z indecent viuere: cū
 quo stat. q̄ in aliq̄ eoz hoc sit pceptum
 Frē p̄: q̄ in. liij. dīcī: q̄ dare necessariū
 ad decētā ad subueniendū necessitatē
 maiorē: est p̄siliū. Sed ista maior nēcti
 tas est extrema: q̄ 2c. So. Ista necessi
 X ij

Tractatus tertius

tas maior q̄ decēte si est extrema: q̄ ne
cessitas decēte h̄ gradus. Uñ ibi sub/
ditur: q̄ n̄ est absoluta. Habet autē sc̄da
Thomistay opinio p̄itarē vt credo: l̄ez
aliq̄n̄ aliā s̄m̄ locur̄.

Causa lviij.

Queritur lviij. Vtrum
sit simonia nec ne in sequen
tibz p̄ctibz. Petr̄ ei de furno
volēs aīe sue nūc z in postez
p̄uidere: puocat caplm̄ p̄uē z monaste
riū dīcēs se velle in ecclia el̄ erigere alta
re: z ei assignare libras q̄nq̄gita annui
z pennīs reddīt: hac lege vt dīcēt p̄uē
z teneat singlo die i eo missā celebrare:
z singlo anno antiuersariū facere: p̄ se et
suis defunctis: rēquens an hac lege velit
dīctū caplm̄ dēz reddītū acceptare. q̄ re
cusante tandē p̄cordāt in libris q̄nq̄gita
ra q̄nq̄. Henric̄ p̄o d̄ pureo: mot̄ eo fi
ne q̄ Petr̄. accessit tabellione ac testi
bus: donat altar̄ erigēdo ius extgēdi a
se z a suis hereditibz libras. lv. annui z p̄
petui reddīt. hac lege: vt si dīctū caplz
hūc reddītū p̄ctere voluerit: teneat ce
lebrare missā z facere antiuersariū vt s̄.
Deide rēqrīt dīctū caplm̄. an velit hūc
reddītū cū h̄ onere suscipere: z rēdet q̄ sic
z ad h̄ se p̄missiōe vl̄ pacto vl̄ instrumē
to obligat. Igit̄ ad h̄ q̄stū rēdeo duo
sa sc̄do. P̄uo ei p̄mittō ea ex q̄bz soluit
dubitatō: z sc̄do dīco ad easū. Quātū
ad p̄mū ex doctrīna s̄ri Tho. ij. q. i. c.
z. iij. dī. xxy. z q̄dl. vij. q. vj. ar. j. sic r̄n̄
dīc̄. Sc̄dū ē l̄gīt q̄ vt clare. ij. q. i. ar. j.
z q̄rto s̄riay etiā ar. j. q. j. collīgīt: sp̄ua
le ē duplex. s̄. p̄mo p̄ eētā: vt gra z p̄ru
res. q̄d vt d̄ q̄rto vbi s̄. ad tertū: n̄llo
mō vendi p̄r: nec sup̄ eo p̄r cadere deli
berata volūtas em̄p̄tōis. z intellige re
cte sentēdo. Et sc̄do p̄ cām. Et h̄ ē du
plex. s̄. p̄mū q̄d ē sp̄ualis gr̄e causa: vt sa
cra: z sc̄dm̄. i. actus q̄ ex sp̄uali gr̄a z sa
cro officio p̄cedit: z ad sp̄uale gr̄am dī
ponit. In diffinitōe autē simonie sumit̄
sp̄uale p̄ cām: vt d̄ q̄rto vbi s̄. ad q̄rū
Et h̄ sp̄uale vt d̄ ibi ad tertium in q̄n̄

tū est corpale h̄z q̄ndā sp̄m̄ q̄ vendi p̄r:
q̄uis n̄ ex h̄ q̄ est sp̄uale. Sc̄dū ē sc̄do
q̄ vt d̄ q̄rto ar. ij. q. iij. sic sp̄uale q̄d sub
p̄cto poni n̄ debet est duplex. s̄. ip̄a sacra
mēta: z actus cōp̄erēs ex officio sacro
tra duplex ē annexū sp̄uali. s̄. ip̄is sacris
vt vasa sacra z h̄mōi. z officijs sacris vt
decime z ius p̄onate. Sc̄dū tertio. q̄
sacrū p̄ cām q̄ll̄ causa gr̄e: nullo mō ven
di p̄r vt vbi q̄ d̄. Uñ d̄. ij. q. ar. ij. ad
sc̄dm̄ q̄ sacerdos nō accipit pecuniā q̄ll̄
p̄ctū p̄secratoris eucharistie aut missē cā
rate: h̄ ei eēt simoniacū: sed q̄ll̄ stipendū
um sue sustentatiōis. Hec ibi. Et. iij. ar.
ri. ij. q. j. ad q̄rū sic d̄. Facere pactiōē
de missa celebranda ē simoniacū sp̄. S̄
tū sacerdos nō habet alios sumpt̄ z nō
tenet ex officio missā cātare: p̄r accipe
denarios: sic p̄ductiōij sacerdotes facti
unt: nō q̄ll̄ p̄ctū missē: sed q̄ll̄ sustentamē
tū vite. Hec ibi: Et h̄ nō intelligas int
uenire pacto: q̄ h̄ eēt ip̄o facto vendē
re missam. q̄ vt d̄. ij. q. ar. j. ad q̄ntū:
noīe em̄p̄tōis z venditōis intelligit̄ oīs
p̄ctus nō gratuit̄. Hec ibi. Et q̄rto ar.
sc̄do ad p̄mū d̄. q̄ nō l̄ez p̄acti. s̄. p̄ annū
uersariū dīcēdo: vt patebit: z p̄r nec p̄
missa. Sed h̄ arguit̄ sic. q̄ extra de p̄
ben. in c. Significatiū. d̄ q̄dam canoy
nicos cuiā sacerdoti p̄bendā dedit̄ i
ecclia vt missā de brā p̄gine q̄ridie cele
braret: z papa illā pactiōē p̄firmavit
Ergo licite sacra z vendi z emi p̄r. So.
Ad h̄ s. Tho. q̄rto ar. ij. q. j. ad q̄ntū
sic d̄. Ibi n̄ fuit aliq̄ pacto: sed illi p̄be
de annexū fuit illud officiū cārandi mī
sā talē. Hec ibi. Idē autē sentit Anrōn.
de bus. z Glo. Sc̄dū ē q̄rto q̄ sacrum
p̄ cām q̄ll̄ causatiū a sacro officio vel sp̄u
ali gr̄a: s̄r actus ministrōy ecclie sp̄ua
les. Sicut ar̄ d̄. vij. q̄dl. q. vj. ar. j. et.
iij. ar. ij. q. ij. Actus dīcīt̄ sp̄ualis du
plicis. P̄uo q̄ntū ad p̄ncipiū: quia sc̄z
aliciū uenit ex sp̄uali dono vel officio
vt ep̄iscopo p̄secrare basilicas: z dīaco
no legere euangeliū. Et sc̄do ex p̄re s̄t
nis tm̄: vt quādo p̄ illū ad aliq̄d sp̄uale
puenit: vt docere artes liberales: quod
ē gentilibz conuenit. In p̄mis l̄gitur
vt dīcitur quarto vbi supra. non licet s̄

De q̄onibus impertinentibus

ne simonia locare opa sua: s̄z p̄t aliqd
recepti in sustentationem vite. in sc̄dis aut
p̄t q̄s emere vel vedere opa sua sed nō
illud sp̄uale q̄d ex eis adq̄rit. Hec ibi.
Et ad p̄mū ibi d̄r sic. Anniversariū ce
lebrare est sp̄ualis act̄ p̄mo mō. z ideo
nullo mō licet pacifet p̄ eo celebrando.
sed t̄n cū ex deuorōe aliqd dat eccl̄ie: te
net celebrare p̄ ill' p̄ q̄b̄ rogat. Hec ibi.
Et. ij. ar. ij. ad sc̄dm d̄r sic. Aliq̄ rpa
lia dant deū laudatib̄ siue p̄ viuis s̄z
ue p̄ mortuis: nō q̄si p̄ciū sed q̄si sustēta
tōis stipēdiū. z eo etiā tenore p̄ p̄cessio
nib̄ faciēdis i aliq̄ funere aliq̄ elyue re
cipiunt. Si aut̄ h̄mōi pacto interueniē
te fiat aut etiā cū interioe emptōis et
vē d̄itōis: simoniacū est. Hec ibi. Ubi
nota q̄ d̄ictū est. s̄z q̄ licite p̄ sp̄ualib̄
suscipiunt in sustentamētū vite: necessa
rio sine pacto accipiunt. Sciēdū ē q̄n
ro q̄ ad annexa sp̄ualib̄: vt d̄r. ij. ar. i.
s̄z q̄ eis aliqd est annexū dupl̄. P̄rio
sicut ex sp̄ualib̄ depēdes vt b̄nificiū ec
clesiasticū q̄d h̄ie nō licet nisi habēt b̄n
ficiū clericale. Et sc̄do sicut ad sp̄ualia
ordiatū: vt iusparronae q̄d ordinar ad
p̄sentādū clericos b̄nificiō eccl̄iastico: z
vāsa sacra q̄ ordinant ad vsum sacroz.
Primo mō annexa nullo mō vedere li
cet: q̄ sine sp̄ualib̄ esse nō possunt. z eis
vendit̄s illa vendi intelligunt. Reliq̄
aut̄ vendi possunt: licet nō inq̄ntum an
nexa) quia nō p̄supponūt sp̄ualia: sed ea
tēpore ordinis p̄cedunt. Hec ibi: quā
si verbatenus.

Quantū h̄o ad secundū
nūc respōdeo ad casum: z d̄i
co multa. Primo em̄ dico q̄
in sp̄ualib̄ sc̄do mō. q̄. s̄z sp̄
rituali. i. sup̄naturali dono vel officio
depēdet. cuiusmodi est anniversariū ce
lebrare vt d̄ictū est. q̄ntum ad deū z cō
scientiā sufficit ad euitandā simoniā q̄
q̄s nō intendat aliqd accipere p̄ tali actu
quasi p̄cto vendēdo actū suū. Q̄d parz
q̄ in dicto q̄d̄l. scr̄us Tho. tenet q̄ vā
dēs ad eccl̄iam aks nō itur nō cōmit̄
rit simoniā: si intendat pecuniā vt susten
tamentū: nō vt p̄ctum. Sed q̄ ad eccl̄ie

nam illud nō sufficit: quia si q̄s pacifca
tur q̄uis nō intendat nisi victū suū
quo ad eccl̄iam est simōiac: z subiacet
penis illatis a iure. Ubi d̄icit. ij. ar. iij.
ad sc̄dm. loquēs de actib̄ istis sic. Ubi
illicita esset ordinatio si in aliqua eccl̄ie
sua statueret q̄ nō fieret p̄cessio in fune
re allcui: nisi soluerz certā pecunie q̄n
titate. q̄z p̄ statutū tale p̄cluderet maḡ
officiū pietatis. Magis aut̄ licita est
ordinatio si statueret q̄ omnib̄ certam
elemosynā dantib̄ talis honor exhibet̄
ret. Prima em̄ ordinatio habet sp̄oet̄
eractōis. Secūda h̄o gratuite recom
p̄satiōis. Hec ibi. Et idē d̄r Ray. d̄i.
q̄ si in talib̄ cōstitutio sit affirmatiua.
vt qui fecerit sic: habeat sic: nō est simo
niaca: sicut si sit negatiua. vt q̄ nō fece
rit sic: nō habeat sic. Hec ille. Et idē te
net sūma Angelica. titu. Simonia. iij.
s̄z. r. addens q̄ ideo cōstitutio negatiua
habet spectem exactōis: q̄z p̄supponit
q̄ p̄ minorē nō fiat. nō aut̄ affirmatiua.
quia nō negat quin etiam fiat pro non
sic faciētib̄. Ex quib̄ parz id q̄ d̄ictū
est. quia. i. quo ad eccl̄iam non sufficit
bona z recta intentio: quia de ea non se
impedit. Certū est em̄ q̄ statuentes tam
negatiue q̄ affirmatiue possunt eandē
intentionem habere. z tamen illi iudic̄
cantur simoniaci z non isti propter ver
borum formam.

Dico secūdo corollarie sequit̄ ex h̄. d̄i
cto q̄ simoniacā est cōstitutio q̄ statuit
capitulū eccl̄ie matricis: ne aliquis de
sua parochia ad funus vocet aliq̄s rēf
glosos nisi vocet totū capitulū: habētū
rum aliquid temporale: quod tamē vo
care nō tenet. Est em̄ negatiua p̄stitutio.
Est etiā hec cōstitutio p̄ra eccl̄ia
sticam libertatē. que em̄ Innocētū v̄s
olatur quoties violatur p̄uilegiū: con
cessūz vniuersali eccl̄ie. cuiusmodi est
posse diuinas laudes circa funera p̄sol
uere tanq̄ dei ministros. z inde per ele
mosynas gratuitas recōp̄satiōem re
cipere. Cuius signum est: quia violatur
eccl̄iastica libertas si statuat aliqd re
stringendo funeralia: vt q̄ solum tot ce
rei portent: vel h̄mōi: vt d̄icit Arch̄ie
X iij

pisco Panor. Et addit Tamb. violat
 dicta libras in qntu particulari ecclia gra
 uat in privilegio vniuersal ecclie. Et ta
 to h est deteri. qnto grauamē ecclie ab
 ecclia ifert: ac si idē nō seipm amet. Si
 cur em fm scm Tho. i. ij. meli. ē (cete
 ris parib) bñ facere amico z punctioni
 q̄ alijs. ita ecouerso pei. ē ei malefacere
 Dico tertio q̄ pma forma casus ē simo
 niaca. qz ibi ē pactū. qd̄ prz ex diffinit
 one ei. cū pactū sit duoz plurūve i idē
 placitū seu p̄sensu. ff. de pactis. l. pma.
 Dico q̄rto q̄ forma scda ē licita: qz nō ē
 pactū s; donatio reddit. cū onere faciē
 di annuerialiū. Hoc at̄ parz. qz i casu
 sup̄ allegato de p̄bēda cui allegatū est
 on. cāradl missaz nulla fuit pactio fm
 Tho. z alios. Est at̄ sile de h vt de Ho
 sti. q̄ de exp̄se in c. qm̄ enormis. extra ne
 pla. vi. suas: q̄ tale on. p̄t̄ annecti red
 ditib. Dicit tñ turtius fore relinq̄re sic.
 Relinq̄ tali ecclie annuatim decem li
 bras sup̄ tali possessiōe diuidēdas inrer
 eos solūmodo q̄ meo annuerialiō int̄
 erūt. z rogo vt fiat omni anno. Licz au
 tē h sit turti. tñ fm scm Thom. nō tene
 mur eligere vā turtiore: sed sufficit eli
 gere turtā. Sed h̄ p̄determinata argui
 tur multip̄. Primo sic. Nā i scda for
 ma ē pactū vel erit. s. qm̄ dicit̄ p̄uer. ac
 ceprabit. qz ibi ē pollicitratio q̄ ille polli
 cet̄ in posterū se daturū talē redditum
 Pollicitratio aut̄ transt̄ in pactuz qm̄ p
 nunctū vel lras acceptat. qz tā ibi ē duo
 rū p̄sensu. l. pactū. ff. de pollici. Ergo
 scda forma ē simoniaca. Sol. ibi nō est
 pollicitratio sed donatio int̄ viuos: quia
 donat̄ ius extigēdi q̄tānis de bōis suis
 q̄nq̄ginta q̄q̄ libras. Et idē ē si qd̄ sit
 sub p̄dicta formu scda legatū. Secūdo
 Nā fm Innoc. in c. qm̄ enoz. licz sit me
 ritorū aliq̄s reddit. p̄stituerē in ecclia
 vt ibi fiat annuerialiū p̄ aliq̄ tñ h non
 p̄t̄ p̄stitui p̄ donationē: qz nō licz ei ap
 p̄tere p̄ditōes spūales. sed p̄t̄ p̄stitui
 p̄ eos q̄ habēt annuerialiū facere. Et
 allegat caplū significare. extra de p̄bē.
 vbi. s. d. q̄ canonici instituētes dictā p̄
 bendā p̄tuerūt p̄firmatōez a p̄tifice.
 Ergo scda forma nō licz. So. Illō on.

vel ista p̄ditio p̄t̄ institui z apponi a eō
 stituerē redditū. nec dicti canonici p̄t̄
 nerūt p̄firmatōez: nisi qz dubitabāt vt
 nō credebāt se id potuisse facere vt ille
 p̄tract. esset rat. vt innuit Joā. and.
 Papa p̄o p̄firmat̄ nō approbādo ma
 lū: sed id qd̄ licite factum est stabiliēdo.
 Nūc p̄o tā nō ē dubiū ex q̄ papa sic ap
 probauit. z sō rō nō sequit̄. Et p̄terea
 nō est sile q̄ ad h de bñficio vel redditū
 eccliaficio: cui. s. disp̄sator. ē papa vel
 epus. z de redditū isto q̄ nouit̄ instituit̄
 a laico: q. s. nō est in disp̄satorē p̄dictoz
 nisi post p̄stitutiōem. Tertio: nā licz sū
 cerdoti locare opa sua fm glo. in c. signi
 ficatū. extra de p̄bē. z fm Abbatē ibi.
 z in c. qm̄ enoz. extra ne pla. vi. suas. z i
 c. tua nos. extra d̄ simo. Ergo licz ei pa
 cisci de annuerialiō. z p̄seq̄nt pma for
 ma est licita. Sol. Dico p̄mo q̄ fm bea
 tū Tho. i. q̄dā q̄d̄. z Archie. florē. i. ij.
 par. ti. j. in his q̄ sūt de iure diuino stan
 dū est magis s̄nie theologoz. vt bñ pro
 bat s. Tho. Et licz Petr. de ancha. h̄
 neger: tñ ei nō stat. qz nimis fauet iuri
 positiuo. Tñ Anto. de butrio magnus
 decretalista sentit cū scō Tho. Tñ z ex
 p̄fētia docet q̄ in p̄dictis canonice mul
 tū z interdū inep̄issime fallunt. vt in
 materia d̄ voto: z de simo. in q̄ multū di
 cūt multa falsa z repugnātia: qz diffini
 tiōes nō intelligūt: vt al̄s ostēdet: z pa
 tet ex dictis Abbat. i. c. lrasurā. extra d̄
 voto z vo. redē. Scdū ē i gr̄ s. Tho. di
 cētī q̄ nō licz sacerdoti locare opa sua i
 actib; spūalib; ex p̄e p̄ncipij. Est p̄tra
 h̄ dicat q̄ fm scm Tho. aliq̄ sacerdotes
 licite p̄ducunt. vt ex dictis prz. Dico q̄
 illa p̄ductio nō est emēdo aut vedendo
 vel pacificēdo. qz p̄batū est q̄ cū tpe dic
 aliq̄s licite spūalib; p̄cipere aliq̄d t̄pale
 sustēt amētū intelligit̄ deducto pacto.
 Tñ ista p̄ductio ē p̄ moduz el̄yne. Sic
 em̄ nō est simoniaca: z p̄sequent nec cuz
 pacto p̄stitutiō affirmata. ita nec talē
 ductio q̄ dicat: si voluer. eē meū dabo
 tibi h̄ z illd. z sacerdos h̄ acceptat: vt in
 telligat̄ p̄duct ad annū. sicut q̄s p̄duct
 ad die sic: Dñe do vob vl dabo talē ele
 mosynā: celebrētis hodie. p̄ me. z factū

De q̄onibus impertinētibus

dos hoc acceptat licite: et si alis nō eēt p̄ eo celebratur: cū nō teneat. Si ar vel let dicere. nolo celebrare p̄ t̄ato: det̄ mi hi tantū: tā incidit pactio. nec ille videt dare elemosynalr: nec iste amore z gr̄tis celebrare. Et sic est de p̄ductōe ad annū q̄ntū ad act̄ sp̄iales rōne p̄ncipiū z si nō q̄ntū ad alios. Et p̄firmant h̄: q̄ Bar. p̄sa. magn̄ theol. z legista z ca/ nonista ti. simon ta. j. §. xxv. cū recitast̄ dicitū Ray. dicit̄. Licet sacerdoti locare opa sua z aliqd̄ exigere p̄ p̄cessiōe ad quā n̄ teneat: subitū q̄ i oib̄ ist̄: v̄z ipe gr̄tis officiare: lz aliqd̄ recipiat. p̄ sūp̄t̄ibus. Nō ego sic itelligo. q̄ si ad talia n̄ teneat p̄ licite aliqd̄ recipere sine q̄ talia n̄ faceret dūm̄ esset pactū. nō aut̄ q̄ ad ea teneat: cū h̄ ē dīues. Dico sc̄do ad p̄ncipale argumētū q̄ esto q̄ nō sit i hac materia standū rheologo: n̄ standū est canonist̄: p̄sentētib̄ rheologo. p̄cipue si sint plures z solentiores. Contra abbatē aut̄ sūt Inno. z Hosti. in c. iij. ne plac̄ vi. cū q̄b̄ videt̄ eē Jo. an. q̄ eos adducit i c. significatū: nihil eis addēs. Dicit̄ em̄ Inno. q̄ sacerdos suis p̄obibant̄ nō p̄r vedere sp̄iale: et si indigeret. sed nō suis p̄r locare corpalia opa: nō aut̄ sp̄ialia. Et caueat in q̄t̄ ne isti sc̄rus q̄ ad int̄tione z r̄ba misceant̄. Et p̄ opa corporalia itelligit̄ ea q̄ a sp̄iali dono n̄ sūt: vt scribere z docere gr̄maticā v̄l h̄mōi Hortia aut̄ abbat̄is sūt hec. Na p̄mo b̄n̄fficia in q̄t̄ dant̄ p̄t̄ officia. So. Tū n̄ dant̄ ex pacto nisi simoniacē. Sc̄do q̄a in q̄t̄ m̄stionarij p̄ fuit̄o sp̄iali recipiunt ep̄ale. So. Si ista recipiunt ex pacto est simonia: vt dicit̄ ē. Tertio. nā v̄ica/ r̄io ep̄i p̄stituit̄ certa portio: z nō p̄ fuit̄ r̄ijs ep̄alib̄: vt p̄z in q̄t̄ in c. cū ex eo. de elec. li. vj. z i ca. puenit. de appel. Sol. Pro fuit̄ijs sp̄ialib̄ ex p̄te finis p̄r h̄re salarū ex pacto z v̄edēdo opa sua. sed p̄ sp̄ialib̄ ex p̄te p̄ncipiū p̄t̄ illō h̄re ex t̄a r̄atiōe sup̄ior̄ sine pacto. Quarto. Nā p̄ recipere recōp̄satiōem dānoz q̄ sustinet. So. Esto q̄ sacerdos q̄ lucrat̄ i scribēdo: z de h̄ v̄iuit̄: possit̄ i pactū deducere h̄ dānū: ex h̄ nō habet̄ q̄ possit̄ locare opa sua p̄ actib̄ dep̄dētib̄ a sup̄natu/

rali dono. Dico vltimo ad argumētū q̄ esto q̄ vez dicat abbas: h̄ etiā fm̄ euz nō est licitū: nisi sacerdoti q̄ nō p̄t̄ alit̄ de habere v̄n̄ honeste v̄iuat. Tū nō licet clericis q̄b̄ interdū paup̄tas eēt aie santas z delite misr̄at̄ luxurie z v̄antatū fomēta. Et his p̄z q̄ dicētes fm̄ s. Tho. licere pacisci p̄ anniuersario dī cēdo: aut̄ illū nō viderūt aut̄ nō intellexerūt. Et cū eo sentit̄ Rich. in. iij. z cōmuniter oēs theologi.

Casus lix.

Querit̄. lxx. Vtrum illa spina quam Glicēti tanq̄ sch̄i sanguine cruētatā venerant̄: amplior̄ reuerentia q̄ br̄a v̄go p̄sequenda sit: Rūdeo. Om̄issa tacita q̄one: an. f. q̄p̄t̄a sanguis ch̄i reperi possit̄ i terra: z supposita p̄tate huius sp̄ine: de q̄ null̄ sane mēt̄is p̄t̄ ambigere: cū id sc̄pture publice aut̄enticate testent̄. dico fm̄ sc̄m̄ doctore. ij. ij. q. etij. z. q. xvij. z. iij. dist. ix. q. triplex ē honor seu adoratio. Dulia. f. hyp̄dulia: ac lafe Dulia ē p̄r̄ q̄ honore p̄t̄i debēt̄. sūp̄iorib̄ creatur̄ sp̄edim̄. Dulia q̄ppe fuit̄itē sonat. Sumit̄ ar̄ dupl̄r̄. cōt̄. f. p̄ oi honore exhibito sup̄ior̄: siue de° siue angel° siue hō sit. z p̄rie p̄ honore vt dixim̄ exhibito sup̄iorib̄ creatur̄. sic p̄o h̄z mltas sp̄es. Alit̄ em̄ p̄rem z alit̄ regē honoram̄. Tū sumit̄ tertio p̄ honore quē su° exhibet̄ dño suo: vt p̄r̄ filio z h̄mōi. Dulia q̄ oēm rōnalē creaturaz veneramur: nisi dānata sit. i. i. malo obstinata. Quelib̄ em̄ rōnalē natura aut̄ habz aut̄ h̄re p̄t̄ del̄ gr̄am z p̄t̄itē. Quē liber q̄ angelū z hōiem nō dānatū dulia veneramur possibilr̄: maxie p̄o p̄sūles ac dños. q̄ p̄t̄itē p̄seruāde z adgenerāde p̄ficiunt̄: nisi sint i actu p̄cti m̄afeste. sic em̄ aliqd̄ h̄re honoz p̄t̄it̄. Diuites p̄o p̄t̄ diuitias honorare eo honore cui° diuitie sūt cāe. i. q̄ ad ext̄iorē p̄t̄it̄ p̄ctū n̄ ē. sūt em̄ altiores i repu. z ipe dē vltie sūt adiūmēta p̄t̄it̄. Reliq̄as p̄o sc̄croz ac vestes sūt veneramur tāq̄ sc̄o/

Tractatus III

Aliqd z sp vltimis aie corporeu instrm.
 Hypdulia vo sup dulia vl excellēs duli-
 lia ē. Est em vt idē dr ptus q creaturas
 vo spūali mō pūctas honoram. tales
 em supmū gdu i entibz tonēt vt sic. Vñ
 supma dulle specte: q hyp vl sup dulia
 dr veneramur. Ad hoz vo intellectuz
 sciēdū ē q ille mod⁹ q deo p pūctē crea-
 tura iūgīf oibz honorādis cōis ē. Pref
 hūc aut spēalē hnt qdā vt brā pgo q nō
 solū pūctē s; etiā mīnitātē deo pūctā ē
 pō hāc sicut dulia fm scēra hypdulia
 vt mī ē chīi veneramur. Ipaz clā chīi
 s; hūanitatē z patibulū crucis isto hoz
 noze adoram. Latria vo ē ptus q deū
 honore pgruo pseqmur: tāq. s. oim hoz
 noz pncipē. Sic aut honoram pmo q
 dē scām trinitatē. deinde vo hūanitas
 tē pbi icarnatī rōe vnite dectat. (Quis
 fm se adorēt hypdulia) deide hostiā: cō-
 ditonalr tñ: s; ritē psecrata. quaz tñ
 pditōnē nō oprz sp i oi. talē adoratiōe
 actualr: s; habitualr: vel meli⁹ pūctā
 mēte retinere. Deide patibulū crucis z
 ceteras imagies del inqntū imagies s;
 id ē grā rei imagate z nō grā sui. Hoc
 em generalr verē ē: nō solū fm fidē s; eti-
 am fm Arist. i. li. de memo. z remi. q lz
 diuersus sit mor⁹ animi q ds fert i ima-
 gine: vt ē qdā res in se putā auz vel la-
 pis) z q ds fert in representatū p illaz: tñ
 qñ anim⁹ fert in imaginē vt imago est
 eodē motu fert in vtrūq. z honor ima-
 ginis vt Remig⁹ testat: imaginato a;
 scribit. Licz vo adorem latria imagi-
 nē del irrōnalē: puta lignū: imaginē tñ
 rōnalē. i. hoiem nō sic adorem. pterea
 q fm se adorabilē hō: z pseqnt ille hoz
 noz videret hois z nō dei cē: z piculum
 imineret: ne adorās hoiem i creatura si-
 stat. De adoratiōe vo crucē sic dr s. Tho-
 mas. iij. q. xv. Honor nō debet creatu-
 re nisi rōnali. Vñ s; bñ vo debet honor
 rōne intellectual inqntū. s. eā repūtat. vl
 ei qūq; mō pūgīf. Prio mō reg⁹ ima-
 gine venerari pūcuerūt hoies. sedo vo
 ei⁹ vestimētū. vtrūq; aut venerat eadē
 veneratiōe q z regē. Si g; loqmur d ipa
 cruce in q chīs affir⁹ ē: vtrūq; mō est a
 nob venerāda. s. inqntū imago ē chīi ex
 tēst: z inqntū mēbra ei⁹ terigite z s; gūte
 pfulsa ē. Vtrūq; ar mō adoraf latria. qz
 eadē adoratiōe cū chīo eā veneramur.
 Vñ z cruce qñ crucifixum alloqmur z
 deprecamur. Quātū ar ad rōne ptractus
 adoram nō solū cruce: sedz oia q sunt
 chīi: iuxta Damas. iij. li. dicēte. Preciū
 osuz lignū z scificatiū ptractu sacri corū
 poris z sanguis decent adorandū cla-
 uos: indumēta: lanceā z sacra ei⁹ taber-
 nacula. Quia tñ ista nō sūt imago chīi
 sicut crux: s; imaginē crucis i omī ma-
 teria veneramur: nō aut clauoz vel hu-
 iusmodi. Nec ille. Et idē videt senisse
 s. Tho. ij. q. c. iij. Dia vo in hac qōne
 dicta sūt ei⁹ dē i loc⁹ allegatis. excepto
 eo qd dicitur de retētiōe habituali pditi-
 onis i hostia. S; circa pba ei⁹ occur-
 rit vna dubitatio. Nam videt opposita
 sepsisse. In. iij. em sniaz dr q crux chīi q
 illū terigite vt imago chīi adoraf latria
 s; vt qdā res adoraf hypdulia tanq; all-
 qd chīi: nō aut latria: eo q nō sit pars
 chīi. nec pseqnt adorāda eadē adoratiōe
 q chīs. Et his aut videt p surgerere pu-
 gnātia duplex. Prima qdē: qz in. iij. pre-
 dr q creature visibīli seu irrōnali null⁹
 debet honor nisi rōne rōnalis nature.
 In tertio vo dr q ipa crux pōt adorari
 vt res qdā. Secūda: qz in tertia pre dr:
 q crux rōne ptract⁹ adoraf latria. In ter-
 tio vo dr q nō adoraf latria nisi vt imago.
 Ad istā g; dubitatiōez soluit Joā. cap.
 q scētus doctor cū baccalaur⁹ esset: mī-
 ra sepsit in sentētijs fm famosas op-
 niones alioz: que postmoduz magister
 effectus correxit in sūma. Neq; vo hoc
 derogat tāto doctori: qz etiā Aug. mul-
 ta sua dicta retractauit: adeo vt lib: uz
 retractationū effecerit. Respōdet etiā
 magr Petr⁹ bergomēsis in suis crymoy-
 logijs. addēs ad pdictaz rñsionē q crux
 q chīm terigite v uplr adorari pōt. Pūct-
 mo. s. vt intelligat chīo pūctā. Et sedo
 vt intelligat diuisa. Et pmo qdēz mō
 adoraf latria: vt dr. iij. sniaz. Et sic ad
 pma repugnātiā dico q cū dr cruce pōt
 se adorari vt res qdā intelligit: imo ex
 pte dicit q adorari potest vt res chīi
 z pseqnter adoraf rōne rōnalis natu-

De quonibus impertinentibus

re. I. chri: quous alit vt itelligit et pueri
z alit vt ab eo itelligit diuisa. Ad scd
dicere q s. Tho. no sic dr in. iij. sic alle
gat: s; dr q crux adozat latra vt imago
chri: z vt res qda adozat hypdulia: non
aut negat qn adozet latra rone ptract.
Dens g scri Tho. e q trib; mois crux
adozat. i. vt imago: z vt res chri eidē cō
lūta: z vt res eiusdem ab eo diuisa. Et
tertio mō adozat hypdulia n obstāte q
sit chri ille honor. z nō cruc;) qz lz chris
i seipō adozari possit latra: qn tū adozā
tur i aliq suo sibi n pūcto: adozat i alto
z adozat hypdulia. Est aut z alia diffi
cultas i p̄bis feri Tho. Nā si ptract ad
mēbra chri ē rō sufficiens adozandi latra
videt sequi q brā pgo adozanda sit la
rria: qd p doctrinā ferōz ē. Sit q asel
lus q vsus ē dñs adozand⁹ eēt latra: et
et reliq; si haberent. So. Dico ad pri
mū iuxta pmissa q p̄p h nō est brā pgo
adozāda latra p̄ rōne supra allegatā
qz. s. est qd in se adozabile: vñ videt il
le honor latra ad creaturā: nō ad deū
terminari. Dico tñ q lz nō est talit adoz
rāda: est tñ taliter adozabilis. i. digna
adozari. i. latra: et h inq̄ntū est imago
dei. z forte etiā inq̄ntū p intellectū acci
piē vt aliqd chri eidē p̄unctū p ptractū
Altd ei est esse adozabile aliqd. altd qz
eē adozandū. Sic ēt altd est furē eē di
gnū suspēdio. z furē eē a me suspenden
dū. Ad altd dico q si ip̄e asell⁹ accipere
tur p intellectū vt aliqd actualit p̄un
ctū chri. adozaret latra: qz eadē adozā
rōe q z chris adozaret. Vt aliqd ar sey
paratū adozaret hypdulia. Nec v; hoc
mā videt: qz nobilitior est asellus ligno
cruc; z lapide sepulcri z terra calcata a
dño quā i locis p̄p̄missis veneramur. si
cut z in qdā cenobio galle qdā portio
calcamentoz ei⁹ adozat. Ad qdōne aut
agitatā deueniēs dico. q si loq̄mur de
honore exhibito alicui rei grā sui z non
altd p̄dct⁹ acule⁹ z spina nec mag; nec
rātū nec aliq mō est venerabilis: qz rei
rōnāl null⁹ debet honor grā sui. Si vō
deeo honore loq̄mur que alicui nāc ex
hibem⁹ grā altd: tūc iuxta p̄dctā dico
duo. Prīmū. q spina magis ē veneran

da. Scdm: q brā pgo ē mag; venerabi
lis. i. digna venerari. Prīmū p̄z. quia
spina adozāda ē sūmo honore. i. latra:
pgo at honore n sūmo. i. hypdulia. Pz
et scdm qz pgo ē digna venerari sūmo
honore. z cū h fm se est digna hypdulia
Et adozabilis ē sūmo honore rōe repū
tatiōis z ptract⁹. spina vō rōne ptractus
tūmō. Per hec ar q sc̄p̄tm⁹ bñ intellecta
solui possūt oia argumēta q in ista ma
teria fieri p̄sueuerūt. Arguit ei prīmo
Henric⁹ sic. Nulla inq̄t imago pōt esse
imago dei: qz fm Dama. Infigurabilis
est de⁹. g nlla imago adozāda ē latra.
So. De⁹ vt ē humanat⁹ h; imaginē: nā
de⁹ vere est crucifix⁹: et imaginē habet
diuinū suppositū cruci affixū. Scdō
arguit Duran. sic. Nā intelligēs nūq;
dr imaginē: vt imago est idē eē cū imā
ginato: s; sp̄ illa duo dr distincta: cum
sint ad iūctē relatiua. g nā qd vni eoz
attribuit puenit reliq;. So. Lz aia cuz
fert i imaginē vt sic: nō dicat imaginē eē
imaginatū: nō tñ ē necē q tūc neget vnu
ab alio vl faciat duos pcept⁹ de ill: sed
vno pceptu p̄cipit vtrūq; vñ ū i ordine
ad aliō Negat g aūs ad hūc sē sū: q oia
illa duo dr idē. i. vno pceptu fert i vtrū
qz z vno motu acti eēnt idē. Ad p̄barto
nē ar dico q aia ea q realit distinguunt
vno pceptu p̄cōcipit z iudicare qn vnu
eoz ad aliō referet: cū vnu relatiuū clau
dat i intellectu altd. Et lz imago vt sic
z imaginatū vt sic aliq̄ p̄cipibit vtrū
stinguat. tñ p̄bi qd ē vni⁹ attribuit altd
vz de veri. q. iij. ar. vij. Arguit t̄to
Holcor sup libz sapie sue. Latra ei ē
honor q soli dō exhibet. g nllī create cō
uenit: ois ar imago est creatura: g nllō
mō imago adozat latra. Solu. Sic la
rria soli dō puenit p se sine grā sui: ita z
creature p accidēs sine grā altd. i. di re
p̄icari puenit: q i seclā ē ḡtiosus.

Casus lx.

O Veritur lx. Vtrū altd
qd valeat si sacerdos dicat i
absolutōe: qdqd boni fecerz
sit tibi i r̄missiōz peccaminū

Tractatus tertius

Ad h. rñders. Tho. qd. l. ij. ar. xxvij. Et dicit mlti: pñu q pctor ē debitor pñie duplicif. Uno mō ex suo pco. alio mō ex infūctōe sacerdotis. Un si pfect/ for imponat miorē penā q̄ meret: resti/ diu evoluet aut hic aut in purgatorio. Si p̄o maiorē: nihilomin⁹ tenet facere si p̄: q̄ si moriat anq̄ expleat. n̄ erigerur ab eo nisi fm̄ q̄ntitatē pcti. s. Thom. i. l. ij. Scdm̄ ē: qz̄ d̄r q̄ op⁹ qd̄ aliq̄s fac̄ ex infūctōe sacerdotis duplr̄ valet penitē et. s. ex natura sua: z̄ p̄tute clausū: qz̄ magis valet ad expiandū pctm̄ q̄si p̄o arbitrio fieret. Tertiu ē: qz̄ d̄r q̄ sacerdos p̄r̄ infūgere pñiaz p̄o arbitrio z̄ p̄sillo alienoz̄ et arbitrio ip̄s penitētis: sic si d̄i taf: factas h̄ si potes: z̄ si nō potes: factas h̄: z̄ sille ē qñ dicit: qd̄d boni feceris z̄ c. q̄si d̄icat: grauius tibi pena eēt infū genda: sed volo q̄ oia bona a te facta et mala patient tolerata sint tibi i remissi onē pctoz̄. Et p̄ ista p̄ba illa q̄ facit pe nitens p̄ter exp̄siaz infūctōnē accipiūt maiorē p̄tute q̄ habeat ex se ad satisfā ciendū: Hec Tho. Uide q̄ in oī ope z̄c. marie i flagellis z̄ in p̄bis inturiō/ sis habēdo pariam satisfāc̄ p̄ pctis sic qñ factis infūctā pñiam.

Casus lxi.

Querit. lxi. Vtrū vnus p̄fessor possit mutare pñiam intunctā ab alio: et dico fm̄ Ray. q̄ sic. dūmō rria pcur/ rāt. P̄rio q̄ h̄ fiat discretē z̄ cū rōnabilit cā z̄ circa subditū suū q̄. s. ad p̄fessionē. d̄i. lxxxj. p̄sby. Excipiūt solū isti cas⁹. p̄m⁹ si pñia fuit publica maxie inchoa/ ta: qz̄ fm̄ Guil. debet req̄ri si commode p̄r̄ ille q̄ infūxit: ne scād̄ alize. Scdm̄ qñ est infūcta p̄ pctō reseruato sup̄iori fm̄ Guil. nisi vigeat necessitas aut suadeat vtilitas: qz̄ tūc p̄i ē credere q̄ in hmōi p̄cesserit p̄atē. Tertius qñ sup̄ior h̄ si/ bi reuauit fm̄ eūdē Guil. arg. l. di. ac/ cedēt. z̄ xxvij. q. ij. latore. z̄ i glo. v̄ usq̄ capl. Aliter siue idē siue ali⁹ sacerdos p̄r̄ h̄: tñ n̄ dz̄ facere nisi examinata cāp̄t quā infūcta est fm̄ Ray. Propt̄ qd̄ vi

detur q̄ non possit fieri nisi facta gñalt p̄fessioe si oia pctā p̄cernit: vel sp̄ali: si p̄ aliq̄ sp̄alr̄ imposta ē: nisi sit euidēs q̄ penitēs ip̄am explere n̄ possit: qz̄ n̄ de bet dari medicina nisi cognito morbo.

Casus lxiij.

Queritur. lxiij. Vtrum aliq̄s i extremis possit facere p̄uēra pñiaz: Rñdet h̄ sen/ tētia theol. z̄ cano. maxie s. Tho. l. ij. dist. xx. q. j. ar. j. q. j. q̄ q̄d̄tu hō viuit p̄r̄ verā agere pñiam. qd̄ p̄bat Aug. li. de pñia de latrone Lu. xxij. et Ezech. xvij. In q̄cūq̄ hora z̄ c. exm̄ de Siluestro scdo. d̄ pe. di. vij. Nemo. Sz̄ in vix aut nūq̄ sit vera pñia i morte qz̄ aut hō sb̄ito morit̄ z̄ res sua ē expedita Credo q̄ dñs nūq̄ h̄ p̄mitteit nisi i p̄ssi mis hoib⁹: et credo q̄ sit pessimū signū et̄nemort̄. Et si p̄p̄dat se mort̄: adhuc vix p̄r̄ penitere. rōnē assignat Seo. l. ij. ex p̄bis Augu. de p̄a pñia. P̄rio. qz̄ re q̄rit vsus liberij arbitrij q̄ volūtas libe re detestet pctm̄. Sz̄ vsus hic timore et dolore impedit. Un Aug. de p̄a pñia. Difficile ē vt tunc sit p̄a pñia qñ tālra v̄it: qñ cruciat̄ mēbra ligat: z̄ dolo: l̄/ sū opprimt: vt vix hō aliq̄d altō cogita re valeat. melior ē tñ seraq̄ nlla. Scdm̄ qz̄ n̄ solū dz̄ eē volūtaria: sed p̄p̄ deum. Un s. Tho. in. l. ij. d̄r: q̄ Antioch⁹ n̄ p̄e penituit. ij. Mach. x. qz̄ h̄ faciebat r̄io/ re pene. tō talis tā n̄ videt facere. p̄p̄ de/ um. sed esse videt sic q̄ p̄icit merces in mare. Aug. vbi s. Null⁹ expectet qñ pec care nō p̄r̄ arbitrij libertatē q̄rit de⁹. vt possit dolere p̄missa: n̄ necessitate: chari tatē: z̄ n̄ timore tm̄. qz̄ nō i solo timore viuit hō. Quē q̄ sero p̄t̄ter: optz̄ nō solū timere iudicem: sed z̄ diligere: qz̄ sine charitate nemo p̄r̄ salu⁹ eē. Hec ille. Tertio: qz̄ mal⁹ habit⁹ ē effect⁹ natural̄ hō d̄r. Tho. l. ij. vbi s. q̄ est difficile q̄ affect⁹ hois quē mlto tpe in aliq̄d inclū natū habuit: subito in p̄rtum mutetur. hō Aug. vbi s. Hec queritō si p̄rigat et in fine desperandū nō ē de ei⁹ remissō

De q̄onibus impertinētibus

Rōe: s; qm̄ vix raro ē tā iusta q̄uerstio/ timēdū est de eo: marie cū filij q̄s illicite dilexit sūt p̄ntes: m̄ds z vxor ad se vocēt: z cetera q̄ illicite dilexit. Vultos ex h̄ solet p̄nia decēpe sera. Dec ille. Ad do q̄rto fm̄ Alb magnū sup illd̄ Q̄uis scit si q̄uertat. z i; ḡcat: Joel. ij. Severitas iusticie diuine incerta ē inq̄r vtz deo i extremis velit dare gr̄am. qz tūc locū habz illd̄ Greg. Qui nō vult eū potuerit: iustū ē vt infligat ei nō posse eū voluerit. Vñ Prover. j. Vocauit zc. Hec Alber. Jo accipe p̄siliū dñi Ne tardes q̄uertit ad deū zc.

Casus. lxxij.

Queritur. lxxij. Vtz cir cūstātia t̄pis sacri pctm̄ aḡgner i infinitū: z p̄r sit necio p̄fiteāda: Rñ. Pro fundamēto argumētōz z dēstōis p̄mitto vñ ex s. tho. malo. q. ij. ar. vij. z. j. q. xvij. ar. vi. z. iij. di. xvj. q. iij. ar. ij. q. iij. s. q̄ nlla circūstātia aduentēs acruī trahit illum ad aliā sp̄z pcti: nisi ip̄a addat nouā repugnātiā ad rōnē. Addit at nouā repugnātiā qñ ip̄a ex se hz rōnē mali. s; qñ n̄ hz rōnē mali ex se: s; solū ex supposito aliēu^o p̄oris: n̄ trahit i aliā sp̄m. sic accipe pecuniā mltā nō ē malū nisi supposito q̄ sit aliā: tōq̄ n̄ trahit extra gen^o furti. Hec ex illo vtuat. Tūc arguo q̄ ista circūstātia sit aggrauās infinite. P̄rio. Nā ois circūstātia trahēs ad aliā sp̄m pcti aggruat i infinitū: z p̄r ē necio p̄fiteāda fm̄ cōem doctrinā serōz. S; ista ē h̄mōl. qz hz sp̄eālē repugnātia ad rōnē: qz p̄tinet i iustā t̄pis sacri. Cōfirmat: qz circūstātia sacri loci trahit ad aliā sp̄z. s; z sacri t̄pis. Secdo. Nā qñcūq̄ vno actu agit̄ duo p̄cepta: ibi ē circūstātia aggruās infinite: vtz. iij. vbl̄ s. q̄stūcula. iij. z oēs p̄cedūt. Sed qñ q̄s fornicat i festo: agit̄ duo p̄cepta. i. Nō me habere. z Nō facies op^o fuisse. qz peccatū ē op^o fuisse. Cōfirmat. qz s. Tho. ij. q. cxxij. ar. iij. ad scdm̄. dē q̄ maḡ fac p̄ceptū d̄ serificatōe festi peccās q̄ fa

clēs op^o corpale licetū. Cōfirmat etiā: qz Alex. d̄ ales i tertia sūme dē: q̄ tal̄ cōmittit vñ pctm̄ q̄ntum ad actū: z duo q̄ntū ad reatū. sic q̄ p̄ginē deflorādo ne car. Cōfirmat tertio: qz mlti doc. exp̄s se sepsere istā circūstātia esse p̄fiteāda nec cessāto. S; p̄ h̄ cōis schola sacri Tho. in q̄ nunq̄ vidit p̄tā nō sentierē i oppositū. Ad q̄onē igit̄ dico q̄ Alco. d̄ L. y. fm̄ inuit̄ q̄ntū ego legertm̄ hāc circūstātia ē d̄ necitate p̄fiteāda iniquis sup p̄bo: fuisse: z sup dēo Alex. de ales allegato vt credo forte nō sat̄ ex q̄st̄e vtrū q̄ itelligēs. Hūc deide secut^o ē Arch̄ eps flo: ē. ex ordīne p̄dicatōz tanq̄ cul^o studiū fuerit sp̄ fidelitū mores vitāq̄ restringere: z tanq̄ q̄ p̄fessor canonū snias pbicas aut theol. sacri Tho. plene diiudicare n̄ potuit: tertio loco emicuit summa rosella. deide p̄ceptozū diuine leḡ. i. Joā. nider ordīs p̄d. q̄ tñ tanq̄ theologus z mel^o doct^o i serō Tho. noluit asseruere: s; dubitatie loq̄ dices: q̄ forte ē necessaria: q̄ mō loq̄ndi vltio vltā ē summa angelica. Dico at op̄iones istoz stare nō posse: z hāc circūstātia nō aggruare i infinitū: nec ē p̄fiteāda necario: s; solū de hūc ē z p̄gruo. qd̄ p̄bo p̄mo sic. Ois circūstātia aggruās i infinitū dat pctō nouā sp̄m: trahēs illd̄ ad aliā gen^o: vt p̄z fm̄ oēs: p̄cipue sc̄m Tho. i loc̄ sup plus allegat̄. S; ista nō dat sp̄m pctō qz nō aggruat nisi supposita malignitate p̄ori. Accipe em̄ voluptatē ex femina i die festo fm̄ se nō repuḡt rōnē: alio qñ vir nō posset debitū reddere die festo sine pctō: etiā exact^o. S; sc̄m Tho. iij. di. cxxij. s; solū repugnat supposito q̄ n̄ sit sua: vlt̄ q̄ cā voluptatē coeat: vlt̄ q̄ ip̄e vir sit pctēs z exigēs qd̄ nō licz p̄f m̄a/ datū ecclē: s; ex se nō sit malū. qz etiā i die laudē possz q̄s z actionē z coitū oiz dinare. Vñ s. Tho. iij. di. cxxij. q. j. ar. v. q. ij. sic dē. Perere debitū i die festo nō ē circūstātia trahens ad aliā sp̄m pcti: vñ nō p̄r i infinitū aggruare. z tō nō peccat mortalt̄ vxor aut vir si i die festo duo d̄bitū perat. Secdo. Nā qñcūq̄ circūstātia aggruat i infinitū: z ē necario p̄fiteāda: op̄ret q̄ sit directe p̄ceptū sp̄e

etale. Sz in pposito nō ē sic. qz dē sancto
 Tho. ij. q. cxxij. ar. iij. ad pmū. q. illd
 pceptū de sanctificatiōe sabbati ipoztat
 cessatiōe a pctō solū figuratiue i sen-
 su morali: z nō ad lram. z i. ij. di. cxxvij
 q. j. ar. j. q. ij. ad scdm sic dī. Qpa fūllia
 mystice itelligunt pctā. sz ad lram opa
 fūllia dicunt/ ad qz exercitiū fuos dpu-
 taros hēam: i qbz debēt artes mecha-
 ntce dirigere: qz libales diuidūt. Dec
 ille. Et pfirmat: qz dē exponēdo illd p-
 ceptū/ facit mētiōe sp d opibz mecha-
 ntic: nunqz pō d pctō. qd vtiqz fecissz si
 ad lram voluisset pctā phibere. Cōfir-
 mat etiā: qz facere pvnū pceptū ad lraz
 z p aliō metaphozice fit circūstātia ne-
 cessaria: necario q fornicat hz pfiteri se
 ēt idolatrasse. qz fornicatio i scptur; dī
 metaphozice idolatria. Pato qz sic p il-
 lud pceptū: h nō ē nisi inqntū illd ē gna-
 le phibes oē pctm: vt dī s. Tho. ij. q. vbi
 s. Qd ar ē gnaie nō trahit ad spēm nec
 ponit i nūez cū spēali. vñ rape z dānsi-
 care iluste/ nō sūt duo pctā: nec due de-
 formitates. Ad pmūz g negat mator.
 De h ar s. Tho. iij. di. xvj. q. iij. ar. vl.
 q. iij. loqz. vbi expisse matorē negat dī.
 qz circūstātia spēm mutās pē i infintuz
 agguare. sz nō sp h facti: sz solū qn dīre-
 cre hz oppositiōez ad pceptū legis: z po-
 nit exēplū. qz ad pctm gule q ē pprope/
 addit hec circūstātia laute spēale defor-
 mitate: q etiā ex se pctm faceret. sz nō ē
 directe p legē: tōqz nō aggrauat i infi-
 nitū. Hec ex illo. Claz ē ar ex dictis q
 circūstātia tps nō repugnat directe p-
 cepto legē. Negat etiā minor: z pbatō.
 qz circūstātia tps sacri nō pnter intū/
 riā ei ex se: sz solū ex suppositiōe por; a/
 ctus mali. Ad pfirmatiōez dico q d tpe
 z loco ē sile q ad multa. Prio q ad h q
 vtrūqz ē circūstātia agguas ex supposi-
 tiōe por; act; mali: z pnr oē pctm i vtro-
 qz ē grau; ceter; paribz. Scdo qntū ad
 h q vtrūqz pē ē obiectū aie itēdet; opa-
 ri i pceptū sacri loci vl tps: z pnr vtrū-
 qz isto mō trahit ad aliā spēm: puta iob-
 bediētie vl pcept; vl hmōi. Et ista duo
 q dīxim; s. Tho. i de ma. q. ij. ar. vj in
 fine corpis tāgit dīcēs. Sī qz faciat ali

qd idēcēs i tpe sacro: tps sacz qd pside-
 raf vt circūstātia respectu act; idēcēs
 q i eo fit/ pē pūderari vt obiectū respēu
 alteri; act; circūstāti; q ē ptenere tps sa-
 crū. Hec ille. Et tertio q ad h q vtrūqz
 hz annexā circūstātia trahētē i aliā spe-
 cie qntū ad aliq z aggrauātē in infintū
 q ē circūstātia iobediētie. qz qd als cē-
 licitū: i tēpe vl loco sacro erit illicitū z
 mortale. sic arare i die festo. z iugulare
 latronē i ecclia. Vñ sic homicidiū intū-
 stū z i ecclia hz duplicē deformitātē: su-
 stū at vnā tm: ita labor manual; iniqu;
 puta trāsportatio rei furtiue i festo/ hz
 silt; duplicē deformitātē: equ; pō vnā tm
 Est ar dissile i vno. qz si a tpe secludā
 pceptū dei phibēt; op; aliqd z itelliga-
 mus deū tps festi pscrasse ad sibi q ad
 aliqd vacādū: silt; a loco secludam; pce-
 ptū dī vl ecclie d nō effūdēdo sāguie vl
 seie vl d nō furādo sacra: z itelligā; deū
 vl eccliaz pscrasse locū ecclie p diuis:
 stāre casu adhuc aliqd op; factū i loco
 sacro hēbit ex se repugnātiā ad rōnē: z
 nō solū i ordie ad pora: puta si sibi qz luy-
 dar: aut vtr coqscat vxore suā. vel ptās
 vidētā sāguis exerceat. Sec; ar de tpe
 qz tūc arare nō erit pctm: sic nec ludere
 ad pilā: in q labor ē mator. tōqz circūstā-
 tia loci aliqū trahit i aliā spēm: nō ar cir-
 cūstātia tps. Et hoz rō ē: qz loc; attrit;
 pē actiōe corpali trāsēntē: puta furto q
 tollit res iherēs: vl effusiōe sanguis vel
 seie: nō ar tps. Vñ sic pctā q sūt i ecclia
 z nō trāsēnt corpali i locū ipm: vt cogi-
 tatiōes male z pba q ex se hnt i aere siltē-
 re: nō aut attingere estructuras nisi p ac-
 cidēs: sūt qdē grauiora: sz nō trahūt in
 specie aliā. qz nō attingūt locū iurioso-
 sta nullū pctm factū i tpe sacro trāsfer-
 in spēm aliā: nisi vt dīcēt; est rōne circū-
 stātie annexē: qz non attingit iurioso-
 sacz tempus. Et notādū ē q licz mlti-
 ta mala fiant i ecclia: tm spēs sacrilegū
 agguates i infintū nō assignāt nisi tres:
 qz qūis forte z de h possit aliā rō reddi
 credo tm q ista sūt rō: qz illa tria sub pce-
 pro phibita sūt a deo vl pot; ecclia. vñ
 licz trsturare segetes z cōpmere vvas z
 mercari z facere ludos i ecclia/ ex se sūt

De quonibus impertinentibus

malū: et p̄r i altam sp̄m trahant: q̄ tñ
sub p̄cepto n̄ phibent: nō aggrauant in
finite. Ad sc̄dm autē dico q̄ ualet ad
oppositū: vt oñsum est. Ad p̄mā p̄fir/
mationē dico: q̄ duob; modis aliq̄s fac
p̄ aliq̄d p̄ceptū. Primo faciēdo p̄ inten
tionē primā p̄ceptientis. Et sc̄do facien
do p̄tra remota: sic p̄ illud p̄ceptū. Non
furaberis. facit p̄mo mō q̄ furat. et sc̄cu
do mō q̄ odit. q̄ de p̄faciēs illud p̄ceptū
in mēre intēdebat n̄ esse furandū vlti a/
te p̄o intēdebat dilectionē p̄imi et sul.
Quā ar q̄s facit p̄tra p̄ceptū aliq̄d sc̄do
mō: n̄ facit p̄tra illud solū et sp̄alr et di
recte: sed oia et indirecte: q̄ i vltio sine
oia p̄ueniūt. Nec facere sic p̄ceptum/
trahit in altā sp̄m. alioq̄ntis q̄ furatur
etiā cōmitteret deformitātē fornicatio
nis: sed solū facere p̄tra p̄ceptū directe
id ē q̄ntū ad intentionē primā: q̄d nō ē
in p̄posito. Sc̄tus Tho. aut loq̄r sc̄do
mō. Vel intendit sc̄tus Tho. vt de bo/
ne memorie mgr̄ Petr̄ bergo. q̄ tal fac
magis p̄ illud p̄ceptū intellectu meta/
phorice: et vt est q̄ddā p̄ceptū generale.
Ad sc̄dam p̄firmationē dico primo q̄
Alexander loq̄r eo mō q̄ et sc̄tus Tho.
nec oportet moueri p̄ exemplū q̄d ponit
q̄ sc̄ti interdū p̄ exaggerationē loquūt
i deestationē pctōp. Dico sc̄do q̄ n̄ co/
gimur auctoritatē ei⁹ recte aduer⁹ au
toritatē sc̄ti Tho. cui⁹ doctrina ē p̄ ec/
clia examinata et cōprobata: maxie q̄n
rū ad ea q̄ fidē moresq̄ p̄ernūt. Vel di
co tertio q̄ Alexander videt se firmare
in h̄ q̄ i noua lege p̄ceptū de sc̄rificarōe
sabbati obfuādū ē eo mō q̄ ecclia statu
it q̄ et ab op̄ib; suoz et a pctis mandat
abstinēdū s̄ ecclia loq̄r exhortatorie q̄
ad pctā et n̄ p̄ceptiue. q̄ nō ē credibile q̄
ip̄a illd p̄ceptū strictio: i mō q̄ de⁹ insti
tuerit dicētib; oib; q̄ maior acrimonia
i velt q̄ i noua lege fuabat. Ad sc̄lam
p̄firmatōz dico q̄ eo p̄ auctoritatē i hac
p̄te n̄ ē stādū. q̄ i efficacitē arguūt i sensu
mystico arguēdo sic. De op̄ fuisse i fe/
sto. phibet p̄ctm ē op̄ fuisse et. Postq̄
ista p̄scripserā interloqundū oblata mihi
ē epla illi⁹ p̄clari thomiste et v̄ri sc̄rissi/
mi mgr̄. Petri bergo. ad quādam amicūm

suū sic dicēt. Venerabil' p̄ p̄missa rey
com. De circūstātia t̄pis nouerit q̄ tā
diu venerabiles p̄res atq̄ doctores sa/
cri. s. mgr̄ Gabriel de barchinona. mgr̄
Uercellin⁹ d̄ uercell: mgr̄ Angel⁹ d̄ nir
dono: d̄na Ludouic⁹ d̄ neapoli: q̄ dispu
tauit p̄ totū gn̄ale caplm̄ firm̄ minor. et
postea fact⁹ ē monach⁹. fr̄ Antoni⁹ de
sc̄to Germano de p̄cellis. fr̄ Discus de
cathalonia. et frater Joānes de calopia
in quētu bononiēsi me p̄ite diffinierūt
et cluserūt p̄ prenegatiua de mente s̄ā
eti doctozis et p̄ rei p̄rate. q̄rū rōnes et
allegatiōes dimittit: q̄ nimis longum
ēēt cūcta narrare. nec obstat q̄ d̄. ij. ij.
q̄. cxvij. ar. liij. ad sc̄dm: q̄ pctm̄ mortale
ē op̄ fuisse. et q̄ magis facit p̄ istud p̄ce
ptum peccās mortāl' i festo q̄ exercēs
op̄ manuale: q̄ vt ibi d̄ ad p̄mū istd p̄
ceptū q̄ ad cessationē a pctis et q̄erē mē
tis i deo ē gn̄ale. generalia aut̄ nihil ad
dūt sup̄ specialia. nec generale numera
tur cū sp̄ali: sic homicidiū nō aggraua
tur ex p̄cepto generali. s. deelia a malo/
vl' noli peccare. Itē illd p̄ceptū sc̄tu s̄
sensū litteralē intelligit solū de epe ma
nuali seu mechanico: s̄ q̄ ad pctā mor/
talia intelligit solū s̄ sc̄m̄ mysticū: vt d̄
ibi. et in. ij. sen. dist. xxxvij. q̄. j. ar. j. et su
p̄ Bar. c. xij. col. liij. Et bñ sc̄t; q̄ argu
mētū n̄ trahit a sensu mystico: sed tm̄ a
lrali s̄ Dion. et Aug. et sc̄m̄ Tho. Nec
obstat et q̄ circūstātia de festo p̄ p̄side
rari vt obiectū resp̄cū illi⁹ act⁹ q̄ ē p̄tēne
re t̄pis sac̄: q̄ illd ē p̄ter intētionē peccā
tis vt p̄limū. s̄ nlla circūstātia q̄ ē p̄ter
intētionē peccātis dat sp̄m peccato: vt
d̄ p̄ma sc̄de. q̄. lxxij. ar. j. et vij. in corpe
Hec ille. Pro cui⁹ p̄bis nota p̄mo q̄
cū dicit generale n̄ aggrauare speciale
n̄ vult d̄ cere q̄n pctm̄ i festo sit grau⁹
s̄ q̄ n̄ ē grau⁹ ex illo p̄cepto: non facies
op̄ fuisse. q̄d pctā n̄ phibet faciēda: s̄ si/
gnificat eo mō q̄ p̄ceptū de circūstātie
n̄ obligabat ad succidēdū malos affect⁹
s̄ sc̄at h̄ ē faciēdū. ē ar grau⁹ ex ip̄a s̄ā
critate t̄pis: q̄ p̄tēnis: s̄ ista grauitas n̄
sit nisi in eadē specie: et ex supposito p̄
oz i ordiatōis vt d̄z ē. Nota sc̄do q̄ v̄z
mgr̄. q̄. ij. ar. vj. i. cor. dupl' circūstātia

De questiōibus impertinētibus

deciōez sup. pposito: vt intelligat de pposito cū animi pmissiōe. Nec ex abba re. Scilicet est qnto q vel abbas n̄ inrellerit canonicas: dicētes vorū eē ppositū aliqd factēdi: vel canonicū intellexerūt qd seruorū: Nā si fm eos vorū ē ppositū cū pmissiōe: dicta s. Tho. nō euerūt theoricā canonicā. qz eodez mō sumūt vorū vt scūs Tho. Si pō ē ppositū sine pmissiōe. ipi n̄ intelligūt qd sit vorū: de cui rōne est pmissiō. Tū qz causat vorū ex qdā pollicitatiōe. vt i. l. j. ff. de pollici. Tū qz scptura vbiqz inuit vorū eē pmissiōe: fm illud Deuf. xxiij. Si vorū rē. Et subdit. Facies sic pmissiōi dno: nūqz pō innuit q sit solū ppositū. Tū qz idē tenet Archid. i. c. d. bōa di. xvij. q. j. Tū qz idē prz ex ei dīffinitōe fz oēs theologos. qb i h standū est: qz vorū ē act latrīe q cultū exhibet dō q ē obiectū theologie qē scia de dō. vt prz ex suo noie. Quārū ad scdm pma opīnō ē oim canonicāz cōst dicētū q tal ad seculū redire n̄ p̄ nec licite p̄trahere sed ē religio in gñe vel i specie obligat qz aliq dicit q talis ē solennit. p̄fessus aliq pō q nō: licz ad seculū redire n̄ possit. Nā Inno. i. c. p̄sult. de regul. tenet q iste sit ver religioſus. nec teneat m̄i montū ab eo p̄tractū. qz inq̄ p̄positum mutādī vitā cū sit qdā vorū: solennit. zaf p̄ habitū susceptiōne: qd ē tenet Hoſti. z Glinc. dicētes. q si iste vorū habuisset icognitā: illa potuisset incōntrānti alri nubere. qsi p̄ h p̄positū solennit. zaf p̄ habitū susceptiōne dissolutum fuerit m̄imontū nō p̄sumatū: qd Jo. an. d̄t p̄bari p. c. b̄nificiū. de regula. li. vj. vbi d̄t q b̄nificiū susceptiōne habitū nouitior p̄t alfi p̄ferri: si euidēt apparet eū voluisse vitā absolute mutare: z cum hac opīnōe trāsit d̄ns An. in c. p̄sult. z fe/ re oēs scribētes. Sed d̄ns Lardi. tenet istū n̄ eē ver religioſū: qz ad seculū redire n̄ possit z p̄r teneret m̄imontū ab illo p̄tractū: qz inq̄ p̄ susceptiōne habitū n̄ sit p̄fessio tacita vel exp̄sa: z p̄r vorū n̄ ē solennit. q ad d̄rtmēre m̄imontū p̄ p̄ctū. p. ca. vnticū. de voto. l. b. vj. z ita refere se p̄sultisse i facto. Sed optio canonicāz stare n̄ p̄t. Quicūqz ei obligat religioſū obligat superioris p̄ce pro vl p̄po voto. Sz iste n̄ obligat religioſū superioris p̄cepro: vt p̄cedūt canonicas. Sz arguo. neqz p̄po voto: qz de rōe vōtē p̄missiō: vt patuit: quā iste nō fecit. Vñ b̄n d̄t Panoz. q doctria b̄ri Tho. imo oim theologoz: canonicāz theoricāz euerūt. Specialt̄ ar optio cōtor. i. Inno. z seq̄tū stare n̄ p̄t. Nā oē vorū sic solennit. vt possit seq̄s m̄imontū d̄rtmēre: ē solennitatum p ordinē sacry p̄fessione exp̄sa vl tacitā factā alleuit religioſū approbat. z n̄ alit. qd prz i d̄t cro c. vntico. Sz iste n̄ ē p̄fessio exp̄sa vel tacite. qd p̄ p̄mo p. c. ex trāsmissa. extra de renun. vbi clare prz q vorū intrādī religioſū z p̄positū p̄seuerādī s̄ll nec factū unt religioſū p̄ habitū susceptiōez nec alle quā iducūt p̄fessione. Et scdo p. ca. ad applicā. de regu. vbi prz q p̄fessio fieri n̄ p̄t sine p̄sensu p̄fiteri: z monasterij: qd n̄ intēdit istū ad p̄fessionē recipē dādo habitū nouitior. Sz vult mores ei exp̄iri. Et sc̄to qz cū ista p̄fessio sit q̄st qdā contractū z hincide oriat obligatio reciprocā: n̄ p̄t p̄sistere ex p̄te vnticū. l. i. oib. ff. de act. z obli. Scda ar optio ē Petr̄ de Palude. z Frā. de zāba. q susceptiō habitū religioſū cū firmo p̄posito remanēdi eq̄poller voto simplicī ex vi statuti ecclesiastici. extra de regu. statum: ita q talis ad seculū redire n̄ p̄t: n̄ rōne vorū: sz rōne statuti vel p̄cepti ecclesiastici. Sz nec ista optio p̄t bre p̄tate: qd p̄bo p̄missis tribi dicit q habet i canoe. extra de regula. Nā in c. p̄sult. Inno. ij. d̄t i h casu sic. Nos credim̄ d̄stinguēdū vtz is q p̄uertit p̄posuerit absolute vitā mutare vt sub habitu regulari ois potēt deo de cetero famulef: an p̄ditio nalis exp̄iri obfuitā regularē vt ita de mū si sibi placuerit p̄fiteat ordis d̄sciplinā. In p̄mo casu d̄t vt regularit v̄uar ad laxiorē saltē regulā p̄trāsire. In scdo p̄t ad seculū n̄ vt viuat secularit̄ remāere. Et q̄ sit ei itēto pleni aḡscatur p̄positū iuu in p̄nciplo p̄stet. Nec ibi. Vbi prz q intēto mutādī vitā absolute obligat ex se sine q̄cūqz p̄cepto vl

Statuto: cuius papa nihil sibi mandat aut
statuat: sed solum declarat. Deinde po
in ca. statum? Bre. ix. i eodē casu sic dicit
Statum? nouitios i pbatone positos
an susceptū religiois habitū q̄ dari p̄fite
ribz p̄sueuit: v̄l an p̄fessionē emissa ad p
ore statū redire posse libere infra annū:
nisi euidēt appareat q̄ tales absolute
voluerint vitā mutare: z i religioe p̄pe
ruo dño desistere: cū q̄libet renūciare va
leat ei qd̄ p se noscēt̄ introductū. Nihil
lomin? statuētes ad oēm ambiguitatē
penit? amouendā q̄ cū i q̄busdā locz res
ligiof nouitioz habit? n̄ distinguat ab
bitu p̄fessoz: p̄fessiois tpe b̄ndicant ve
stes q̄ p̄fite ribz cōcedunt v̄l nouitioz a
p̄fessoz habitū discernat. Hec sibi. Dei
de Innocēti? q̄r? i c. Nō solū. eo. i. ti. li.
vj. scrib̄ p̄dicatoz z m̄noibz inb̄bet s̄b
excoicatiois pena. ne an annū p̄batōis
q̄ ē marie in subitū fragilitatē hūane
regularit̄ instituit? recipiat ad p̄fessionē
suoz ordinū v̄l renūciatioez secto facie
dā ne v̄l spūal p̄fect? q̄r̄t: salutē dispen
diū subsequat. Premitto ē q̄ s̄m Petri
idē est q̄ vult absolute vitā mutare: z q̄
intēdit p̄petuo eē i religioe: lz n̄ sint idē
s̄m vitatē. Tūc arguo sic. P̄rio. Nam
qd̄ ad aliqd̄ obligat ex se: nō obligat ad
illd̄ ex q̄cūq̄ p̄cepto ecclie supueniēte:
quilld̄ p̄ceptū ecclia sine cā z rōe z p̄r
frustra fecisset. Sz susceptio habit? re
ligiois cū p̄posito p̄seueradi. i. mutandi
vitā absolute ex se obligat ad nō redire
ad seculū: v̄l patuit p̄ cap. p̄ulti. Ergo
nllm ē factū p̄ceptū ab ecclia ad obliga
dū ad h. Scdo: Nā si talē ad h̄ obliga
t? ex p̄cepto ecclie cā obligatiois eēt ex
pte ecclie z n̄ ex p̄te nouitū. sed h̄ ē falsū
v̄l p̄z p̄ c. Statum?. in q̄ reddid̄ cā ob
li?atiois. qz. si ille renūciat iuri suo. i.
librati sibi p̄esse i anno p̄batōis. Est
dicat q̄ illa renūciatio n̄ ē cā obligatiois
sz ē dispositio ad eam. i. p̄ceptū. Contra
qz librati sue null? renūciat nisi qz vult
obligari. ad velle ā obligari ad aliqd̄
sz q̄ ē obligatū cū illd̄ sit votū saltē in
terp̄tatiue. z p̄r supflue induceret p̄cep
tū obligatiū v̄l si n̄ seq̄t eē obligatū.
tū q̄ v̄l obligari statū p̄ se do obligare

vouēdo: z p̄r supflue iducit̄ p̄ceptum.
Tercio. Nā qd̄ e. cā alios facere p̄hibz
ip̄a n̄ fac̄ stare eadē cā. Sz ecclia p̄hibz
alios obligare aliq̄e ad religioe anre
annū p̄batōis eēt volētē obligari: v̄l i
c. n̄ solū. Sz ip̄a n̄ facit stare eadē cā. sic
stat i p̄posito. qz n̄ min? vergit in disp̄e
diū salutē aliq̄e obligari ad religioe
ex p̄cepto ecclie q̄ ex suasioe inducētis
ad se obligādū. Quarto si decretal? sta
tum? h̄ vitatē p̄ distinctionē h̄r? nou
itioz z p̄fessoz: i isto casu oīs tollit̄ am
biguitas: v̄l p̄z dicto c. statum?. Sed
si ecclia p̄cipit v̄l suscipiēs habitū nou
itioz cū itētoe p̄seueradi sit religioi obli
gar? n̄ tollit̄ oīs ambiguitas. qz quēuis
hoz habitū q̄s recipiat intēdes p̄seue
rare nihil r̄fert: ex q̄ v̄ro qz mō ē obliga
t?. Sz si Petri opinio ē vera decretal? est
falsa. Quito nllm ambiguitas. qz quēuis
diū salutē aiaz ē factū ab ecclia. qz hoc
ip̄a q̄ a spūco regit̄ cauet. v̄l ē p̄z i di
cto c. n̄ solū. Sz istd̄ ē h̄mōi. qz cum fere
oīs it̄ates religioe habeat itētoez p̄se
ueradi: si eis n̄ not̄ficat̄ h̄ p̄ceptū illaq̄
an̄ i ḡrantes. si v̄o eis not̄ficat̄ dat̄ eis
ocasio v̄l p̄seueradi itētoez mutent: qd̄
mltū nocz aiabz. Tercia at opinio vera
tener̄ p̄mo q̄ ecclia circa h̄ nllm fec̄ p̄cep
tū neqz aliqd̄ obligauit̄ sz reliq̄t̄ anū
p̄batōis libere. Et scdo p̄r q̄ null? ob
ligat ad religioez nisi ex p̄po voto. Et
sc̄tio q̄ ille q̄ igredit̄ cū aiop̄seueradi sz n̄
h̄lyouēt̄ aut spōdes ē i sua librate p̄bedi
m̄imōniū p̄ totū anū p̄batōis. qz ad re
ligioe n̄ obligat̄ p̄po voto neqz aliqd̄ p̄
cepto. Istā at opinioe op̄z dicere esse
d̄ mēte i. Tho. v̄l p̄ ea q̄ s̄. allegata s̄ d̄
abbate. z clar? . ij. q. vi. ar. iij. Hanc
ē seq̄t̄ sūma rosella. ti. nouitū. §. xij. et
sūma Angelica ti. eodē. §. xij. Sz p̄ v̄l
def̄ q̄ hec opinio sit falsa. P̄rio. Nā v̄l
c. vidua. extra de regla. Vidua si spōre
velū p̄uersiois q̄uis n̄ facz sibi imposu
erit: z i ecclia int̄ velatas oblatōez do ob
tulerit: velit nol̄t serimonte habitū v̄l
teri? oz h̄re: lz iuramto firmare velit: co
tenore velamē sibi iposuisse v̄l d̄ponere
posz. Hec sibi. Ergo a s̄llimo a fortiori
bitū deponere n̄ p̄ q̄ illū nō deponitur?

De quonibus impertinentibus

assupit. Sol. No est sile. s3 eet sile s3 s
spore assumeret habitū pffessor pscntie
tibz hīs qz ē icorpore religiōi. qz fm gl.
z canōstas marie Abba. illd velū erat
mōachaz pffessariū. z illa oblatio s3 ex
lo: t pscntie ppta erat pffessaz. Un vī
dua hec itelligit iplicite voluisse pfferi
Secdo. Nā i mltis caplis dī qz q voluit
absolute vitā mutare tenet ad religiōez
S3 ita ē in pposito. Sol. No ē vey: qd
fm ptoz opinione ille absolute vult vi
tā mutari q vult se sua libertate puare
p vorū: vt dī sūma Ange. Tertio. Nā
extra d regula. i. c. sup eo. Clericū qz i fra
annū pbatōis a religiōe discesserāt: ad
illā vī altā cogunt redire. Sol. vtz i eo
dē c. illi emiserāt vorū religiōis. Est
ār scie dū qz text^o i c. n. solū. eū qz pōit vi
tā absolute mutare: diuidit^o eū qz exp^o
se vī tacite pffere pff duo. Prio: qz ista
volūtas mutadi vitā absolute pē esse p
vorū sine pffessōe: qz redit pscntuz duo
rū. Secdo fm aliqz: qz pē ee p inchoatio
nem pffessōis: qz. i. quis offert se pffes
sioi quā tū alt^o n subitō recipit: qz tal^o i
terpatriue vouet. z si alt^o ei^o pffessōe n
acceptet / tenet trāsire ad aliā religiōez
sic etiā s3 offerat pscntuz mīmoniale
vnt: postqz obrulit etiāsi alt^o nō stati rī
deat. ille tā qntū ē i se obligat^o ē. Quar
to. Nā qdūqz ē ingē^o deo: peccat. S3 qz
suscipit hitū religiōis cū itentōe pfeue
rādi z reuertit ad seculū / ē ingē^o deo de
religiōis maxio bñficio zc. So. Eā p
bare qz igredies cū aio exēudi si volue
rit: peccat exēudo. Istō em pctm nō p
stie i exēu fm se pscntato: s3 rōne circū
stātie. Cōcedo qz qz extēs sine cā sp pec
cat: s3 nō i eo qz extēs: s3 i eo qz sine cā extēs
S3 tū lz exeat cū pto rōne circūstātie.
ex ipā tū sua itentōe pfeuerādi nō phz
bet qn nubere possit. Quinto: ois mī
tēs manū ad aratz z spicēs retro: pec
cat. qz nō ē apt^o reg^o del. Lu. ix. Ad qd
solū pctm ihabilitat. s3 iste ē hōi. So
lu. Secdm Bed. manū ponere ad aratz
ē suū cor ferro pbi del p cōpūctōne sci
dere vt bonoz opez fruct^o pducatur. Hoc
ār duplt pigit. Prio. s. vt pducant fru
ctuz necitat^o p obfuātiā mādatoz: z su

perogatois p obfuātiā pscntoz z religio
nis igressum. Et s3 duobz modis ali
qz ē apt^o regno dei. Pmo. s. aptitudi
ne sufficēti vī necaria qz i charitate. Et
secdo aptitudie supabūdātī qz i charitatē
tis pfectōe pscntit. Qui q respicit retro
ne pducatur fruct^o necitat^o: nō ē apt^o pmo
mō. qz vō respicit ne pducatur fruct^o sup
erogatois: s3 solū necitat^o: ē possibiliter
apt^o pmo mō: s3 nō secdo. Qui qz extēs re
ligione pē extēs sine pto. puta qz extēs ex
cā rōnabill^o z cū pto vītalī: qz extēs sine
cā rōnabill^o / solū religiōis austeritate de
frit^o: vī aliqz honesta voluptate allec^o:
lz cū aliqz i gratitudine qz possibiliter ē vey
ntiale. aliqz vō cū pto mortali: pura qz
cū itentōe illicite fruēdi voluptatibz pec
catoz: vī cū tāta ingē^o tudie qz sit morta
le: qd nō ē facile diiudicare. Scūs Tho.
ār. ij. q. vi. ar. iij. ad pmi sic dī. Nō i
telligit qz retro aspice^o nisi qn ppermit
tit id ad qd se obligauit. altoqn ois faci
ens aliqd bonū op^o p tps: si nō semp id
faciat: esset inep^o regno dei. qd p3 fal
sum. Hec ex illo.

Casus. lxx.

Queritur itez an liceat
iste ptract^o siue locatio: siue
impignozatio s3 r. Petr^o hīs
locale valoris aureoz trecē
toz: z indigēs pecunia accipit a Ticio
aureos trecētos: z Ticio a Petro dicitū
locale hoc pacto vt qzies ille restituerit
locale / iste pecunia restituat. Respon
deo. Pro dicēdoz fundamento assumo
distinctionem sancti doctoris. ij. q. lxx
vij. ar. j. z Pano: mitant sup rubrica d
virs. que distinctio habet etiā in textu
iuris humani civilis. ff. de vsufruc. l. o
mniū. z instt. eo. s. pstituit. licz sit aliq
dissonātia inter illos text^o legales: de q
nihil ad rē mō. Est autē distinctio hec.
Rez possessaz qdā ex suo vsu pncipali
z vsu tatorū totalit^o psumunt: ita qz post
suū vsū nō habent sub ppta specie arqz
substātia: vt pants / vīnu / z hōi. qdāz
vō ex suo pncipali vsu non psumunt ex
toto. z si nonunqz patiant^o detrimētuz
y ū

vt ager: domo equo. In p̄mis igit̄ vt p̄/
bat s. Tho. 7 vt h̄ i rextu legū p̄dictra/
rū p̄stitui nō p̄t vsufructo. nec ip̄a loca/
ri p̄nt annuo vl̄ diurno vel quis c̄su. s̄z
i sc̄dis sec̄o. qz seorsuz tradi aut v̄edi p̄t
vsus: puta domo rer̄eta p̄prietate. 7 s̄lt̄
p̄prietas vsu rer̄eto: nō aut̄ in p̄mis: sed
cuticūqz p̄cedit vsus vini/ trāst̄ v̄nū in
v̄nūm 7 p̄prietate et̄. V̄nū ridiculū ē dī
cere: mutua mibi panes v̄nū q̄usqz v̄rar
eo: aut sepp̄hū v̄ni. nō at̄: mutua equū
aut domū vl̄ agz. Pecunia at̄ sub p̄mo
rez ḡne p̄tinet: ita qz q̄ ea v̄t̄ q̄ntuz ad
ei vsū p̄ncipale q̄ ē distractio/ eā vsu
m̄t. qz tā nō h̄z eā i p̄p̄ta specie 7 suba.
7 si eā habz in equalēti. i. in re empra: sic
7 panis h̄z i sanguie in quē est p̄ digesti
onē p̄uersus. V̄nū at̄ p̄t̄et sub sc̄do.
qz p̄ suū p̄ncipale vsuz q̄ ē ostēratio ad
huc remanet sp̄s 7 suba rei. Igit̄ pecu
nia locari nō p̄t vt inde capiat vsufru/
ctus: q̄ t̄n cap̄ p̄t d̄ monill. Igit̄ si i d̄co
casu sit locatio vl̄ p̄t̄ ali. i. ip̄ignora
tio: sic de facto ē eo mō q̄ p̄t̄icat. Pro/
bo qz sit illicito ex p̄te locatis pecuniā vl̄
mutuat̄ sup p̄gnore. P̄mo si sit loca
tio. Quicūqz em̄ ex vsu sue pecunie acci
pit aliqd̄ v̄ltra sortē ex pacto vl̄ itētiōe
sine q̄ n̄ capitali existēre securo: ē vsura/
ri: 7 rez ex d̄ffinit̄ōibz vsure: qz accipit
p̄cū vsus rei nō h̄nt̄ vsū a p̄prietate
d̄ffinctū. S̄z i isto p̄ctu: Tit̄o v̄as tre
cētos aureos p̄ vsu sue pecunie aliqd̄ ac
cipit v̄ltra sortē capitali securo: qz acc̄t̄
pit vsū locale q̄ aliqd̄ valet: sic 7 vsus
eq̄ vl̄ domo. Sc̄do etiā p̄bo qz sit illicito
rus si pecunia nō sit locata: s̄z mutuata
sup p̄gnore. Nā vt p̄bat sc̄us doctor. ij
q̄. g. lxxvij. q̄ v̄t̄ p̄gn̄ obligato tenet
p̄cū vsus cōputare in sortē: nisi tal̄ res
sit cui vsus p̄cedit soler̄ inl̄ amicos: pu
ta liber vl̄ aliqd̄ mimū: alioq̄n si nō cō
p̄ntat̄ si qd̄ h̄ fiat p̄sentire debitorē est
vsura: eo p̄o nolēte/ ē furtū. vt i. l. p̄gno
re. ff. de fur. S̄z h̄ videt̄ qz ex p̄te t̄cū
licet p̄t̄: Nā sic Petr̄ licite p̄t locare
locale: ita 7 T̄c̄ pecuniā locare p̄t. qz
fm̄ Sco i. iij. d̄. xv. pecuniā signatā loca
ri p̄t. So. Dico qz pecuniā signatā pos
se locari 7 inde lucz accipi: nō ē dictum

Scoti solū: s̄z sc̄i Tho. 7 cōit̄ oīm the
ologoz 7 canonistaz. qz sic p̄cedit pecu
nia ad aliq̄e vsū secundariū p̄ quē nō
p̄sumit̄: puta ad ostērationē. Et si ita ef
fer̄ i casu: ita qz Petr̄ accipet aureos tre
cētos ad ostērandū: restituedos nō solū
i specie s̄z i numero: ita qz extr̄so digito
pos̄z q̄s signādo dicere: Isti sūt q̄s mu
tuauit t̄c̄: Dico qz calus c̄t̄ licit̄. q̄a
tūc pecunia h̄iet vsuz a p̄prietate d̄ff̄i
ctū: 7 esset locabil̄ sicut 7 monile. 7 scri
uaretur eq̄litas iusticie. Sed in p̄posito
nō est ita.

Incipit vltimus
Tractatus

In cōsecratioē ecclesie



Mgressus Jesus
pambtabat hiericho.
Luc. xix. Sciēdū ē
at̄ qz ea q̄ i p̄nt̄ euāge
lio narrant̄ p̄t̄igerūt
q̄n̄ d̄ns v̄l̄tia vice ascē
debat hier̄m ad passi
one (Et ecce vir noīe Fache: 7 h̄ erat
p̄nceps publicanoz) Publicani erant q̄
publica vectigalia exigebāt. 7 erāt cōit̄
v̄t̄i p̄ctōres 7 ifames. Iste at̄ fuit eozū
p̄nceps. V̄l̄ qz h̄ebat aliqd̄ officiu sup
altos. vl̄ qz erat p̄m̄ i sceleribz. vl̄ qz e
rat p̄m̄ i diuitijs (7 t̄pe diues. Et q̄re
bat videre Jesū q̄s c̄t̄: 7 n̄ potat p̄ tur
ba: qz statura pusill̄ erat. Et p̄currens
ascēdit i arborē sicomoz: vt videret illū
qz ide erat trāst̄ur. Et cū v̄ēss̄z ad lo
cū: suspicēs se v̄dit illū: 7 d̄xit ad eū
Fachee festinās descen. qz hod̄. i. do. tu.
opor. me mane.) Q̄ rez at̄ allq̄n ipoztat
nec̄itate. vt si dicā: oprz me mori. allq̄n
ipoztat idigētā. vt si dicā: oz me h̄ie ve
stē vl̄ equū. Hic at̄ n̄ tenet p̄mo mō: qz
ch̄z is̄ finit̄. alijs mōis miraclose 7 sine
miraclo potuiss̄z p̄ se 7 p̄ suis p̄nd̄ iū iuē
rē. s̄z sc̄do mō: vt sit sent̄ Fachee idigeo
me rēcipias i domo tua ad p̄nd̄iū cū sim
paup. V̄nū q̄ d̄siderabat videre ch̄z quē